مكتبة الأمل

המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית / בס"ד ירושלים ועש"ק פ' תבא ט"ו אלול תשל"ה / שנה כו גליון 8992
דף היומי ברכות מ"א / (22 באוגוסט 75) / המחיר 120 אגורות

קיסינג'ר בהגיעו: השינוי בעמדתה של ישראל נובע מהתחזקות ולא מחולשה

יתחיל הבוקר בשיחותיו עם צוות המו"מ הישראלי ✶ הצהיר בלוד כי התקופה הקשה ביחסי ארה"ב וישראל נסתיימה ✶ הושגה התקדמות מספקת כדי להצדיק מאמץ דיפלומטי נמרץ ✶ היום יצא לקהיר

ד"ר הנרי קיסינג'ר, שר החוץ של ארצות הברית, הגיע בזם זה בערב ב מטוסו המיוחד עם רעייתו ובני פמליתו.

ליד המטוס נתקבל ד"ר קיסינג'ר על ידי שר החוץ מר יגאל אלון, שגריר ארה"ב בישראל מר מלקולם טון ורעייתו, שגריר ישראל בוואשינגטון, מר שמחה דיניץ ורעייתו, פקידים בכירים במשרד החוץ ואנשי בטחון רבים.

ליד הכניסה לבית הנתיבות לא היו הפגנות ולא הצטופף קהל רב, שכן המשטרה ואנשי בטחון נקטו בכל האמצעים למנוע זאת.

ד"ר קיסינג'ר ועמיתו יגאל אלון ניגשו לסוללת המיקרופונים בקרבת הכ- עתונאים והשדרנים הרבים ומצלמות הטלוויזיה.

"על דעת ממשלת ישראל והעם בישראל אנו מקבלים את פני ד"ר קיסינג'ר ורעייתו, מר סיסקו וכל הפמליה עם בואם לישראל לאחר מספר חודשים", אמר מר אלון בפתח דבריו.

"אינני מומחה למתמטיקה ואינני מבקש לדבר בהגדרה של אחוזים, אך נוכל לומר כי הושגה התקדמות ניכרת, יותר מקודם, אם כי עדיין ישנה עבודה רבה שתיעשה במסעותיו של ד"ר קיסינג'ר, ונעשה הכל, שמסעותיו אלה יוכתרו בהצלחה.

שלא כהרגלו קרא ד"ר קיסינג'ר את נאומו מן הכתב. הוא הודה בתחילת דבריו על הדברים החמים של שר החוץ של ישראל, ואמר כי אנו שוב נמצאים כאן תוך סיכויים מחודשים לשלום.

"לפני חמישה חודשים בחודש מרס, יצאתי את ישראל בלב כבד. חששתי שעלולה להתרחש שוב פעם טרגדיה בחלק זה של העולם. גם היום אני חוזר עם אותה דאגה בלבי, אך עם תקוה ורצון ואמונה שהשלום יגבר והרצון לשאוף לו יגבר על נטיות כלשהן" — אמר ד"ר קיסינג'ר.

"במשך החודשים הללו היתה לצדדים במזרח התיכון הזדמנות לשקול מחדש את עניניהם. אני סבור כי נעשתה התקדמות מספקת, כדי להצדיק מאמצים דיפלומטיים אינטנסיביים יותר בזמן הקרוב. נשיא ארה"ב שיגרני לכאן להציע את כל העזרה והסיוע שארה"ב עשויה להציע למען השלום.

הוא הוסיף כי השנוי שחל בעמדתה של ישראל לא בא כתוצאה מהרגשה חולשה, אלא מהרגשה של התחזקות ואנו נמשיך לתרום להתחזקות זו.

ד"ר קיסינג'ר אמר עוד, כי אין זמן קל לישראל, שכן השלום נושא בחובו בעיות, אחריות רבה וגם קרבנות כפי שכל אתגר נושא זאת בחובו. יחד עם זאת אני מאמינים, שהעדר פעולה זה דבר מסוכן ביותר.

"היחסים בין ארה"ב וישראל ידעו באחרונה תקופה קשה. תקופה זו נסתיימה, ויצאנו ממנה מחוזקים ובטוחים יותר על קיום מדיניות משותפת", אמר.

לקראת סיום דבריו נשבר במקצת קולו של ד"ר קיסינג'ר, ובעת שאמר: "כאשר אעזוב את ישראל, ואני מלא תקוה צוה לכך, נוכל לומר ששני הצדדים ו..רמו לבטחונה של ישראל ליחסי ישראל עם ארה"ב ולשלום במזרח התיכון".

הגיע במסוק לירושלים

ד"ר הנרי קיסינג'ר הגיע במסוק לירושלים מנמל התעופה בן-גוריון במסוק צבאי, שנחת על מגרש הכדורגל של אימק"א מול מלון "המלך דוד".

בכך הופתעו מאות מפגינים שהתאספו בכיכר ירושלים במטרה להפגין נגד ביקורו של שר החוץ האמריקאי ונגד הסכם הביניים הנפרד עם מצרים.

השיחות הראשונות בין ד"ר קיסינג'ר וצוות השרים הישראלי, בראשותו של ראש הממשלה מר יצחק רבין, נקבעו ליום ו' בבוקר, ומיד לאחר מכן יטוס ד"ר קיסינג'ר ומלוויו לאלכסנדריה, כדי להיפגש שם עם נשיא מצרים סאדאת.

פקיד אמריקאי בכיר:

מסע דר' קיסינג'ר ימשך כ־10 ימים

פקידים אמריקאים ועתונאים הנלווים אל הד"ר קיסינג'ר במטוס מסרו בבואם, שהפקיד הבכיר אמר, שהוא מצפה שמסע הדילוגים שלו בשלב זה יימשך כ־10 ימים. הוא אמר, שר החוץ האמריקאי ישהה בין ישראל לבין מצרים, ויבקר גם בסוריה, ירדן וערב הסעודית.

עם השגת הסכם יהיה על קיסינג'ר לפנות לאישור הקונגרס, ויש לציין שהקונגרס עלול להתייחס בספקנות לדרישות הישראליות. העולות פי חמישה על מה שקיבלה ישראל מארה"ב בשנה שעברה.

אחד הנושאים המרכזיים הטעונים בירור נוגע למהות ולהיקף של הנכחות האמריקאית במערכת ההתראה המוקמת בסיני. אמר פקיד השיחות למימוש ההסכם, לאחר שיושג עקרונית, עשויות להימשך ששה חודשים עד להפעלתו. ההסכם עצמו יהיה כנראה לשלוש שנים, כשמצרים מסכימה מדי שנה להאריך את מנדט כוח האו"ם בשנה נוספת, וייתכן שיהיה צורך להגדיל את כוח האו"ם באיזור-החיץ. ישראל לא תהיה מחוייבת מבחינה משפטית להגיע להסכם נוסף עם מצרים בשלושה השנים, אך הפקיד הבכיר הביע את תקותו, שבמשך זמן זה תיגבר התבונה המדינית של מנהיגי ישראל, ויחליטו בכל זאת לפתוח במשא ומתן חדש לקראת העתיד. כמו כן יהיה צורך במוקדם או במאוחר לפתוח גם במגעים עם סוריה המבקשת להחזיר לידה את רמת הגולן, אך מה יהיה טיבו של הסכם בין ישראל לבין סוריה טרם הוחלט.

עוד אמר הפקיד הבכיר, שבמידה השיחות ייכשלו גם הפעם, יהיה זה בגלל הפער שבין דעות ישראל ומצרים, ולא בגלל הבדלי ההשקפה שבין ישראל לבין ארה"ב.

פקידים מצריים בטוחים בהצלחת קיסינג'ר להשיג הסדר־ביניים חדש

דובר מצרי: קיים סיכוי סביר שמטענים ישראליים יורשו לעבור בתעלת סואץ לאחר שתושלם הנסיגה בסיני

קהיר, יום ה' — פקידי רשות מצריים נראו היום בטוחים כי ד"ר הנרי קיסינג'ר יצליח להשיג הסדר-ביניים חדש בסיני, במסעו שהחל היום בישראל.

מקורות יודעי דבר אמרו, כי חילוקי הדעות שנותרו בין שתי הארצות אינם מהווים קשיים של ממש.

הם אמרו כי הוסכם בסיסית על הקו הישראלי החדש במדבר. אחת הבעיות שנותרו היא כפי הנראה היקף השטח שיוחזק ע"י ישראל ויעמוד לשליטת מצרים, והיקף השטח שיהיה לאזור-החיץ בו יסיירו חיילי האו"ם.

דובר הנשיא סאדאת, תכסין באשיר, אמר בתידרוך לעתונאים באלכסנדריה, כי המנדט של כח החרום של האו"ם בסיני, לא יוארך בשלוש שנים, אלא יחודש בידי שנה בשנה.

באשיר סרב לאמר אם מצרים תקבע תנאים לחידוש השנתי של מנדט כח האו"ם, כגון התקדמות נוספת לקראת הסדר כולל, אך הדגיש כי מצרים אינה מפרסמת אולטימטום או קובעת מועדים סופיים.

להלן אמר באשיר, כי נותרו מספר נקודות חשובות לישוב בטרם יושג הסדר, וכי שאלות כשניות עלולות להיות לשאלות חשובות.

אולם דובר הנשיא הטעים, כי מצרים מאמינה שהפעם תוכתר שליחות קיסינג'ר בהצלחה.

בן אמר, כי קיים „סיכוי סביר" שמטענים ישראליים לא-אסטרטגיים יורשו לעבור דרך תעלת סואץ — באניות לא ישראליות — לאחר שתושלם הנסיגה הישראלית מן המעברים ושדות הנפט.

מקורות מצריים: הטכנאים יהיו אזרחים

מקורות מדיניים בקהיר אמרו היום כי ייתכן מאד שהטכנאים האמריקנים אשר יפעילו את תחנות ההתראה במדבר סיני יהיו עובדים אזרחיים של החברות אשר יבנו את התחנות הללו, ובדרך זו אפשר יהיה לעקוף את אישור הקונגרס האמריקני להצבתם של הטכנאים.

המקורות אמרו כי „פחות ממאה" טכנאים אמריקנים יידרשו להפעלת תחנות המעקב, לרבות תחנה אחת המופעלת כעת על ידי ישראל במעבר ב'יד' ושתיים שייבנו עבור מצרים. (ע"ר יופ"ע)

דיניץ: נותרו עדיין נקודות חשובות להכרעה

שגריר ישראל בארה"ב, מר שמחה דיניץ, שב ארצה ביום ה' בצהרים כדי להשתתף בשיחות עם שר החוץ האמריקאי, ד"ר הנרי קיסינג'ר, על הסכם-הביניים החדש עם מצרים.

בשיחה עם כתבים בנמל התעופה בן-גוריון אמר השגריר, כי נותרו עדיין כמה נקודות חשובות שיש להגיע אליהן לכלל הסכמה לפני שאפשר יהיה להשיג הסכם-ביניים נוסף. מר דיניץ ציין שההסכם עדיין אינו מונח בכיס, וכי הפעלתו של ההסכם, אם יושג, תהיה תלויה גם באישור הקונגרס האמריקאי לצעדים מסויימים. בלי אישור זה לא יהיה הסכם שריר.

השגריר חזר וציין, שהועצו דברים שלא היו בעבר — הן בשטח ההתעצמות הצבאית והכלכלית והן בתחומים המדיניים של ההסדר. יחד עם זאת ישנן נקודות הטעונות אישור הקונגרס האמריקאי, ובמידה וצעדים אלה יכללו בהסכם, תתעכב הפעלתו עד אשר הקונגרס יאשר נקודות אלה.

הדלקת הנרות

עש"ק		מוצש"ק
6,39	ירושלים	7,53
6,57	תל אביב	7,55
6,50	חיפה	7,56

קבלת מודעות
ל„המודיע"
ולכל העתונים
גם באמצעות הטלפון
בר הלל קראוס
ירושלים 33 בי"ס 783507
טל. לילה 717155

שלום ליהמן
מוצרי חשמל מובחרים
מאה שערים 5
מבצע חסר תקדים
לקראת החגים
כל הרוכש בחודש זה
שנים ממוצרינו
המומלצים מכונת כביסה
ותנור אפיה
מקבל מתנה מיקסר אמקור
עם כלי [illegible]
שרות נאמן אבל ליהמן
כמובן

ישיבת „כנסת חזקיהו"
כפר חסידים
ביום שלישי בשעה 8 בערב אור לכ' אלול
יום הזכרון של רבנו הגאון הצדיק
מרן רבי אליהו לאפיאן זצוק"ל
מנהלה הרוחני של ישיבתנו
ישא אי"ה בהיכל הישיבה הקדושה
דברי התעוררות
הרב הגאון רבי שלום שבדרון שליט"א
הנהלת הישיבה

ישיבת בית הלל
בני ברק
דמשק אליעזר 31
ישיבת בית יוסף
בני ברק
דמשק אליעזר 35
הספד
במלאת שנה להסתלקותו של אדונינו מורינו ורבינו הגאון הצדיק מרן רבי הלל ויטקינד זצוק"ל
מייסד וראש ישיבותינו
יתקיים בס"ד הספד ביום ראשון י"ז באלול תשל"ה בשעה 8 בערב בהיכל ישיבת בית הלל רח' דמשק אליעזר 31, בני ברק (קרית ויזניץ בני ברק)
יספידוהו הרבנים הגאונים:
חתנו רבי מרדכי מן שליט"א
רבי בנציון ברוק שליט"א
חתנו הר"ר צבי שרגא גרוסברד שליט"א
רבי שלמה וולבה שליט"א
— ✶ —
עליה לקברו בהר הזיתים תתקיים ביום שלישי י"ט אלול בשעה 5 אחה"צ — התחבורה יוצאת בירושלים מאלה רח' יוהנ 1 — ומבני ברק בשעה 3.30 מישיבת בית הלל

כינוס זכרון
ביום מלאות עשר שנים לפטירת מורנו המשגיח
הגה"צ רבי חיים זאב פינקל זלה"ה
יתקיים בהיכל ישיבת מיר בירושלים ת"ו
כנוס זכרון ושיחת מוסרית ע"י
מרן הגרי"ח שמואלביץ שליט"א
ראש הישיבה
ביום ראשון אור לח"י אלול בשעה 7 בערב
ישיבת מיר

אזכרה
ליום השנה לפטירתו של ראש משפחתנו היקר לנו
מכלי העסקן הדגול רב פעלים לתורה ולתעודה
אציל הנפש וגדול המעש שמסר נפשו למען התורה והיהדות
הרה"ח ר' מאיר שמעון ד"ר רייכמן ז"ל
מלודז—בואנוס-איירס—תל-אביב
שתתקיים ביום שני י"ח אלול בשעה 5 אחה"צ
בהיכל הזכרון בישיבת חסידי גור בבני ברק
רח' רב אשי 12
אחרי אסיפת אזכרה תתקיים עליה לקברו
בבית העלמין בזכרון מאיר
המשפחה

מערכות רמקולים
תקשורת פנים
מכשירי אינטרקים
ביצוע והתקנה ע"י מומחים
ייצור מקומי, שרות וחלפים מובטחים
אחריות מלאה
„רדיופון" הירקון 55 בני-ברק. טל. 787112
המפעל קיבוץ פרוד

דרושה
מטפלת לילדה
בירושלים
עם עזרה בעבודות בית
תנאים טובים
לפנות טל. 532918
בשעות 1—10 לפנה"צ

מפעלים, מוסדות, בתי דפוס
הנכם יכולים להשיג אצלי
מעטפות מכל הסוגים
שרות אדיב — מחירים נוחים
בברכת כתיבה וחתימה טובה
„מרכז המעטפות" — א. שמני
ירושלים
טל. אחה"צ 284163

קריאת הצלה
מגדולי „מאורי הדור שליט"א
מי הוא האיש אשר לא יחיש
תמיכה דחופה במצב כזה
למגינת הלב נגעה יד ה' באחת המשפחות החשובות בירושלים, גזר דין תקשה הכריע את חייו של ראש המשפחה אחרי האבקו עם מר המוות בהשאירו אחריו אלמנה צעירה חולנית שעברה נתוח לב פתוח ויתומים שאחד מהם עומד לנשא וההוצאות ההכרחיות מרובות הינן.
לזאת נפשנו בשאלתנו ובבקשתנו לנדיבי עם א-לקי אברהם בכל אתר ואתר כי יואילו לזכות במצוה רבתי זו הכוללת ארבע מעימות נשגבות: א) להחיות לב אלמנה; ב) צור להותה; ג) כלכלת יתומים; ד) הכנסת כלה.
מי האיש החפץ חיים יזדרז להרים את תרומתו קודש וגם להשפיע על הזולת לזכות במצוה קדושה זו אשר אין ערוך לה אבי יתומים ודיין אלמנות ישפיע חיים טובים ומתוקים ואורך ימים ושנים לכל הנודבים והמשפיעים למטרה גדולה זו ויזכו לגדל את ילדיהם לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך בריאות גופא ורב עונג ובולנו יחד נזכה להיות בנועם ה' ובאורו של משיח צדקנו.
יחזקאל אברמסקי — גאב"ד לונדון, נשיא ועד הישיבות
חיים שמואלביץ — ראש ישיבת מיר
יעקב ישראל קניבסקי — בעהמ"ח „קהלות יעקב"
את התרומות נא לשלוח אל:
הרב יצחק הלברשטט, מנהל סמינר בי"ס פ"ת ת"ד 581 בני-ברק
הרב מ. ע. דרוק, סנהדריה מורחבת 115 ירושלים
הרב יוסף הייזלר, מנהל בנק המזרחי סניף מחנה יהודה ת"ד 5424 ירושלים
הועד להצלת המשפחה, ת.ד. 5224, ירושלים

למוסד חדש ומכובד בירושלים
דרוש טבח/ית
ואיש התחזקה/חצרן
לזוג המתאים ישנה אפשרות לדיור במקום
לפנות בכתב לת"ד 15013 ירושלים

גני ילדים ומעונות יום „בית יעקב" ירושלים
מעונות ילדים של אגודת ישראל ירושלים
הודעה לצבור הגננות
הננו מתכבדים להודיע בזה כי ימי העיון יתקיימו בימים שני ושלישי י"ח—י"ט באלול, באולם „תל תלפיות" בירושלים
הכניה בתורכבה בעלוהה בהודר לכל המשתתפות
לתשומת לב: חל שינוי בשעת הפתיחה
הפתיחה תיערך ביום שני בשעה 8.30 בבוקר
(ולא כפי שפורסם בתכנית בשעה 9)
מבקשים בכיוון, לבוא בשעה המדוייקת כדי לא לשבש את מערכת השעורים.

תריסי שלמה
סגירת מרפסות בחלונות
ותריסי הזזה, מתאימות
ציפוי קירות
וגגות הזזה לסוכה
שרות אדיב
עבודה באחריות
מחירים מיוחדים
רח' הרב קוק 1
פינת עקיבא בני ברק

למכירה 3 חדרים
ק"ב הול גדול ומואר
כוונים טובים בסביבה חרדית
בבני-ברק טל. 785648

העברות דירות והובלות
בעיר ומחוצה לה
הנחה לבני ישיבות
לוי, רח' דבורה הנביאה 18
בני ברק טלפון 783974

יוסקה
המעניקים בהסעת ילדים
לביה"ס ולגן
נא לפנות לטלפון 780218
יוסקה אשכנזי

חדש
כלה חסכי כסף!
אנו מוכרים ומשאילים
שמלות חופה מובחרים
מחירים הוזלות במחירי פרסומת
טלפון 798803 חזון איש 57
בני ברק דירה 3

דרושה דירה
בת 2—3 חדרים מרוהטת
עבור זוג צעיר לתקופת החגים
לפנות: 02-233236
02-531728

בקרוב יופיע הספר החשוב והקדוש „מזבח הזהב"
שלא יצא מאות שנים
בהסכמות השל"ה, הלבוש, המשען כלי יקר ועוד — המעונינים בהזמנת עתיד שמות ספרי לפני בהקדם לת.ד. 23071 ת"א או טל. 799054 בערב

אין יוהכ"פ מכפר
עבירות שבין אדם לחבירו אין יוהכ"פ מכפר — אם בביתך בגדים טובים ואינך משתמש בהם אבא הבאם לאוצר הבגדים טל. 785866 — אחרים זקוקים להם מאד

צ'לסי
רמת גן ביאליק 21
בוטיק לארנקים ודברי עור
מתנות ואביזרים
אופנתיים
ביאליק 21 רמת גן

שמואל ליב פאלי — ירושלים
יהודית וילנסקי — תל אביב
מאורשים
בעש"ק אור לעש"ק, ט"ו אלול תשל"ה

חיים הכהן קוק — רחובות
חיה פישר — ירושלים
מאורשים
אור לט"ו אלול תשל"ה

יעקב וינרוב — טורונטו
דבורה שטרנבוך — ציריך—שוויץ
מאורסים
ציריך, אור לט"ו אלול תשל"ה

משה הלוי הורביץ
רבקה כהן פקשר
מאורשים
אור ליום ל"ד אלול תשל"ה

ישיבה לצעירים „שערי ציון"
רח' חבות פ"ס 39, ירושלים ת"ו
ברכה לראש משביר
ברגשי גיל ושמחה מתכבדים אנו להביע ברכת מזל טוב לבבית להוד מעכ"ג עט"ר נשיא ישיבתנו הגאון הגדול המפורסם
מרן רבי יוסף אדלר שליט"א
גאב"ד טורדא יצ"ו — חבר מועצת גדולי התורה
ונשיא לשכת החרדית בטרנסילבניה
ולמעכ"ג חתנו חבר הנהלתנו הרה"ג איש האשכולות
הרב משה דוד ברקוביץ שליט"א
אב"ד שסבורג יצ"ו — (לומדון ירושלים)
לנשואי חוכד הבן המצויין בתוי"ש, פאר המדות
הרב בן ציון שליט"א עב"ג שתחי'
ויהא רעוא שיזכו לרוות מהם רב נחת ועונג דקדושה, דורות ישרים ומבורכים להפארת המשפחות הרוממות
כעתירת וברכת
הנהלת הישיבה — הרמי"ם והתלמידים

מוסדות חסידי בעלזא בני ברק
נוסד ע"י כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע מבעלזא
בנשיאות כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א
מזלא טבא
יוגרא יאה משמקא דליבא למעלת כבוד ידידנו עוז, המיטב המהולל רב פעלים למוסדותנו החסיד הנעלה הרבני הנגיד
מוה"ר משה למברגר שליט"א
ומשפחתו הנכבדה הי"ו
לרגל נשואי בנם היקר ידידנו יקר הרוח ועדין הנפש פאר המידות המו"מ כמר פסח הי"ו עב"ג המהוללת תחי'
בורא עולם בקנין שלים זה הבנין עדי עד על אדני התורה והיראה ברוח רבוה"ק מתוך מנוחה וגדולה בני חיי ומזוני וכל טוב
התנהלה

בית הספר בית יעקב המרכז
רח' מלכי ישראל 57, רח' דוד ילין 30 ירושלים
הודעה להורים
התלמידים בבית ספרנו יתחדשו אי"ה ביום השלישי י"ט באלול בשעה 9 בבוקר
כתות ג' — ברחוב דוד ילין
על התלמידות להצטייד בכרטיס תלמידה בכניסה לכתות הכן עליהן להופיע בתלבושת אחידה ולהביא סידורים לתפלה
ברכת כתיבה וחתימה טובה
ההנהלה

ת"ת שע"י ישיבת קמניץ ירושלים
רח' יחזקאל 22, טלפון 285537
עם התרחבות הכתות של הת"ת בעזה"ת
דרושים לנו לקראת הזמן החדש
1. גנן
2. מלמדים לכתות שונות
פרטים במשרד הת"ת

יצא לאור
חוברת
חג הסוכות
בהוצאת „ארגון פעילים — יד לאחים"
החוברת כוללת את הלכות סוכה וארבעת המינים, הלכות חול המועד, ושמחת תורה, טעמי ומנהגי החגים, מאמרי חז"ל, פרפראות ועוד.
מומלץ במיוחד למחנכים ולתלמידי ת"ת ובתי ספר
40 עמוד מעוטרים בציורים המוחשה בשני צבעים על נייר כרומו — מחיר החוברת — 4 ל"י
להזמנות לפנות: פעילים—יד לאחים, יונה 4 ת.ד. 5195, ירושלים
פעילים—יד לאחים, רח' בלוז 1 בני ברק

חדש בבני ברק
נעלי ויקי
רח' הרצל 25 בני ברק
מבחר עשיר ומגוון של נעלי ילדים נשים וגברים
אנו מוכרים בחצי המחיר

مكان الأصل

הד היום

בלי אשליות ובבטחון בה'

מה אפשר לטעון שהדיון בכנסת אתמול על הסדר הביניים עם מצרים, נשא יותר אופי של "טקס הדראמאטי" של הסכם שהפך לעובדה קיימת. האישור הפורמלי היה מובטח מראש, שום הפתעות לא היו צפויות. גם הדיון עצמו התנהל ללא כל מתח גבוה. הכל התרחש בהתאם להפרוגרמה המוכן מראש, אפילו ההריקות בתוך המערך, שמר התנגדותו של משה דיין להסכם לא באה כהפתעה.

יתכן שההפגנות הסוערות ותופעות הלוואי נטלו את עוקצו של הדיון, אף שדובר לא נשתנה מאז השבוע שעבר. אך יותר מכל אלה נטל את העוקץ מן הדיון ראש הממשלה מר יצחק רבין, בניגוד לשר החוץ וסגן ראש הממשלה מר אלון, לא עשה אפילו נסיון לעשות אידיאליזציה של ההסכם. אלא הציג אותו כמות שהוא, על מגרעותיו והסיכונים שכרוכים עמו. הסכם שהסיכוי שלו כמעט לא נראה לעין ואפשר לראותו יותר כניסוי גרוע, שכמותו עושים כאשר אפסו כל התקוות למוצא אחר. מר רבין אמר שהוא ניגש להסכם בעינים מפוכחות, הציג את ההסדר כאפשרות ולא כודאות, בכך הוציא את הרוח מן המפרשים של האופוזיציה.

כנגד טענות המתנגדים על מסירת עמדות מפתח למצרים, בשעה שזו אינה מוותרת על מצב מלחמה, עומדת טענת אנשי צבא מומחים, כי מצבה הבטחוני של ישראל לא יורע בקוים החדשים. אפשר שיש מערערים על טיעון זה, אולם קשה להחשיד את אנשי הצבא בהתאמה עצמם לצרכים המדיניים של הממשלה. לא יכול להיות שיקול זה בודד מבלי לשים על המשקל זה לעומת זה שיקולים בעד השיקולים נגד ולראות מה מכריע את הכף.

אולי לא צריך לחזור אל הטיעון היסודי, צריך לשקול מה עדיף החזקת המעברים ושדות הנפט תוך בדידות מוחלטת, ללא תמיכה אמריקאית שבלעדיה קשה לתאר את קיומה של המערכת הצבאית והכלכלית של ישראל, או תמיכה אמריקאית מלאה בלי המעברים והנפט, כאשר אספקת הנפט מובטחת ממקור אחר. אמנם אין לבטל את החשש, שהגברת התלות של ישראל בארצות הברית, יש בו סיכון חמור המוסיף על האפשרות של אמברגו נשק גם אמברגו על אספקת נפט, בבוא עת השלב האחרון של דיונים עם הסדרים עם סוריה וירדן, אפשר לטעון גם, שכל ההבטחות האמריקאיות לא ללחוץ על הסכמים עם שתי המדינות ללא הסכם שלום כולל, אינן עמידות בלחץ אמברגו ונפט ערבי על ארצות הברית ואירופה. כאשר מצרים לא תוכל לעמוד בפני לחץ ערבי פנימי לעבוד בהבטחותיה שלא הזניח את המדינות הערביות האחרות ותביעותיהן מישראל.

אולם השאלה היא, מה היתה האלטרנטיבה להסכם זה? האם ריב וקרע עם ארצות הברית עדיף במצב זה? אמנם, גם בהסכם זה יש סיכון רציני למעמדה של ישראל בדעת הקהל בתוך ארצות הברית, זאת בגלל הסיוע האמריקאי המוגבר שמחייב את ארצות הברית להפריש עבור ישראל, בגלל מידת המעורבות של אזרחים אמריקאים באיוש בסיסי ההתרעה האלקטרוניים. אולם שום הסכם אינו פטור מסיכונים, השוב לנו שיש בו גם סיכויים אפילו אם הם קלושים.

שיקולים אלה והחששות המתלווים להם היו גם לנגד עיניהם של נציגי אגודת ישראל בכנסת, לפני שקיבלו את ההכרעה להצביע בעד ההסכם, על אף העובדה שהסיעה אינה שותפה בממשלה ואינה נושאת באחריות למדיניותה. ההחלטה לתמוך בהסכם נבעה מתוך תחושת אחריות, מתוך רצון להשפיע להחות את העימות המלחמתי שהוא דבר רצוי, מתוך תקוה שהזמן יעשה את שלו. אנו כיהודים מאמינים, משוכנעים שאיש אינו יכול לומר, כי הזמן פועל לרעתה של ישראל. נסיון השנים הפריך הנחה כזאת. אנו כיהודים מאמינים בהשגחה העליונה, בקיומה של ההבטחה, כי לא יטוש ה' את עמו ונחלתו לא יעזוב. לכן כל נסיון למנוע מלחמה, שהיא שאלה של פיקוח נפש, ראוי לעידוד ולברכה.

כבר הודגשה העובדה, שהרבה מן המהלכים המדיניים של האיזור, היו כל כך בלתי צפויים ולא מתוכננים בידי אדם. כך שמותר לנו לצפות שבארץ אשר עיני ה' אלוקינו בה מראשית שנה ועד אחרית שנה, יהיו גם צופיות עלינו בחמלה וברחמים גם בסופה של שנה זו, כאשר ארץ ישראל נכנסה עתה לתקופה חדשה, תקופה שיש עמה סיכון וגם סיכוי. אנו נכנסים לתקופה זו בלי אשליות אבל בתקוות גדולות, שתשועת ה' כהרף עין, ולעומת הספיקות והשאלות: "מאין יבוא עזרי", אנו חייבים לענות בבטחון! "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ". הלואי היינו יכולים לשתף אתנו בבטחון זה את אלה החולשים על המדיניות הישראלית, היתה הרגשתנו היום טובה הרבה יותר.

„ניו-יורק טיימס": ישראל ויתרה על יתרונות צבאיים חשובים

ניו יורק — עמדות צבאיות באזה"ב ואירופה מסכימים שכיום כי ישראל זנחה יתרונות צבאיים רבי משמעות בתוך האי סיני כתוצאה מהסדר הביניים עם מצרים — כותב "ניו יורק טיימס".

הפרשן הצבאי של העתון, דרו מידלטון, כותב כי לדעת מומחים צבאיים, אחת התוצאות של ההסכם תיכל השליטה האוירית של ישראל מעל כרחב סיני, נסיגת ישראל מן המעברים והתקדמות של הצבא המצרי מזרחה לתעלת סואץ מסבבים להבדי המומחים את סדרי ההגנה הישראלים באיזור.

הפרשן מציין כי כתוצאה מהנסיגה גדלה הפגיעות של בסיס האויר ברפידים שהוא "הנכס המרכזי" של הגליונות האוירית הישראלית". בעתיד יהיה צורך להגן על הבסיס מפני איום של טילי קרקע קרקע ומפני תקיפת חיל האויר המצרי — כותב הפרשן.

עוד הוא אומר כי הנסיגה מן המעברים משאירה את ישראל ללא קו הגנה טבעי במרכז סיני.

בהתייחסו להסכם שנחתם אתמול, אמר פקיד בכיר במשרדו של ד"ר קיסינג'ר כי זה הסכם מרחיק לכת ביותר שנחתם אי פעם בין ישראל למדינה ערבית, מה גם שזה היה ההסכם הראשון שלא נחתם כתוצאה מידית של מלחמה.

פקידים אמריקאים מפרשים את הסעיף הראשון של ההסכם הישראלי־מצרי שבו קובעים שני הצדדים כי אין לפתור את הסכסוך ע"י הפעלת כח, באומרם שמצרים הסכימה בסעיף זה שאף מדינה ערבית — וזה כולל כפי הנראה גם את אש"פ — אין לה סיבה שתצדיק פתיחת מלחמה נגד ישראל.

הפקיד הבכיר אמר כי ישראל תעביר את שדות הנפט באבו רודס למצרים תוך חדשיים. הוא שיבח את נשיא מצרים אנואר סאדאת כאיש נח, לאור העובדה שהודה בפרהסיה כי מנדט כוח האו"ם יוארך לתקופה של לפחות שנתיים.

עם זאת הטעים הפקיד הבכיר כי אזה"ב מבינה שמנדט כוח האו"ם יוארך לתקופה של שלוש שנים ולא שנתיים בלבד.

הפקיד הבכיר שיבח את ישראל שעשתה מאמץ קונסטרוקטיבי למען קיום מוצלח של המו"מ.

עוד אמר הפקיד הבכיר כי ההחיות של הרגע האחרון נגרמו בין השאר ע"י חילוקי דעות בקשר עם זכות הצי"ים במפרץ סואץ, הצבת כלי נשק באזור הכוחות המוגבלים בסיני ומידרי הטריטוריה שבשליטת האו"ם במערב סיני.

גקסון מזהיר מפני נסיון סובייטי להציב טכנאים בסיני

הסנטור הדמוקרטי הנרי גקסון הזהיר כי ברית המועצות תרצה להציב טכנאים במזרח התיכון אם יישלחו טכנאים אמריקאים לאייש את תחנות האתראה בסיני.

אולם הסנטור, נמנע מלומר כי הוא יתנגד לנוכחות אמריקאית באיזור, באומרו כי הוא רוצה תחילה לקבל את כל פרטיה הסכם הביניים החדש.

קודם לכן הביע הבית הלבן את בטחונו, כי הקונגרס יאשר את הצבתם של האזרחים האמריקאים בסיני.

גקסון הצליח סברה, כי ייתכן שסוריה תבקש מהרוסים לשלוח כח שיטור לרמת הגולן.

חלוקת אזורי השפעה בין שתי המעצמות

בוסטון — העתון "כריסטיאן סאיינס מוניטור" כותב כי מכל המתרחש כיום ניתן ללמוד שיש הבנה בין אזה"ב ורוסיה בקשר לאיזורי השפעה בעולם, אם כי בשתי הבירות אין איש שיהיה מוכן להודות בכך.

העתון כותב כי נראה הדבר שארה"ב מקבלת לידה את התפקיד הבכיר במזרח התיכון בתמורה להסכמה עם שליטה סובייטית במזרח אירופה והניחה דרום מזרח אסיה לכל מי אשר ייצא מנצח ביריבות הסינית־סובייטית.

לדעת העתון נשמו המוב ביותר ל"הבנה" זו הוא אי־התערבות הסובייטים במהלך המשא ומתן על הסדר הביניים במזרח התיכון.

העתון סבור כי צימצום ההשפעה האמריקאית בדרום מזרח אסיה מאפשר למעצמות הסובייטית שלא להתערב בתמרונים האמריקאים של קיסינג'ר במזרח התיכון.

נשיא סוריה חאפז אל אסאד חזר בו מהסכמתו להשתתף בועידת פיסגה שעמדה להיערך בריאד בהשתתפותו והשתתפות המלך חאלד ונשיא עיראק אחמד חסן אל באכר — על כך מוסר העתון הפרולובי „אל קיפה אל ערבי".

אברכי חב"ד יתקעו בשופר בראש־השנה ביחידות צה"ל

מיחידות צה"ל שונות הגיעו בקשות לצעירי חב"ד שיבאו לחוג את חג ראש השנה יחד עמהם. חסידי חב"ד במקומות שונים בארץ נענו לבקשות היחידות, והם ישתתפו בתפלות ובימי החג במחנות צה"ל שונות. אברכי חב"ד אשר ישהו אצל החיילים יתקעו גם בשופר עבור החיילים.

במוצאי ראש השנה יערכו חסידי חב"ד ביחידות אשר שם ישהו בימי החג ערבי חב"ד, ובימי החג עצמם יערכו תפילות וכן יארגנו אמירת תהילים בשעות הפנאי של החיילים.

נשי ובנות חב"ד מתארגנות ברחבי הארץ, לקראת המבצע הגדול ביותר שלהן השנה, כשהן הכינו כבר מאות אלפי נרות ואלפים רבים של פנקסות כדי לחלקן לאלו מבנות ישראל אשר יקבלו על עצמן להדליק נרות שבת וחג.

מטרתם העיקרית היא להגיע למאות אלפי נשים וילדות שידליקו נרות, נשים רבות הביעו את הסכמתן לקחת חלק במבצע זה והן תשולבנה יחד עם בנות חב"ד לקראת ראש השנה.

אינטרפול מזהיר:

המחבלים עלולים לשבש טקס החתימה בז'נבה

ניו יורק — אינטרפול הזהיר את המשטרה בשוויץ כי יתכן מאוד כי מחבלים ערבים ינסו לשבש את טקס החתימה על הסדר הביניים בז'נבה — מוסר "ניו יורק פוסט".

לדברי העתון הגיעו ידיעות לאינטרפול כי אש"פ ביחד עם ארגוני מחבלים ערביים יותר ינסו לשבש את הסדר הביניים הדך הצהרה בשימון לוב. אינטרפול הזהיר, לדברי העתון, כי יתכן והמחבלים הערבים יסתייעו בטרוריסטים היפנים שהגיעו ללוב ממלזיה לפני מספר שבועות לאחר המצור על השגרירות האמריקאית בקואלה לומפור.

עוד נאמר בידיעה כי אינטרפול הודיע שירותי הבטחון במדינות שונות, לרבות שירותי הבטחון המצרים, קיבלו ידיעות שהטרוריסטים הפלשתינאים כבר הכינו מצבורי נשק בז'נבה ובגינאה, נשק זה הגיע באניה מלוב ומשם לגנבה מנמל גינואה באיטליה והוא כולל בזוקות, רימונים, מקלעים ותת־מקלעים.

דובר של המחבלים אמר, כי הפלשתינאים יארגנו הפגנות ושביתות כלליות במחנות הפליטים בלבנון, במחאה על הסכם השלום החדש בין מצרים וישראל.

דובר של החזית העממית הדמוקרטית של חואתמה אמר, כי "העם הפלשתינאי יתחיל להביע את ניגודו לעיסקה המצרית־ישראלית־אמריקאית".

אתמול קרא ערפאת להגברת פעילות החבלה, כדי לחבל בהסכם.

מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

בפרוס שנת תשל"ו
(תרגום חפשי)

ב"ה. חי אלול, התשל"ה
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל אשר בכל מקום ומקום, ה' עליהם יחיו.
שלום וברכה!

בסמוך על ראש־השנה, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, — והרי ראש השנה הוא ה"ראש" של השנה הנותן כיוון הדרכה ומנחה את התנהגות האדם בכל ימי השנה, כשם שהראש שבגוף מנחה את כל אברי הגוף,

והוא גם היום שבו נברא אדם הראשון, אבי כל בני האדם, —

יש להתבונן במדה רצינית חזקה בהוראות ראש־השנה, כפי שהן ניתנות בפירוש או ברמז בתורה, שהרי ענינה של התורה, בלשון הוראה, תורת־חיים — הוראת דרך בחיי יום יום של כל יהודי, איש ואשה.

ההוראות ישנן — הן בענינים שהם כלליים לראש־השנה שבכל השנים, והן בענינים שהם שונים מראש־השנה אחד למשנהו (השוני ביום שבשבוע בו הוא חל, באופי השנה אם זו שנת עיבור או שנה רגילה, וכיוצא בזה).

נוסף לכך שכל ראש־השנה מביא אתו הוראות חדשות.

*

כאן נתעכב על אחת ההוראות של ראש־השנה, כפי שהיא מתבטאת במאמר חכמינו זכרונם לברכה:

„אדם נברא בערב שבת, ומפני מה?... משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין (=ארמון) ושיכללו והתקין סעודה ואחר כך הכניס אורחין... זו מדתו של הקב"ה — שברא את כל העולם כולו בחכמה... וכל צרכי עולם [ואח"כ הכניס אורחים]... זה אדם וחוה".

עם זאת אומרת התורה: „אדם לעמל יולד", ושעל האדם לומר: „אני נבראתי לשמש את קוני".

עלינו, איפוא, להבין כיצד יתאימו שני הרעיונות המנוגדים בדבר בריאת האדם: מצד אחד הוא „אורח" חשוב המוצא הכל מוכן ומתוקן, ומאידך הוא „עבד" החייב תמיד לשמש את הקב"ה בעמל.

במיוחד דורש הדבר הסבר כשראש־השנה חל בשבת, כמו השנה, שאז מודגש יותר מתמיד הענין של „הכל מוכן לסעודה", שכן בשבת „כאילו כל מלאכתך עשויה". מתחזקת אם כן הקושיא: איך מתקשר הדבר עם הענין של „אדם לעמל יולד" ו„לשמש את קוני"?

*

אחד ההסברים בדבר הוא שדוקא הצירוף של שני הדברים נותן לנו הוראה עמוקה ביותר בחיים, בכלל החיים היום־יומיים, כפי שהיא מתבטאת בנקודות מספר:

(א) מצפים מאדם וחוה — וזו גם הוראה לכל יהודי, איש ואשה — שאפילו כשהם נמצאים במצב הדומה לארמון מלכים, המצוייד במיטב הצרכים ואף ב„שיכלולי", והם מתמנים אליו כאורחים חשובים, צריכים הם לעשות כאן עבודת שרות לקב"ה, בורא העולם כולו,

עד לדרגה העליונה ביותר, כפי שהתורה מספרת על משה רבנו, ש„לא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים", וכשהגיע לשיא שלימותו, בלשון חכמינו זכרונם לברכה: „לשער החמישים של הבינה" — היה גם אז במצב של „משה עבד ה'".

וכן בקצה השני, הרי, כפי שהוסבר פעמים רבות, יש לעבוד את ה' לא רק בתפלה, בלימוד תורה ובעשיית מצוות, כי אם גם — כלשון הרמב"ם — „במאכלו ובמשקהו... ובמשאו ובמתנו". בכל הפיסוקים, כולל אפילו שינה. שכן יהודי צריך להכין עצמו לשינה במדה כזו שגם השינה תתרומם לדרגה של „עבודה", דבר שהוא אחד ההסברים והתוכן העמוק יותר של „קריאת שמע על המיטה".

(ב) נקודה שניה, שגם היא צריכה להתבטא בחיי יום יום, היא — שהקב"ה העניק לאדם ולחוה, ובאמצעותם לכל בני ישראל, גברים ונשים, עד סוף כל הדורות, את הכוחות והאפשרויות „לשמש", להוסיף ב„אדריכות" על כל קניניו, למרות שהם יצירה של הקב"ה בחכמה אלוקית, בכל שפוב המצב שמסביבו ובו, יכול (ולכן — חייב) כל אחד וכל אחת להביא אותו לדרגה עליונה יותר של שלימות, עד כדי כך, שהתורה אומרת, ביחס לתרומת האדם לבריאה, את הביטוי הנפלא: „נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית", הוא מסוגל לעשות זאת בכדה כה רבה שהתורה אמנם אומרת עליו שהוא „שותף".

(ג) הנקודות האמורות מקילות על כל אחד ועל כל אחת לעשות כל אשר צריך להיעשות כדי להתעלות ולהתרומם יותר ויותר בכל הענינים הקשורים לתורה ומצוות וליהדות בכלל, בהגשמה מלאה למשימת האדם בחיים: „אני נבראתי לשמש את קוני", תוך ההתבוננות בכוחות הנפלאים שהקב"ה העניק לו, עד כדי להיעשות שותף, ולא בדבר קטן ויחיד, כי אם בבריאה כולה, יצירת החכמה האלוקית.

(ד) תרומה זו והשתתפות זו של האדם אינה יכולה להיות מושגת במדה מלאה על־ידי עבודה מוגבלת בזמן לזמן, בהזדמנויות יוצאות מן הכלל יבזמנים מיוחדים, כי אם — באמצעות אורח חיים המתבטא בעבודה היום־יומית, שכל מעשה, דיבור ומחשבה יהיו לשם שמים, ו„בכל דרכיך דעהו" — שתיראה האלקות בכל הענינים, גם מצרכי העולם, וכאמור לעיל, אפילו באכילה ושתיה וכיוצא לעבוד את הקדוש ברוך הוא.

(ה) ב„לשמש את קוני", בעבודת ה', ישנה ההוראה והציווי: „עבדו את ה' בשמחה", לעבוד אותו בשמחה וגם מתוך עונג על כך שהוא יכול בהן ביום חול.

דבר המודגש במדה יתרה בראש־השנה הנוכחי החל ביום השבת, עליו נאמר: „וקראת לשבת עונג".

*

יברך הקב"ה ויצליח את כל אחד ואת כל אחת לעשות בכל האמור באופן של שמחה ועונג,

שהקב"ה יבטל את כל העלול, חלילה, להפריע לכך.

על ידי כך שיהא „פועל ישועות בקרב הארץ", באופן נראה ונגלה, כולל, ועיקר,

שיתן לכל יהודי ולכלל ישראל שנה טובה ומתוקה מכל הבחינות ובכל הענינים.

בברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה
מנחם שניאורסאהן

חי אלול: יום הולדת את שני המאורות הגדולים: כ"ק הבעש"ט (בשנת תנ"ח) וכ"ק רבנו הזקן בעל התניא והשו"ע (בשנת תק"ה).

ראש השנה... ה„ראש": שלכן נקרא ראש השנה (לקו"ת דברים מא, ג).

הנותן... ומנחה: נתבאר באריכה בעטרת ראש בתחילתו.

כי כל בני אדם: ושייכותם עד כדי כך — שכאו"א דומה לאדה"ר שנברא יחיד וכו' (סנהדרין לז, א). וראה בשער הגלגולים הקדמה ו"ו ואילך (ובכ"מ בדא"ח) שכל נשמה היתה כלולה בנשמת אדה"ר ע"ד הנ"ל בפכ"ק איפה היית (שמו"ר פ"מ, ג. — והשי"ב שם שהראה לאדה"ר כל צדיק כו' יש שהוא תלוי בראשו כו' — ע"פ הנ"ל מובן שרק דצדיקים הראה, אבל כל הנשמות תלוים באדה"ר).

התעלה"... הוראה: זח"ג נב, ב.

במאמר חכמינו: סנהדרין לח, א. ובתוספתא שם פ"ח.

לשמש כו: י"ל תוקף הקושיא מפני שמחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר (ב"ר פ"א, ד). וה"ה בתוספתא שם: ולמה נברא באחרונה. ובילק"ר (ר"פ תזריע): אחור וקדם צרתני... אחור זה יום האחרון וקדם זה יום הראשון. — וראה יהל אור להצ"צ עה"פ (תהלים קלט. ה). קונטרס עץ החיים, תרפ"ח ס"ו. וראה רש"י עה"ת (ר"פ תזריע — מילק"ר שם): כשם שיצירתו כו' כך תורתו כו' ובמפרשי רש"י שם.

אדם לעמל יולד: איוב ה, ז. ובסנהדרין (צ"ט ב): כל אדם לעמל נברא שנאמר כו'. ובב"ר (פי"ג ז): לא נברא אדם אלא לעמל.

אני... קוני: קידושין בסופה.

כשראש השנה... בשבת: ראה מכתב ח"י אלול תשל"ב עוד פרטים בזה.

כשראש השנה... כאילו כל מלאכתך עשויה: גם בכל יו"ט צ"ע כנ"ל בפנים, כיון דאסור בכל המלאכות השייכות לכל הבריאה. ולהעיר דיו"ד קשה ביותר באם נאמר דהכתוב (בא יב, טז) "כל מלאכה לא יעשה בהם (ביו"ט)" הוא בפשוטו, אלא — כשבעשית לצורך אוכל נפש הוציאה אותן התורה מכלל "כל מלאכה". וראה שו"ע אדה"ז סתצ"ה ס"ב: מלאכת או"נ שהתורה התירה לעשותה כו' (באריכה — בלקו"ש פ' בא תשל"ד). נוסף בר"ה על שאר יו"ט שיש אומרים שמצוה להתענות בו (שו"ע או"ח סתקצ"ז) ובמילא אסור לו לעשות גם מלאכה או"נ אפילו לצורך אחרים (שו"ע אדה"ז שם).

כאילו כל מלאכתך עשויה. שו"ע אדה"ז סש"ו ס"א (ממכילתא יתרו כ, ט. הובא ברש"י שם).

לא קם... פנים: ברכה לד, י.

וכשהגיע... לשער החמישים: של"ה ס"פ ואתחנן. (שמע, א־ב). לקו"ת בבמדבר (יב, א): ובביאור והה"ם ב"ע כו'. וצע"ק כאו"ת להה"מ ד"ה מה שערי בינה (ק, ב).

כלשון הרמב"ם: הל' דעות רפ"ג. וראה שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו, ס"ב.

שינה: ראה רמב"ם שם ספ"ג. וראה ב"ר (פ"ט, ו): שינה טוב מאד. וראה צוואת הריב"ש סכ"ו.

יעשה... בראשית: ראה שבת קיט, ב. זח"א ה, א. תקו"ז תס"ט (קה, א. קיד. סע"א). וראה אוה"ת בראשית עה"פ ויכולו (סג, ב).

לשם... דעהו: משלי ג, ו.

עבדו... בשמחה: תהלים ק, ב. וראה רמב"ם סוף הל' לולב.

ראש השנה... שבת... עונג: ראה ד"ה ק"ש של ר"ה שחל להיות בשבת בלקו"ת וכו' (ובהמשך זה דתרס"ו באריכה) ענין העונג בר"ה ובשבת.

שבת... עונג: להעיר מפירש מגילה (פ"א, ה"ד) שבת... שמחתו תלוי בידי שמים. ובספרי לבהעלותך (י, י): וביום שמחתכם אלו שבתות. אבל ראה שו"ע אדה"ז ר"ס רמ"ב. לקו"ת (יא, ד.) המשך וככה פ"ח ואילך ועוד. ואכ"מ.

וקראת לשבת עונג: ישעי' נח, יג.

פועל... הארץ: ... תהלים עד, יב.

שנה טובה ומתוקה: י"ל ענינים טובים מצ"ע ואלו שנמתקו (ע"ד — ב"ן לטובה). וראה תניא פכ"ז דוגמתם בעבודת האדם. וראה זח"א רמ, סע"א. זח"ג רי"פ חוקת ובילקוט לוי יצחק שם בפי' ומתוקה מדבש. ולהצ"צ אשר בליל א' דר"ה "נוהגין לאכול תפוח מתוק בדבש" "ואח"כ יאמר יה"ר מלפניך שתחדש עלינו שנה טובה (כן הוא בכל הסידורים שלאח"ז) ומתוקה".

נשק ל־10 גדודים נגנב מצבא ארה"ב

וואשינגטון — צבא ארה"ב גילה כי כמויות נשק שנגנבו ממחסניו ומבסיסיו, בארה"ב ובארצות אחרות, די בהם כדי לצייד 10 גדודים, בציוד הבסיסי המקובל, לפחות בתחום הנשק הקל והתחמושת.

בדו"ח המשתרע על פני 368 עמודים, שהוכן ע"י ועדה מיוחדת של הצבא, נאמר בין היתר, כי הנשק האמריקאי נפל בידי קבוצות חתרניות, כגון "הצבא האדום" היפאני, וכנראה גם בידי הצבא האירי הרפובליקאי.

באחד הפרקים נאמר: "חבר צבא השחרור הסימביוני", הציע לחייל בפורט גקסון, בדרום קרוליינה, סכום כסף ניכר תמורת נשק ממחסני הצבא".

להלן מודים עורכי הדו"ח, כי אמצעי הבטחון ב־10,345 מחסני נשק ו־19,652 מחסני התחמושת של הצבא, בארה"ב ובארצות אחרות, "אינם עונים כלל על הצרכים המינימליים".

הדו"ח סוקר פעולותם של ארגוני מחתרת שונים וקובע, כי פעילות זו "נעשתה מתוחכמת ומתוחכמת יותר", ועל כן קיימת סכנה ממשית, שסוגי ציוד צבאי יפלו בידי אנשים קיצוניים, דבר שיסכן את שלום הציבור בארה"ב ובארצות אחרות.

הדו"ח הגיע לידי ציר בית הנבחרים האמריקאי לס אספין, והוא הגיב עליו: "על הצבא לנקוט את הצעדים הדרושים כדי להגן על תחמושתו מפני ארגוני טירור".

אספין ביקש משר הצבא מרטין הופמן, "לעבד תוכניה חדשה שתבטיח את נשקנו ותחמושתנו מפני גניבות ע"י קבוצות טירוריסטים, העלולים בהחלט להשתלט לא רק על נשק קונבנציונלי כבעבר אלא גם על נשק מתוחכם ביותר, שאינו מוגן די הצורך".
דפוזקבתניפןכליימק

מכתבים למערכת

ושוב בענין שכר הדירה

קראתי מאמרו של הרב אברהם מהן על בעיית שכר הדירה, בקשר להפלאת דמי השכירות בבתים מוגנים. ונבהלתי לדעת, לתדהמתי, כיצד מישני סוד של צדק ויושר, הנחות מובנות של בעלות וזכאות על רכוש. מקבלים צורה שונה ומצוחות שיש כנראה נגיעה אישית בדבר. למדנו שאדם הרוכש בעלות על הקרקע או בנין כדת וכדין או יורש ממורישיו, הוא בעליו החוקי ורשאי להנות מרכושו ולהנות בו כבעלים. אך מהמאמר הנ"ל משמע שאין הדבר כך, אלא אדם ששכר דירה ושלם דמי מפתח שרובו מקבל הדייר היוצא ללא זכות והצדקה. (החלק המגיע לבעה"ב זה רק פיצוי חלקי על שנים של שכיר מגוחך). הפך להיות בעה"ב האמיתי כפי טענת הכותב הנכבד. וכך הסבר העובדה שהכותב מביא במאמרו שיש בה כדי להעיד כל אדם בעל מצפון ישר. שדירה בעיר נמכרת ע"י בעליה שבנה השקיע בה מיטב דמיו וחסכונותיו של שנים רבות במחיר של 40 אלף ל"י. אך אותה דירה כשמפנה אותה הדייר שגר בה בדרך כלל ללא כל השקעה, אי השקעה של דמי מפתח ששילם לפני שנים רבות והמורה זאת גר בדירה במחיר זולה של שו"ד וקיבל מלוא התמורה. הרי כיום ביציאתו ממנה הוא מקבל 100 אלף לירות תמורת פנויה. שומו שמים לפי איזה דין יזה הגר בדירה נעשה האמיתי של בעלים? והוא מקבל פי שנים ושי מבעלים החוקי. הסיבה לכך כי הממשלה הסוציאליסטית ממעיטה בעישק ובגזל הרכוש הפרטי, ע"י חוק שהיה מוצדק בשעת מלחמה, אך איזה הצדקה יש לו כיום 30 שנה אחרי המלחמה? ואם כתוצאה בירידת ערך הכסף וכשכל מפרנס במדינה הגדיל הכנסתו — מאז 1940 זמן כניסת החוק לתוקפו — פי כמה מאות אחוזים הרי שכר הדירה משולם לפי רמת משכורות מלפני 20 שנה לערך וכשמתירים להגדיל בכמה לירות עלובות שאין בהם כדי לכלכל הוצאות התחזוקה של ארנונות ומיסים ותיקונים וכדי מקיימים צעקה כי הצדק הנישר מקופח, נכון היא מקופח אך מי המקופח האמיתי אם לא בעל הבית שרכושו נשדד ממנו. הוא ערכה וצוות "פלוני דאכלא ארעאי בגד לנוכראי"! יש לדרוש בכל התוקף שיושם קץ לשוד הזה. יבוטל החוק הבלתי צודק הזה. יבוטלו דמי המפתח. זה ימריא את מצב הדיור והמצב בשטח זה יחזור לתנאים נורמליים לטובת כולם.

יצחק צור, ר"ג.

* * *

פתוחה הדרך להשפעה

רבים מתלוננים על תמונות תועבה שנמצאים תלויים על הקירות במשרדים שונים בארץ כגון, קופ"ח, בנקים, וכן משרדי ממשלה.

"לדעתי אין צורך במאמצים רבים וכוחות פיזיים להסיר התמונות תועבה בבעיקוצת אלו, לדוגמא קטנה אציין מה שהייתי נוכח בלשכת גיוס ארצית תל השומר שבאים שם יום יום אנשים למאות, וביניהם אנשים חרדיים מבקרי לשכת הגיוס. וכאשר נקראתי לשם לפני כחודשיים ראיתי בכל החדרים של ארבעת הביתנים היו תלויים על הקירות תמונות עירום ותועבה, לא חיכיתי הרבה, הזמנתי את עצמי לחדרו של המפקד הראשי, על אף שניסה מראש להתחמק מלשים לב לכך בתמות כל. מיני אמתלאות, הרי לבסוף השתכנע, ובלחיצת ידיים הבטיח לי כי בבוקר של יום שישי יוסרו כל התמונות המרגזות בדתיים.

ואכן ביום ב' אלול התשל"ה שהוזמנתי שנית ללשכת הגיוס בתל־השומר סקרתי את כל החדרים בכל ארבעת הביתנים ולא מצאתי שום תמונה תועבה, אלא אחת בלבד המפקד הראשי שאתו ניהלתי השיחה אז, הבטיח לי כי גם תמונה זו תוסר תוך מספר ימים.

דוגמא זו אני מביא מעל דפי עתון "המודיע" בסאון אשר רבים הדברים הבאים לתיקון באמצעות פירסומים בעתון זה ולמען ילמדו כי אפשרי בכל משרד ציבורי לפעול ע"י ניהול שיחה רצינית ומשכנעת עם מנהל המשרד או גורם מכריע, ואפשרי גם שהדוברים ידברו בשם מוסדות תורה וחינוך עליונים, אם יצא מכתב כתוב התום, בפניה ישירה מהם הרי זה דבר המחייב להם תשובה או ביצוע מעשיה וגם בזה ראינו ברכה, מן הנסיון.

מ. ד.
השם שמור במערכת

מיום ליום

מבצעי הוזלה, טוב או רע

מבצעי ההוזלה שמאורגנים על ידי משרד המסחר והתעשיה הסבו לציבור הצרכנים חסכון של 50 מיליון ל"י — כך טוען המשנה למנכ"ל המשרד. לדבריו, היתה צפויה עליה גדולה יותר של מדד יוקר המחיה אילולא אותם מבצעים מאורגנים ולכן יש מקום לבצר את המבצעים כחלק ממדיניות המשרד.

אלא שקמו חולקים על מבצעים אלה מצד ראשי התעשיינים. אלה טוענים, כי יש כאן סכנת אופציה. מנכ"ל חברת „אוסם" טוען לצורכתו, כי מבצעי ההוזלה לא הסכו לצרכן, כי אם להיפך גרמו להגברת הצריכה המקומית במקום להפנות משאבים לייצוא. לדעה זו הצטרף גם נציג הנהלת „עסיס" שטען כי המבצעים פוגעים ביצרנים. יש אמנם מדה של אמת בטענה, שמבצעי ההוזלה גורמים לגידול הצריכה, כך יוצא שהאזרח אינו חוסך אלא מוציא את כספו לצריכה מוגברת. אולם, מן ההתנגדות של התעשיינים נודף ריח של אינטרס ולכן הם אינם כשרים לעדות זו על ערכיות מבצעי ההוזלות. יתכן, שיש חלק מן האוכלוסיה המתפתה בקלות לרכוש מוצרים שהוא אינו צורך במבצעים אלה, אבל יש לזכור שיש אוכלוסיה גדולה, ביחוד משפחות ברוכות בילדים שמתקשים לספק לילדיהם את המצרכים במחירים המקורי והם יוצאים נהנים מן ההוזלה. אין לחשוד באותן משפחות שהם יבזבזו כספים על מוצרים שאינם זקוקים להם לקיום היום־יומי.

בדבר אחד אנו יכולים לתמוך בעמדתו של יו"ר אגף המזון של התעשיינים, שטען, כי הממשלה צריכה יותר לפעול בכיוון של יציבות המחירים במקום במבצעי הוזלות. אולם כדי לשמור על המחירים חייבים גם היצרנים לתת את ידם להשגת מטרה זו. במצב הקיים ספק אם היצרנים תורמים להשגת מטרה זו.

*

הילולא זוטא במירון

כמו בכל שנה גם השנה עלו אלפים ביום למירון ביום כ"ח אלול, אשר לפי המקובל הוא יום ההילולא של רבי אלעזר בירבי שמעון בר יוחאי שמקום קבורתו במערה אביו. זהו אחד משלושה הימים הגדולים שבהם נערכת עליות המוניות אל ציון רשב"י ובנו. הראשון הוא כמובן, ל"ג בעומר, השני ז' אדר יום פטירתו של משה רבינו והשלישי כ"ח אלול שהוא קרוב לראש השנה, כאשר רבים עולים אל קברי צדיקים כדי להתפלל לקראת השנה החדשה הבעל"ט.

העליה שהחלה עוד בשעות הערב נמשכה עד למחרת בערב. כל הלילה וכל היום הגיעו שיירות של חסידים אנשי מעשה ובני תורה מכל רחבי הארץ. בדרכם למירון ובחזרה, פקדו את קברי הצדיקים בגליל העליון ובגליל התחתון. אחרים עברו גם את שכם במקום שם מצוי קברו של יוסף הצדיק.

כאשר עם צאת היום אירע קצר במערכת החשמל נאלצו מאות העולים לקרוא בספרי התהילים לאור הנרות הרבים שהודלקו על ידם על אף התנגדותו של אחד משומרי המקום. הממונים על המקום ניסו לתקן את הקצר אולם משימה זו לא עלתה בידם והם נאלצו לצאת לצפת על מנת להשיג חלקי חילוף.

*

בחברון לאחר החלוקה

ימי אלול וימי הסליחות הקרובים משמשים ימי עליה לתפילה על קברי אבות ושני חברון במערת המכפלה. ותיקי ירושלים זוכרים את הימים בהם נאלצו לעמוד במעלה שבע המדרגות היהודיות, ואילו היום נכנסים למערה בלי הגבלה.

השנה היה חידוש בכך, שלאחר ההסדרים החדשים פתוחה המערה לתפילתם של רבים. בכל שעות היממה ללא מפריע, שוב אין צורך לכוון את השעות כדי להכנס למערה. היא היתה פתוחה גם בכל שעות הלילה של מוצאי שבת לאמירת סליחות ואכן רבים היו שניצלו הזדמנות זו כדי לנסוע לחברון לאמירת סליחות על קברי אבות בתוך המערה. סיפר לנו השומר, כי בכל שעה לילה המתה המערה מתפללים, היו כאלה שהקדימו לבוא לפני חצות והיו כאלה שהקפידו להגיע לאחר חצות ולהגיד סליחות עם עלות השחר. בכל זאת מצאנו כמה יהודים סובים שעמדו מבחוץ והתפללו במקום שבו התפללו אבותינו מימים ימימה במקום שבו עמדו המדרגות ההסטוריות, אלה נעלמו מאז מלחמת ששת הימים כאשר נערך במקום מבצע ניקוי יסודי על ידי צה"ל, שמרוב חיפזון לא הקפידו המבצעים לשמר את המקום והרסו גם את השער. הסבירו לי אותם יהודים, שהם נמנעים, מטעמים שלהם, להכנס למערה המשמשת עדיין מקום תפילה לעדה המוסלמית. אחד מהם אמר לנו, כי בהיותו כהן הוא מונע את עצמו מלהכנס לתוך המערה, כאשר שאלנו אותו, הלא קברי צדיקים אינם מטמאים. ומי לנו גדול כאבות האומה, נענה ואמר, אמנם טענה נכונה זו, אולם לפי השמועה היו קברות של יהודים בסביבות המערה בתקופות מאוחרות הרבה יותר. כך גם מקובלת היתה המסורת, שבקרבת המערה קבור גם הרמב"ן שהיה מחדש הישוב בארץ־ישראל. אולם, עד היום לא אומתה שמועה זו, ומספרים שבשעה שנערכו החפירות בסביבות המערה, נתבקשו הצפרים לבדוק שמועה זו, אולם הם לא מצאו סימוכין לה.

שאלנו את אחד הקצינים, כיצד מתייחסים המתפללים המוסלמים על המערה להסדר החדש. אמר כי בתחילה הם חרקו שיניים, אולם לאט לאט הם משלימים כפי שהשלימו עם פתיחת המערה ליהודים לאחר מלחמת ששת הימים. אמנם, העולם המוסלמי ממשיך במחאותיו, אולם התושבים המקומיים יותר־ריאליים.

*

תלמוד תורה החסידי גור בונה ביתו

העובר ברחוב ירמיהו בירושלים, שהוא אחד הרחובות הסואנים, מבחין בכוונה ליד רחוב ברנרייס בשלט גדול המבשר שבמקום זה יוקם בנין עבור תלמוד תורה של חסידי גור בירושלים. בימים האחרונים, נעשה השלב למשהו מוחשי יותר, עם הדות העפר החפירות השלמה.

הטרקטורים פינו את המקום ועתה מסמנים את המקומות שבהם יחפרו את המקלטים והיסודות לבנין הגדול של מוסד תורני זה, שנבנה בעזרתה הנדיבה של עירית ירושלים אשר גם העמידה לרשותו את המגרש, אחד המגרשים היפים ביותר בירושלים, בהשתדלותו הפעילה של חבר הכנסת הרב מנחם פרוש בתקופת היותו סגן ראש עירית ירושלים המלווה את עבודות התכנון והפיתוח גם לאחר מכן.

מוסד תורני זה שהחל בקטנות הולך ומתפתח בקצב גדול, הבית שנרכש למטרה זו ברחוב דוד ילין אינו מתאים למטרה של מוסד חינוכי, החדרים צרים מהכיל את כל התלמידים והבנין אינו מאפשר תנאות־פיתוח הולמת למוסד חינוכי זה.

נקוה, כי לא יארכו הימים והבנין יתנוסס לתפארת באיזור זה שהוא נהפך לקריה חינוכית גדולה, לא הרחק ממקום שעמד הבנין הגדול של הישיבה ובקרבתו מצוי הבנין הענקי המאכלס את מכון בית־יעקב למורות ושלוחותיו השונות, מעבר מזה, עומדת ישיבת „תפארת ישראל" של חסידי רוזין בירושלים, שהיא אחת הישיבות המפוארות בירושלים. בנין זה נבנה שלבים־שלבים, על פי האמצעים הספקיים העומדים לרשות הישיבה המתלבטת בבעיות קיום ומתקשה להגיע אמצעים למבצעי פיתוח מסוג זה. כאשר יושלם הבנין, יהיה זה אחד הבנינים הנהדרים בקודש, נקוה שזה יהיה במהרה בקרוב.

— * —

המשל והנמשל

בחוגי המפד"ל מתקשים להסביר מדוע נתעכבה הצטרפותו של מר זבולון המר לממשלה, לאחר שהיה כבר מצוייד בהיתר של הרבנים קוק וגורן? — האמנם „ההיתר" אינו מספיק כשר בעיני של מר המר?

כאשר הצגנו שאלה זו לפני אחד הפסקנים הוותיקים של המפד"ל, שקבע הרבה „גירסא דינקותא" מן הסוג שהוא זו לי־אותם „צדיקים", ענה לי במשל על יהודי פלוני שהמיר את דתו והיה בתרי לכל דבר, לימים התעורר אצלו הרהורי תשובה, ובמצוקתו פנה אל רב העיירה בשאלה: מה עליו לעשות כדי לחזור ולקבל על עצמו עול היהדות, שממנו רצה לברוח. הרב השיב לו כפי שהשיב והזמינו לחזור אליו, כשיכלך בדעתו.

לימים מספר, חזר המשומד לבית הרב והודיע על הסכמתו העקרונית, אלא שאת הביצוע ביקש לדחות לתקופה קצרה, מכיון שעומדים בראשית ניסן, הביע להמתין עד אחרי הפסח, כאשר הרב ביקש להזוות על סיבת הדחיה, קבל תשובה מהיהודי הנבוך: רעייתי שתחיה — אמר אותו יהודי, שביקש לחזור בתשובה, אומרת שכדאי שנחכה עד אחרי חג הפסח, משום כדי לחסוך את טרחות הערב־חג, אותם היא זוכרת מן התקופה שקדמה להמרת הדת.

המשל והנמשל מובנים.

כל המר ומר בן־מאיר שעמדו לבירך המצונים מבית אבותם, לא רצו להחמיץ את ההזדמנות של השתתפות בהפגנת הרוב נגד ההבטחה, דבר שהיה נבצר מהם בשל כמה ימים סיבות אשר־ירות.

مكاتب الأصل

הרב גורן בבדידות מזהירה

סיבות חוברות יחד להד־
עובדה שהרב גורן איבד
כה של המחנה החילוני
וצהל בעת שנבחר לתפ־
הראשי, ובמיוחד כאשר
ה"היתר" הידוע על ה־
ספק אם מישהו יכול עוד
אלוב מצבו ב"הצופה" נא־
להגן עליו מפני זעם הד־
שום אישהו ב"קנאות",
ה"איסור־והיתר" שהוציא
ונגע להשתתפות המפד"ל
כשהחילונים רואים בכך
לא־קרואה ולא־כוסמלכת
המדינה, ואילו בטאון ה־
יובא לתקוף את תוקפיו
ם לעצמם "רבנות־מטעם",
וזה, שחיל אדיר של פרסו־
מונאים וצלמים ההנהיד מ־
פרסם כל מלה הנאמרת מפיו;
של פוליטיקאי מתחשב מצא ל־
והפת עמו במהלכיו, לשב־
לל; הוא שהחילים נסבו לו
לאחר שהציר את המסורים —
תם שתואם דיוקן מדוייק שהכל
לישפר ממנו, כשהוא משמש
קריקטורות, ברחובות ולמשו־
ריך ובמלוניות.

זה מאלפת ביותר היא, שכאשר העתונים שהוא כוהן "איד־ פרסמו רק את הפקידות שב־ כך לא יצאו להגנתו. אפילו אלה עו דברי מחאה נגד הרב להתנק־ לו את ההזדמנות להשמיע דב־ שמתו של הרב גורן, כהרגלם, הפך, הם דווקא ניצלו את הה־ לתקוף אותו. אולי עוד יותר מה הוא הדבר, שהמלים "איד־ כלל וכלל לא נאמרו ע"י אגודת ישראל, אלא פרחו באותה עסיבי על רקע הדברים ההרי־ השמיע נגד תקלוליו. אולי זו נוספת עד היכן ירד מניותיו. איש ואישי ציבור חשו כאילו ההגדרה הזו מפיום, ללמוד על כך קדם לכן. נוחך יש־ שכשפטמה יצא בהתקפה על סיבת הזהות התורנית לבטל נגד הרב גורן והגיע להשתי־ מקום המלים שלא הצתמש בהן לורגן — בהגדרות כמו "המז־ כיב", "אשורושי" — השתמש באלטרנטיבות הרבה יותר ה־ דיות ובוטות.

כל העובדה שרק שני אישים בלתם להגנתו, הרב פקי ועורך צה" — ושניהם בצעירה שבה בר־ מאד שבאותם המסורתיות המושר־ לאגודת ישראל יותר מאשר מ־ הרב גורן — מגלים עוד יותר הגודל שלו. הוא בעצמו כל את, איבד כל משענת, הוא לבדו, ירת מתוכה.

*

כל מסע ההתחלות התבססי שלו היה מבוסס על ארגומנט יסודי זה, שהיה מטבע זה צדדי, מצד אחד: השנאה סוטאלית של הציבור ה־חרדי, על רבניו, מוריו, ראשי ה־ישיבות ותלמידיהן; ומן הצד ה־שני: פיזור הבטחות ללא־ספור, על "ליבראליזם", על "גמישות ב־הלכה" ועל פסיקה שתהלום את צרכי המדינה.

הוא הצליח בתכסיסנות זו, עד אשר סחף עמו את כל ראשי המדינה דאז, הוא העלה את ה"בעיות" של "היקיצ־נים" לדרגה כזו, שהיא חזרה למו־חם של ראש הממשלה והשרים, ביחד עם שופטים ואלופים, כאילו זו באר־מת אחת מבעיות היסוד של המדינה, שפתרונה יביא מזור וארוכה לכל מ־דוויה. עבודה סיזיפית היא זו, שעיקר המטבע המוטף להוקעה "אויבי המ־דינה" נעשה בשעה שאויבי המדינה האמיתיים עשו את הכנותיהם המדוק־דקות למלחמת יום־הכיפורים, ומי יו־דע איזה חלק היה לכל זה בהסחת הדעת הגורלית והטראגית מהלחמת־דמים זו, ובוודאי עוד יתברר הדבר בימים יבואו.

בינתיים, קרו מספר דברים שעירע־רו להלוטין את כל היסודות שעליהם רצה הרב גורן להתבסס. אנשים הת־חדשו לכך שאויבי המדינה הם הער־בים במדינות שמסביב, ואילו ה"אויבי־ם" שהוא הציג, נתברר כמעטה של אד־רתום באמנים, החלקים אידיאית־רע־יונית על רעיון מדינה חילונית, כשם שהם חלקים באמנה על "יתומיקניה" שהמציא הרב גורן במסגרת תעתו־עיו: — אלא שאין בין גישה השקפ־תית מהותית זו לבין אזרחות באמנה ולא כלום; במלחמה נתגלו כל ה־"אויבים המסוכנים" כמי שהם נוט־לים חלק במערכה, מי בלימודים ב־ישיבה, מי בתפלה, ומי בתורות ה־שונות כחיילים קרביים, וחילי שירו־תים או בעיסוק הזיוראי והמקודש של פינוי חללים, זיהויים וקבורתם. ב־גילויים אלו ניתץ הדימוי השלילי שניסה להדביק לציבור הלוחם על ר־עיון המקיימיות היהודית ושולל את תעתועי־הכשרתיות שהוא מנסה להד־ביק למדינה חילונית.

הבטחות הרב גורן למען "גמישות בהלכה" והאשליה שהצליח לנסוך מ־סביב לגד בלבותיהם של רבים מן המחנה החילוני, נתנפצה. כאשר נת־גלה לעין־כל שהרב גורן הוא אמנם אדם ליבראלי, אך זה רק כאשר מדו־בר על־חשבון דיעותיהם של א.ח.ר.י.ם — ואילו כאשר מדובר בדיעות שלו — הוא קנאי הקטן והקשה מאין־כמוהו. החילונים התחילו לגלות דוקא בו ביצוני־סכנה מנקודות השקפתם, שכן זו הראשונה שרב ראשי מנסה לאסוף על ציבור ד י ע ו ת ו ה ש ק פ ו ת מי שלא מוכן להיכנס בצל־כנפי "ירת המדינה" במובן שהוא הפוך משוש של מדינה חילונית לדת שיש להאמין בה — מוקע כ"אויב המדינה", ומי שלא נשמע לו לומר הלל וברכה — אותו דינו להיפלט מן הרשימה של ה"נאמנים" וה"רצויים" למדינה. מין רב כזה, שהוא כה פנאטי ודווקא לא בעקרונות היהדות בת אלפי שנים, אלא בדיעות שהמציאן בעצמו — נעשה ל־היות סכנה בעיניהם של חילונים, במיוחד אלה שציפו ממנו בדיוק את הניגוד מזה. אם הרב אמנם המ־לידי, הממונה המיושב החתום על־ידם, איך יסבלו דמות כזו שאינה סובלת משום אמצעי להשיג את רצונותיו ו־מטרותיו, כשאינה חס אפילו על רג־שותיהם של הורים שכולים כדי להש־יג לעצמו פופולריות?

*

כאשר החל הכרסום בדמותו של הרב גורן, התחילו לחזור גם על מעשיו הקודמים, שהקנו לו פופו־לריות, אותו "גיור־בזק" שעשה בזמנו, ואשר מתוך חוסר־הבנה תור־נית כאקט "מתקדם", נתברר כתע־לול פוליטי זול, אם כדי להוכיח עד כמה הוא "זריז וגמיש", למען יבינו שנוכחותו ברבנות הראשית חיונית, ואם כדי להשיג לו את תמיכת המפד"ל שאותה הציל מ־קטסטרופה קואליציונית.

יותר על־כן, שהתחילו להבין את המדרכה הבוראה של ה"היתר" הידוע, שהלך והפך יהודי לגוי כדי להתיר את האחות. הרב גורן שהסתער במסע ההתירות שלו בעיקר נגד הליכי ה־גיור הנהוגים במוסדות הרבנות ב־ארץ, נתגלה פתאום במלוא התגלמו־תו כמי שיוצר פרגודה כדי "למהר" פרגודה אחרת, זו ששימשה לו עצמו קלף־בחירות ושער עזובה שעל סיק־קו התחייב אם בחירתו תתבצע.

ויש אולי נקודה יותר צפוקה להב־נת ההתעוררות החילונית מהרב גורן. בעיני־דמיונו ראה הכל נבון ומתוקן לכינון "מלכות שלמה" שלו, "הגנראל מזה 24 שנים", כפי שנהג להציג עצ־מו בהזדמנויות שונות כשהוא מגוער ב"קנאים החשוכים", — יגהוג במ־דינה רבנות "חדשה", "ציונית". היה לא מעט רקע כריזמה להמוחו של הרב גורן. הדמויות של "זבנג וגמרנו" צוף משלו בכיפה ותפסו מקום בהנהגת המדינה. כרטיס ביקור של אלוף היה אז המטבע הטוב ביותר להשיג מעמד וצמרה. אם כדי להיות שר או ח"כ, מנכ"ל או בעל משרה בכירה אחרת — הבכורה ניתנה למי שהיה אלוף. מה טוב הדבר שגם לרבנות ראשית יש דמות כזאת, מי שפאר את כל הבציות הצבאיות בהצלחה, יצלח גם לכל תפקיד אזרחי.

הדבר הזה נעקר ביחוד עם כל מה שסראטה אחרי מלחמת יום־הכיפורים. דמויות כריזמטיות נעשו מאוסות, לא רוצים בהן, מפחדים מ"צילוים" מ־"מצליחים אוטומטיים". מצדיפים את הרגילים, את שקולי הדעה, את אלה שארגם פועלים על פי אימפולסים רגעיים. הדורשים גם עקביות ולא די־בורים שונים מהיום למחר. אי־אפשר להיות נושא שליחות הגמישות מצד אחד ונושא דגל קנאות־ונקמה מצד שני. אי־אפשר להבטיח, מצד אחד, רבנות שתעשה כל שהמדינה צריכה לה, ולמחרת היום, מתוך חישובים שונים — להפוך את הרבנות למתע־רבה בעסקים פוליטיים והרכבת קו־אליציות. ונדמה ש"הקש ששבר את גב הגמל" היה כאשר חזר הפעם הרב גורן מחו"ל וניצק "שמן־משחה" של שר לראשו של ח"כ זבולון המר; כלומר שהרב גורן הוא המרכיב הא־מתי של הממשלה, ולא המדינאי ש־נתמנה לכך ע"י נשיא המדינה.

*

הרב גורן ששרף את כל הגשרים עם עולם התורה והרבנות, במח־שבה מתוכננת מראש, כדי להעמיד את עצמו בשתי רגליו על תמיכת המחנה החילוני — נשאר קרח מכאן ומכאן. אין לו דרך עיבה למחנה הבסיסי של לומדי־ושומרי־תורה שהוא "אינטרלגדי" שאין אפ־שרות בלעדיו כדי להיות רב בישר־אל, לו גם רב ראשי הנבחר ע"י מספר גדול של חילוניים.

והוא איבד גם את התמיכה של ה־מחנה הטבעי יותר שלו, של המפד"ל, שרק יחידים ומתוכו, ורק כלפי־חוץ הם משמיעים מלת־הגנה לצבות, יותר מתוך עקרון רעיון הרבנות הראשית מאשר המוסמך האישי שלו. ובאותו זמן הוא מופרד להלוטין במחנה החי־לוני. תורות הגנראל שהיתה לו כקר־מיע היא כיום בעוכריו. כל תעלוליו ותכסיסיו, רדיפת־הפרסומת והמעשים הקשים, ביחוד התקפתו על עניין פינוי חללים שלא נשכח — אימתו כל מה שאמרו עליו מבקריו מהמחנה החרדי לפני ואחרי בחירתו.

ואין פלא שהם יושבים שרים או ראשי כמה מפלגות חילוניות ושר־אלים לא פעם את עצמם, ובמיוחד

כשמו נישא שוב על גלים של סערה הזדעה: "איך מתפטרים ממנו? איך מפרישים אותו מתפקידו". בדמות ה־חולני ביותר לא תיארו לעצמם תו־מכיו ש"הרב הגמיש" יתגלה כפאנטי, קנאי ונקמן כל כך על דעותיו ועל כ־בודו, וכמי שמפעיל "בוחרי" במאה העשרים"...

על השאלה: "איך מתפטרים", דה־כה ואין אמצעי אחר כאשר אימוץ הצעת החוק התורתית על פיזור ה־רבנות הראשית ובחירה חדשה בבקור־מה, בסביבה שונות אין זה האמצעי האידיאלי ביותר, אך הוא מחוייב ה־מציאות בנסיבות שנוצרו.

ל. בן־דב

משפחת באום – חריגה או ירידה טיפוסית?

אין יורדים מישראל!? אין עולים מתאכזבים החוזרים על עקבותיהם!? אין משפחות המגיעות ממזרח וממערב בחושות תקוה ועוזבות את הארץ כש־ליבם עולה על גדותיו ברגשי מרירות, אכזבה ותסכול. אין יורדים?! להוציא משפחה אלמונית (אמריקאית לשעבר) ושמה משפחת באום. אין איש שנתקל בקשיי כניסה לארץ להוציא מסיונרית צעירה ושמה סוזן באום, או כך לפחות מתקבל הרושם מן הקריאה בעתונים. אם זכרוני אינו מטעה אותי, סיפורה של סוזן באום ומשפחתה הוא הסיפור הראשון של עולים שירדו וספק עולה שנחסמה כניסתה בלוד אשר הגיע ב־קול תרועה רמה כל כך ובפרוטרוט אל כל אמצעי התקשורת. הנו הסיפור הא־של היחיד של יורדים למיטב זכרוני, מן השנים האחרונות, שהועלה בשי־אילתא בכנסת.

משל ארצנו אכן איננה יודעת את בעית הירידה, בשל כולם מרוצים, כו־לם השתלבו, כולם כבר ישראלים מדו־רי ורק משפחה באום הריקה את הדלת בתסכול, ורק משפחת באום אכזבה מתהליך השתלבותה בארץ.

מיהי סוזן באום שכה הסעירה את הרוחות? צעירה תמהונית שהצהירה במפורש על השתייכותה לאחת הכיתות המיסיונריות המסוכנות ביותר בזמננו: "היהודים המשיחיים" ועל כוונתה ה־מפורשת למען תיוקה של כתתה במ־דינת ישראל. חבר "היהודים המשי־חיים" הוא גידול פרא של התכנית ה־הדיה האמריקאית המתבוללת. זהו מן פתרון בלהות שהגו מסיונרים למען אותם יהודים שהם מועמדים פוטנצי־אליים של השמד, אלא שמעכבם אי הרצון לתתוך את עצמם מעם ישראל, ולהפוך ללא יהודים. שעכנו הרגל של "היהודים המשיחיים" הוא להם פתרון הקסם. פתרון של מסיונרים מנוסים ומתפלמים יודעי נפשו הנבוכה של חלק גדול מן הנוער היהודי בארה"ב ולא קיבוץ של אנשים המתפשים את דרכם אל היהדות כפי שמנסים כאן לצייר אותם. המסיונרים סיפקו לצעי־רים התועים כאן אפשרות בדויה להנהג כנוצרים ולהישאר כביכול יהודים. אפ־שרות שקסמה להרבה נוער מתבולל בור ביהדות, כמה לאמונה ואינו יודע כיצד להשיגה ובשל בורותו מוליכים אותו שולל. נוער כזה הוא כר צייד נוח מאד למסיונרים כמו חברי "היהו־דים המשיחיים", אלו לוטשים עיניהם לפעילות בישראל דוקא משום שהם יודעים כי כאן פושה הבורות וגם הא־רצות בקרב הנוער במקום מהרידים, יחד עם אכזבה מסויימת מן הריקנות ו־כמיהה נבוכה לאידיאלים כלשהם. צי־רוף נתונים שלפי נסיונם מבטיח קרקע פוריה לצייד נפשות לנצרות.

זאת הנערה, זהי התנועה שאת מל־חמתה להחמים החרדים מן הירידה, שעה שאיש מהם לא הביא מעולם את הבעיות הכואבות האמרות של אותם אלפי עולים־יורדים שהגיעו לארץ ב־דופים באהבת ישראל אמיתית, אמונה צרופה בלב, הרבה רצון טוב לצוור ולא רק להיעזר, לתת ולא רק לקבל. אותם ששבו על עקבותיהם כעבור ש־נים אחרי מרירות ושבורים, סיפוריהם לא הועלו בשאילתות ולא זכו לכו־תרוה של סוזן באום. דעת הקהל לא התעוררה. למען האיזון הרשו לי לספר לכם סיפורו של אחד. ג. שלה מאר־ה"ב.

בארץ מולדתו היה ג. תעשיין משגשג, עתיר נכסים שהצליחה ליוותה אותו בכל דרכיו, בעל בית מבורים ענק ומשופע כל טוב, שנראה כמו התמונות הפרועים שלנו על בית החי־לומות האמריקאי. מכוניה מפוארית ח־נתה בפתח הבית הגדול, והכסף זרם שם כמים. איש לא דאג שיחסרו מקו־רותיו, כי הכסף היה כמעט בלי סוף, אלא שבאיש, אוהרים בני המשפחה, קינן חידק הרסני, חיידק האהבה לישר־אל. וזה לא נתן לו מנוחה. הוא לא נתן לו להתנות בשלוה מסיר הבשר העשיר של ארה"ב, "לבי במזרח ואני בסוף מערב, מה בצע לי בחיי השפע המהוהרות" — חזר ואמר. כך התהלך שנים ולא מצא לו מרגוע, ניסו לדבר על ליבו, ניסו להניא אותו מלהתיישב בארץ אוכלת יושביה, אך הוא בשלו. "ישראל, ישראל!". אחרי מלחמת ש־שת הימים קם ועלה, בראש גל העליה מארה"ב שהגיע אז. חיסל את כל עס־קיו בארה"ב, שרף את כל הגשרים, מכר את הבית במחיר אפסי, רדוף קד־חת העשיה, את המכונית, את כל אביזרי המותרות, נטל את משפחתו המהוהדרת, המהססת שנשטפה בהתלה־בותו, והגיע ארצה. מלא התלהבות, רצון טוב ותכניות לחיות בישראל. להיות יהודי במדינת היהודים. תחילה ייסד מפעל גדול, עם הידע המקצועי הרב שהיה לו בתחום שהיה אז כמעט בלתי ידוע ובלתי מפותח בישראל וג. היה מן החלוצים בשטח. עובדה זו לא הרתיעה אותו, להיפך. הוא היה משו־כנע כי בהיותו עתיר נסיון בנושא, עם התכניות, והצעות המהפכניות לא־ריזות חסכוניות ומוצרים זולים ודקור־טיביים שעד אז לא היו מוכרים בארץ עם המכונות המשוכללות והיקרות ש־הביא עמו מארה"ב יצליח להחדיר ל־ארץ את תודעת המוצר. היום אותם מוצרים ואריזות מוכרים ומקובלים על כולנו, וכשאני רואה אותם מעל דוכ־ני החנויות מתחמץ בי ליבי, כי אני נזכר בסיפורו העצוב של האיש שיזם ולחם לייצרם ובסיום הכתום של מפ־על הפלסטיקה שלו. ג. מינה ישראלי לניהול המפעל כדי שיוכל להתברך ולהיעזר בנסיונו של אדם המכיר את הארץ, אורחותיה וחוקיה. אך כי שבה לברך נמצא מקלל. המנהל הישראלי מעל, שדד וגזל על ימין ועל שמאל, וכשנתגלתה המעילה נתברר שהקוף־פה כמה מאות אלפי ל"י מכספו של ג. המעילה לא הכאיבה לו כמו משפט התביעה שהתנהל בעקבותיה ומילותיו של השופט לאחר שמצא את המועל אשם. כי זה פנה אל ג. וניסה לדבר על ליבו: "רחם עליו, אכן חטא האיש אבל אתה אמריקאי עשיר המסוגל לבלוע את ההפסדים והוא ישראלי עני". ג. התכווץ. זו היתה אחת המ־כות המכאיבות ביותר שהנחתו עליו בארץ אך עדיין לא היה בה די כדי להרוג את אוצרו הגדוש מרצון טוב.

ג. פתח דף חדש. הוא היה מוכן לס־לוח ולשכוח את העבר, לעבור על הגזילה על משוא הפנים אם רק עכשיו לא יעריכו קשיים בדרכו. הוא הקים מפעל גדול לייצוא וכאן התחילה מלחמתו העצומה במכונה הביורוקרטית. מלחמת דון קישוט בטחנות הרוח. הייתי עד למאבק הנואש הזה. עד היום כשאני נזכר בזה מתחמץ לבי. כי ג. התחיל את הדרך בכוונות טובות ולאט־לאט ראית ניצן בעין שהאיש מתכווץ שהאיש נשבר, שהכוונות הטובות נמ־קות אחת לאחת, שתמונות חיים נצל־מה לאיטה, שאהבה הארץ נשארית, כי כמו אצל כל יהודי מאמין אבל לידה תופסת מקום שנאה גדולה ובוילה לבי־ורוקרטיה, למנגנון האוכל את יושבי הארץ, עצים שהיו כלאות ה־דיה היים

(המשך בעמוד ד')

הרב י. פינקלשטיין

דמעת העשוקים ואין להם מנחם

ישנם במדינת ישראל ארמונים ו־מוסדות צבוריים אשר אזנם קשבת ולבם פתוח לכל מקרה בו הם נדרשים לעמוד לימין הצדק לתקון עוותים. ישנה כאן גם דעת קהל הנזעקת בשעת ההכרח הצורך — אולם מקום אחד ישנו והוא מחוץ לכל חוק, מחוץ לכל תהייה צבורית, שם כאילו נמ־צאים בעולם אחר, אין עולה על הדעת שיש להזדקק אליו לראות מה מתהלך שם כשורה, שאין שם שום עוותים. הר עולם מחוסן שאין בו שליטה לשום עמדה צבורית איזה שהיא. קיים כאילו אמון מלא או מן פחד ממיר כי אסור להרים את הקול, כי חס ושלום יבולע למי שיחשד כי יחד בהתעוררות הנו — ידק הדבר לקרובי החולה.

המכון הוא למוסדות הרפואה לבתי החולים בישראל. אין ספק כי ראוים הם ליחס הוקרה והערכה על פעלם הגדול כי על כן כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, אולם משום מה קיימת מן הרגשה כי מאותו רגע בו נזקק אדם למוסדות אלה הוא כאילו נכנס לבית האסורים, אין לו רשות לשאול, אין לו רשות להעיר, אין לו רשות לדעת להבין מה נעשה בו, מה נעשה סביבו. הוא צריך לשתוק.

בימים אלה ביקרתי באחד מבתי החולים הגדולים בארץ לבקר ת"ח גדול, אשר נפל למשכב. והנה קרה המקרה ובעיצומו של יום שבת קודש נגשו והביעו לו להשקל לצורך עניני הרפואה. שאל אותם כמה פעמים נשקלים במשך השבוע, אמרו לו רק פעם אחת ורושמים זה (ד' פתוחה). שאל אותם אם כן למה יש צורך לשקול ולרשום דוקא ביום שבת קו־דש? אמרו לו: יש לנו דברים יותר מעניינים מאשר שאלות כאלה... ישנה בעיה של רישום מידות החום.

לא עולה כלל על הדעת כי בלי כל קושי ניתן להכין פתקאות ובהם מס־מנים מידות החום מבלי שיהא צריך לרשום ביום שבת קודש. ישנו נוהג כי העומדים לפני ניתוח ביום א' נו־הגים לספר איתם לצורך הניתוח ביום שבת קודש, ואין מי שיעיר ויעורר למה עושים זאת חלול שבת סתם כמה בלי כל הכרח בלי כל סיבה. ומבקין הדבר, החולים המסכנים פו־חדים לאמר אף מלה אחת, ואין שום הסדר מטעם הרבנות המקומית או הארצית אשר תדע לתת סעד לחולים אשר דוקא הבעיות הנפשיות, האמונה והצפיה לשמים, לשוכן מרומים, כי היא לבדו בורא רפואות, נורא תהלות חשובה עד מאד.

ישנה לחולים מן הרגשה כאילו ה־מקום הזה הוא מעין בית האסורים אשר אין לחולה שום זכות לדבר, גם כאשר ישנו הסכם רשמי של קופת חולים, אשר לצערנו מוסד זה איננו נתון לרשותו של כל אזרח, למי ש־איננו במסגרת המפלגה, אולם על כל פנים ישנו הסכם כזה וישנם יהודים דתיים אשר נזקקים לבית החולים. למעשה אין שום פיקוח והשגחה לד־אוג למעט בחלול שבת שאין בו כל צורך, שאין בו כל תועלה, רק סתם בכדי להודיע כי אין כל יחס וכל הערכה לדבר זה אשר שבת שמו.

ישנם מקרים יותר חמורים אשר מבקש החולה עם מי להתייעץ בענייני חליו, לבקש שיהיה מי שיתענין מן החוץ לדעת אם יש הכרח בעשיית הניתוח או שמא יש לדחותו. ישנם מקרים אשר החולים היו רוצים ש־יתפללו ויאמרו תהלים צבורים. כותב הטורים היה עד ראיה להוכחה עד כמה לא נכונה התנהגות הזאת מצד היהודות הדתיות. באתי לבית החולים לרגלי ניתוח דחוף לאחד מבני המש־פחה, וברגע הניתוח אמרתי ספר תה־לים וכמובן השתמשתי בו בתפלה לשוכן מרומים. באותה שעה עבד אדם שנראה כחופשי בכל חאתו בלי סיבה לראשו, הוא בסתכל ולא מסיר עין מן האחוזים בתפלה, ניגש מתוך מא־מץ מיוחד ואמר: גם אני רוצה לקנות ספר זה ולאמר כי עושים מהר ניתוח מסוכן לבני... הלך וקנה תהלים ו־כיסה לראשו ואמר תהלים במשך כל היום.

ישנם גם מקרים אשר יש צורך רב לחולה כשהוא ברגעיו האחרונים ש־יוכל לאמר "ודוי", ואולי אלה הם רגעי הגבה לכל עתידו, ואין כל הסדר מניח את הדעת שיתן את ה־הרגשה כי מוסדות הרפואה נמצאים בתוך המסגרת הצבורית. אין הרצון לעורר חס ושלום את המחשבה כי שורות מן גאוה אנוכית בקרב מוס־דות אלה, הפציינט שוכב לו ומסביבו מתרוצצים ומתדיינים ולו אין אפש־רות לקבל מידע מדויק בגה הגדת ומה הם הספקות. למה לא יבואו מוסדות הצבור לישע המסכנים ה־נזקקים להמצא במוסדות רפואה אלה? למה לא יקבעו מראש כי לא בכל מקרה יעשו אנשי הרפואה ככל ה־עולה על לבם? יש לקבוע בתוך הסכם עם הרבנות מה הם הנוהגים ההכרחיים בהם מותר וצריך לעשותם אף ביום שבת קודש, ומה הם הדב־רים שאינם הכרחיים ולא ניתן לעשו־תם בשבת קודש. אין כל צורך להור־בין את החולים.

אפשר להנהיג בלי כל קושי ביותר כי כל אותן העבודות שצריך לעשו־תם רק פעם אחת בשבוע — אין ספק שלא יום השבת הוא היום הזה. מוס־דות הצבור ומוסדות הרבנות וגם ה־ארגונים הצבוריים חייבים להכליל מחדש את מוסדות הרפואה להיך מס־גרתם. אין להרשות את אותו המצב כי אין רשות להגביל, להחום התחומי לעבודות הנעשות מה צריך ומה לא צריך, זוהי הפקרות צבורית שאין לה דוגמא ומשל בשום ענין אחר.

יתכן מאד שאותה הבלעדיות, אותו התיכון בו מרגישים עצמם כיום מו־סדות אלו היא הנקודה הרגישה הגו־רמת גם להתחושה של עלבון כאשר מתערבת עין זרה באותו מקום. יתכן מאד שאולי גם להם כיוונו חז"ל בהי־גדירתם על "הטוב שברופאים". הרופא לא צריך לחשוב עצמו "לטוב שברו־פאים" כדיין יהודי ופוסק אחרון. רופא צריך לדון, לשקול ולהתייעץ ורק אז יש בטחון שלא יחטא לאבה ושלא יחטיא את המטרה.

כל הכבוד וכל היקר למי שיודע להציל נפש מישראל ויודע לרומם עסוקו מתוך גישה טהורה, אולם רק לאחריותה להרים המסך מאותו שטח חסות שעין אדם לא שופפת, והנה מתברר כי הסליחה איננה כולה הכלל. דוקא במקרים החמורים ביותר מתעור־רר החשד שלא הכל כשורה, ושוב דוקא מתוך טעמי יוקרה, מתוך הצ־רכת כבודם של פועלי אמת שמלא־כתם אמונה יש מקום לשתף פעולה ולהתחזק ותומין במוסדות חסים אלה. למה מותר למנות צוות שלם לשקול דעת הלכתי בעניני ממונות? ולמה אסור למנות צוות שלם לדון בעניני נפשות? למה לא והיה זו זכותו של החולה לדרוש באופן חוקי דיון מקיף ותוספת משקל של אישים רפואיים במקרה שהמקולה נראה להמיר ביו־תר? ישנן הרבה הלכות הדנות על "ישוב דעתו של החולה" ולמה נמחקה ההלכה הזאת מן החיים המעשיים במ־דינת ישראל?

מפליא הדבר ומוזר עד מאד, הלא עסוקם של אנשי הרפואה הוא בהצלת נפשות; הלא פעלם היה צריך להיות לאין ערוך לעורר יחס של כבוד ות־ערצה. מדוע משום מה אין רואים את אותו היחס הנדרש? משום מה מקנן יחס של זלזול מצד הרופאים בציבור החולים כאילו היו אלה שבוי מלכות ואין כל רצון למצוא הבנה והערכה לפעלם? האם ניתה כי כהוא להוכיח ולבדוק מן הבחינה הכספית אם יש להגביל את שכרם של הרופ־אים? ברור הדבר כי בתנאים של היום אין כל אפשרות לקבוע בגבולין לשכרם. עצם הדבר שכל המשכורת מובטחת מקופה משרתית, ואם יש דרך עקיפה לקבלת שכר אז אדרבה שלם ישלם החולה במיטב כספו. אולם מבחינות ההגינות, מבחינת התצמית, בטוחות החוק הרי יש מקום לפחות ליצור תאים, אישים, שבהם הוא של־טת טוהר ההתעסקות במלאכה זו שכלה קודש וטהרה. מספיק רק להציץ ב־תפלתו של הרמב"ם זו "תפלת הרופ־אים" אשר מן הראוי היה לקבעה במשרדיו של כל רופא בימינו. כשם שישנו בשר שאינו חלק וישנו בשר חלק הכשר לכל הדיעות, כך היה צריך להחזיר ליצור פינות של טהרה וזכות (ד' פתוחה) בבתי החולים ובמלאכת הרפואה. ישנו נוהג נפסד בבתי החו־לים לפתוח מתקפים בתורניות של שעות הלילה המאוחרות בריפא מ־מדרגה שניה או שלישית, ומצבו כי דוקא, אז קיים כל הסיבוכים וכל הבעיות. גם זה דורש תיקון יסודי.

מפליא הדבר עד מאד שלא השכילו כל מוסדות הצבור, מוסדות הרבנות ונציגי המפלגות לאחד הישה בחובה והחובה לצעדי הרפואה בישראל. ה־אם נגזר על החולים להכהן כאסירי עני וברזל לרשיהם של בתי החולים בשעת הצורך? האם אין שום יכולת לשבת ולקבוע הלכות והלכות נוהגי נימוס והברה גם במוסדות רפואה אלה? למה לא ירגישו עצמם החולים הנזקקים כי שותפים הם ביצירת מו־סדות רפואה אלה, והרשות בידם להי־כנס עם כל הזכויות לבתי החולים בשעת הצורך? האם אין קיים יכולת להסביר כי השבת קודש היא נשמת האומה, ורק אם יש צורך הכרחי ביותר וצריך לחלל את השבת אבל חס וחלילה אין להעלות על הדעת כי לא קיים השבת בכלל בתוך התחומי בתי החולים? כל חולה רשאי לדעת אם האוכל הניתן לפיו אם כשר היא אי לא, ובאיזה מידה רשאי הוא לדעת אם חולה שבת זה או אם הכ־רוה הוא עד שיקין בפיו ממנו, ואז מצוה לעשותו אי פתח הפקרות ו־שרירות הדינית היא כאן, ואז אסור לעשות.

למה יהיו בתי החולים מחוץ לחוק, מחוץ להחום השפעתו של הצבור, מחוץ לפקוח נציגי המפלגות ומחוץ לפקוח הרבנות בעניני הדת?

למה לא יקימו חברות "לבקור חו־לים" אשר יקבעו תורניות וילכו לבקר את החולים אחת או פעמיים בשבוע? מהר גם למוסדות הרבנות לבקר פעם אחת בשבוע את בתי החולים הנמ־צאים בתחום השפעתם. קורה הדבר לא אחת כי ישנם שבורי לב ונדכאי רוח אשר יש לעודדם, לדבר אל לבם, ובכל המקרים טוב שיש דעת תורה עם מי להתייעץ בכל מקרה ומקרה. אין ספק כי אין צורך להועלת העצו־מה של "בקור חולים" שיטתי, אשר ידע לבקר תדירות בבקים. אין ספק שאם יבא יחיד, בודד ויעורר בעיות בעניני הדת יתכן שיתקבל גם בזלזול אולם אם שותפות יש כאן, כי אז מותר וצריך להסדיר את נוהגי הרו־פאים בתאום עם מוסדות הרבנות ויש רשות לצבור של רבבות אנשים לד־רוש יחס של כבוד והערכה לקדשיו. יש מקום שבכל עיר ועיר תקום חברה "לבקור חולים" בראשיתם של הרבנים המקומיים בכל מקום ומקום. יש לענין במצוה רבה זו גם ארגוני נשים יקרות כי זאת לא מצוה מוגנת. יש מקום כי גם הרב המקומי יבקר ויקבל כדיע מי הם החולים ובמה ניתן לעזור להם. גם בקיבור חטוף של הרב המקומי תשובה לאין ערוך, יש בזה משום פקוח נפש ממש.

בערים מסויימות ישנו נוהג יפה בהם מביאים אנשי חסד לחולים ב־בתי החולים נרות לשבת קודש ומיני מתיקה ומאפה. כמה מן הצדור הרב יש בפעליות אלה. ישנם יחידים אשר הם פועלים פה ושם על דעת עצמם, אך מה כחו של יחיד, מה ערך לפעלם של יחידים בודדים, אם השותפים מצבורי החזקה לא השכילו לקבוע הי־קי יסוד למוסדות הרפואה להרפאים.

עם כתיבת השורות האלה הולם הלב ויודעת היד איך אפשר להעביר את דעת הקהל למצב בבתי החולים בארץ. האם זה לא נראה כאבסורדי? האם הגבנו את הרופאים לראות את פעלם אך ורק מנקודת מבט אידיאלי? האם לא הגבר את המקצוע קודם לתפור בו? האם אפשר כיום לספר לרופאים כי מבחינה ההלכה אסור להרופא לקבל שכר כיתנתי רק שכר בטלה? הלא יעורר הדבר הגחוך. ואם כבר מדברים משכר, הרי כידוע גד־רש האחוז הרוצה ברופאות לשלם בלי הגבלה. קשה עד מאד לבא לערם החיים ולבקש לעצור, הדבר נראה כבלתי מציאותי. אולם אם נבדוק את המהות בתוך קלחת החיים שלנו, נבין כי בנפשיה יקרות שקנו להם מהדר כל הסדר צבורי למוסדות הרפואה בארץ. יש להקים בשעת צבורית אהבה ליגון בעיה זו, לצב־צם עד כמה שאפשר את ההפקרות הממשמשת. יש מקום להדבר עם ש־בי הרופאים בארץ ובהתוגות, ליצור יחודי פינה יקרה של טהור לב ונקיי כפים אשר יבינו לתת פירוש מעשי לעסקים בתוך מלאכה הקודש מתוך אידיאל והשקפה טהורה שיוכל להזר פרסם ביהנים כי אלה ואלה עושים את מלאכתם מתוך לב טהור ונקיון כפים טהורה, וישנם כאלה בודדים גם כיום הזה.

יתחמו הסכמים עם בתי החולים על מינימום הכרחי על הסדרים בנו־הגי עבודות בשבת, לחלל השבת קו־דש בהגבלות בזמן ובמקום, יהא רשאי כל חולה לבקש את הנורש לו לצר־כיו וכל זה יותן לו מתוך הלכיות הלב ובנפש טהורה, מתוך הבנה ד־הורה למצבו ולנבכי נפשו הכואבת. יתכן מאד שיותר מדאי התרשמו עד היום בנושא זה. יתכן מאד שלא יבינו איתנו כמו שצריך, אולם אין זה פוטר

(המשך בעמוד ד')

בעקבות השבוע / מאת משה עקיבה דרוק

הבא בתור – דמשק

לד"ר קיסינג'ר לא נותר אלא לעסוק ב"פרפראות" לפני שיוכל לצרף על המנגנר — כך נראה היה מצב הדברים בשעה שנחת ממסעו בסבל התקופה לזר אתמול. אף על פי כן, לא היה איש מוכן להשבע בהקפתו המוק שהשבב הוא תוך שבוע ימים. הכל ביקשו לא להתגם לאופטימיות מוגזמת ובמרום עת, כיון שלשלום אין לדעת, איזה הפתעות עוד צפויות בשלב האחרון של המגים.

ההתחייבות זו מעניות אופטימיות מרחיקות לכת, קבלה גם היאק רב מן הדברים שהשמיע יאסר ערפאת באוזני העתונאי הרפתקני־היהודי אריק רולו. ערפאת השמיע איום עקיף על חייו של נשיא מצרים אנואר סאדאת. בירושלים התייחסו ברצינות רבה לאיום זה. אחד המזרחנים הזכיר, כי בשנות השלושים נהרגו יותר ערבים על ידי ערבים במהומות הדמים שנמשכו קרוב לשלוש שנים על ידי התנועה הלאו־מנית הערבית שאותנהה בידי הרצד הערבי הקיצוני שבראשו עמד המופתי אמין אלחוסייני ומני בית עבד אל קאדר, לתיות קרם של הערבים כבקשת לסלק מן הדרך כל מי שנראה כמשתף פעולה עם היהודים, ובעיניהם אין הבדל אם אותו ערבי מוכר אדמות ליהודים, או משתף פעולה עם היהודים כדי להשיג מהם בחזרה את האדמות שנכבשו.

וההסתייגות מן האופטימיות נובעת גם מחשש, שסוריה לא תרצה לפגר אחרי מצרים. היא התבצ־רה בתוקף שמירה על הסולידריות של שתי מדינות העימות אשר שיתפו פעולה ביניהן במלחמת יום הכיפורים לפני שנתיים. חוגים מדיניים בירושלים מבקשים לבטל חשש זה. הם אומרים שבענין זה הושגה הבנה עם וואשינגטון שיש להגיע להסדר מסויים עם הסורים, אולם אין זה מחייב הורדת ישובים מרמת הגולן.

חוגים אלה מצביעים על הצעות שונות שבראש לאחרונה, של בוקן כדי להפיל על גישה מתונה יותר שמאפיינת את נוסח הדיבור של נשיא סוריה חאפז אסאד. בסימני התגובות הם מגלים גם הסתייגות מן הארגונים הפלשתינאים. בין היתר מצטטים את התקפתו של אסאד על "החזית הסירובית" השוללת כל הסדר מדיני עם ישראל. הם מצביעים גם על ההחלטה שנתקבלה על ידי ועידת מפלגת ה"בעת" הסורית, שלפיה יש לחתור להסדר מדיני עם ישראל, מבלי לעמוד על מימוש זכויות הפלשתינאים מיד. החלטה כזאת, היתה בלתי אפשרית לפני שנה־שנתיים לא רק בסוריה. גם ההתקרבות לירדן, מוסברות כחלק מן התהליך המדיני החדש העובר על סוריה. הדברים הגיעו למצב בו מסביר אותו גבריל מ"חזית הסירוב" על סוריה חוהמת של "אריבת בכוח", וסכנה שיש לחשוש ממנה, כיון שבידי סוריה מונח גורלו של אש"ף.

המכשולים שבדרך

אך אפשר להתנגד להתרשמות אופטימית זו. כיון שמספר המכשולים שיש עוד לדלג עליהם עד להסדר ביניים עם סוריה הוא גדול. ואין אנו כל כך אופטי־מיים להאמין שאפשר להגיע להסדר עם סוריה מבלי להוריד ישובים מרמת הגולן. אם אכן הושגה הבנה כזאת עם האמריקאים, ספק רב אם היא מבטאת עמדה אמיתית של וואשינגטון. בוואשינגטון מעריכים שהגיע הזמן לקראת המאבק על סוריה, לאחר שמצרים כבר נפלה כפרי בשל בידי וואשינגטון. גם עם מבקשים להשתמש ב"תהודי הישראלי", על מנת להביא את סוריה למצב שבו תסתלק בתהוך החדש באזור.

לאחר שיסיים קיסינג'ר את הסדר הביניים עם מצרים, יתפנה למסע דילוגים חדש בין ירושלים לדמשק. אמנם הסובייטים העוקבים אחרי המאבק האמריקאי הורקים של ומתעים בדבם שהאמריקאים אינם שומרים על ה"דטאנט" במזרח התיכון, אלא שבמציאות זו הם לא יכולים לטשטש את העובדה שהם עצמם אינם שומרים על ה"דטאנט", והמאורעות שהתרחשו בפורטוגל למורת חתימת ההסכם בהלסינקי עוררו מהות רחה לא מעטה בוואשינגטון. זו ראתה את עצמה כרוכה על ידי הסובייטים.

התחמודדות הבינגושית על ההגמוניה ההשפעה במזרח התיכון מתנהלת בצורה מסוויה. מה שלא הצליחה במשך שנים רבות עלה בידי הדיפלומטיה של קיסינג'ר להחזיר לארצות הברית את המעמד שאבד לה בימי דאלס והנרים. האמריקאים כמו הסובייטים, נכנסו לאיזור רכובים על גבי הטנקים והמטוסים שבתנים כמתנה לערבים. הפיתוי הישי־ראלי כשף את החגים הערבים אל הוכה המבורסים להם הדייג המקצועי. קיסינג'ר חותר עתה בבטחון לקראת אחד הדיגים הדיפלומטיים הגדולים. אין הוא יכול להתחייב על שלום באיזור לאורך ימים, אבל הוא מאמין או מבקש שנאמין לו, כי הבטיח את חורית ההשפעה האמריקאית למזרח התיכון, גם במדינות שבהן לא היתה לה דריסת רגל, אף לא יחסים דיפלומטיים.

האם זה יאריך ימים? האם יאריך ימים שלטונו של סאדאת, או שמא צפויות הפיכות צבאיות בצי־דודה ותמיכתה של ברית"מ, על מנת להחזיר את הגלגל אחורנית. משקיפים פוליטיים בארצות הערבית מיצבים שהכל צפוי. לא בנזכן סילק סאדאת 43 קצינים מצריים בדרגות בכירות. הסיבה היתה השמצות ריצית בקליקה על המשטר, הבביה לי־"המסך מערכת השהות", ואכזבה מן המאבק הגדיני. סוכנת של קדאפי מנסים לארגן אלימנטים קיצוניים להתקומם נגד המשטר; אלה מתיילים בסוכנים סובייטים המעודדים קבוצות שמאלניות.

שאלה זו איננה רלבנטית בלבד. בתשובה תלוי עתידו של ההסכם אם יחצב במבחן של זמן. בירושלים היו הרהורים בנושא זה, מה יעלה בגורלו של הסדר ביניים, אם ביום בהיר אחד ירד סאדאת מן השלטון. היכן הערובה שיורשיו יקיימו אותם הסכמים תנאיים שהיים מפהה סאדאת לתת להם ערכים מתסוב לבי־קורת פנימית.

אין הפשרה במזרח התיכון

שאלה אחרת שלא היתה עליה תשובה: מה יהיה "השלב הבא"? מה הם הנכסים שאנו שומרים לעצמנו במקרה שיגבות הלחצים האמריקאים? נכון שהמימשל מבטיח לישראל סיוע כספי גדול, לא כל כך גדול כפי שישראל היתה רוצה, אבל גם בסדר גודל זה שלא מסכימים האמריקאים, מגבירות ישראל את כדי תלותה, והאמריקאים יכולים להחניק אותה אם יציפו עליה את שוט הפסקת ההקצבות, אם וואשינגטון תחזור לעיין מחדש במדיניותה במזרח התיכון.

הבה נתאר לעצמנו מצב בו מבקשת וואשינגטון מירושלים הצעות להסדר ביניים עם ירדן. ואין ספק שהיא תעשה זאת. האם יש לירושלים בטחון שהיא תוכל לסרב לד"ר קיסינג'ר בשלב זה? האם יגלה קיסינג'ר הגישות לאותם שטחים כמו שמגלים הישר־אלים? אותם ארגומנטים שעמדו לנגד עיני כאשר הפעיל את מכבש הלחצים שלו בענין הנסיגה מן המעברים ומשאות הנפט, יעמדו גם הפעם, אולי ביותר שאת. כאן, יעמוד בפני הנוהך להתגייס לירדן יתריו מדיני כנגד הביקורת של אש"ף. האם יש סיכוי שירדן תסכים לפחות ממה שהיא תובעת — נסיגה מכל יהודה ושומרון? האם תוכל ירדן לוותר על תביעתה להחזיר לירושלים?

אמנם, מוסכם על ידי רבין ועל קיסינג'ר שבמשך השנתיים הבאות אלה שלום, יהנו מנוחה לישראל, אלא שהבטחה זו איננה מחייבת את סוריה, לא את ירדן ולא את המחבלים. אמנם סאדאת הבטיח שלא יפתח במלחמה אם סוריה תעשה זאת, אולם מי האיש שיאמין בצורה של הבטחה כזאת, גם אם היא ניתנת בפומבי. ההגיון הפשוט אומר שמצרים לא תוכל לעמוד מן הצד בשעה שסוריה תפתח במלחמה. סימנים רבים מעידים בימים האחרונים שסוריה בכוננה מערך מלחמתי לכל דבר, ואין להניח שיש כאן רק איום בלבד. כמעט אין ספק, שבמקרה זה תשתתף במלחמה גם ירדן אם החזית המזרחית תתלהב. רק פתי יאמין שמצרים תעמוד מן הצד.

אין להניח שחששות אלה לא היו לנגד הממשלה כאשר זו מסכה את ידי צוות השרים להמשיך במו"מ, כלומר לוותר על יתרונות אסטרטגיים, בנסיון לצאת לדרך חדשה. אין זאת אלא שהשליטה על המצב נשמטה מידי הממשלה, ולכן היא מתמקחת על פירטים, בבקשה להציל את התבנית האמריקאית. משלה את שיעורי הסיוע הנתבעים. אולם ד"ר קיסינג'ר יודע שהוא בא רק לסיים, לאכול פרפראות לסעודה, כאשר הכל כבר מוכן לגמרי. ישראל הגיעה לנקודה שממנה איננה יכולה לחזור בה, ולכן היא מנדיפה לראות את הצדדים הטובים שבהסכם. ויש בו כמה צדדים טובים כאלה, אך אין בהם כדי להסיר ספיקות מן הלב הכבד.

ראש השנה ... פרסום ... החדש ... 229 ... 2995 ... מכון של ... 70 ... BM

פרופ' נאמן התפטר מתפקידיו במ. הבטחון

מוחה על החזרת בארות הנפט באבו רודס

הפרופ' יובל נאמן, המשמש כמדען ראשי של מערכת הבטחון ויועץ מיוחד לשר הבטחון — החליט להתפטר מכל תפקידיו, כמחאה על החזרת בארות הנפט באבו־רודיס, כפי שנקבע בהסכם הביניים בין ישראל למצרים.

פרופ' נאמן הודיע על התפטרותו לשר הבטחון, מר שמעון פרס, בעת פגישה שקיים אתו במשרדו ביום שלישי. הוא הסביר לשר, כי נסיגה בארות־הנפט באבו־רודס למצרים תגרום לתלותה המוחלטת של ישראל באספקת האנרגיה בארה"ב.

במצב זה של תלות מוחלטת תוכל ארה"ב, אם תחפוץ בכך, להטיל על ישראל אמברגו נפט, כפי שהטילה על ישראל אמברגו נשק בעת שמסעו של ד"ר קיסינג'ר להסדר בחודש ניסן הסתיים בכשלון. לדעת הפרופ' נאמן אין להרשות מצב של ויתור על בארות הנפט באבו רודס בלי לקבל תמורתו שלום, כיון שהנפט מהווה עבור ישראל אחד מיסודות הכלכלה שלא ניתן לוותר עליהם, המדינה תלויה באספקה מכריעה זרה.

"התפטרתי משום שממשלת ישראל החליטה על אישור הסכם הביניים עם מצרים. אני מרגיש, שעל אף העובדה, שאינני מקובל המדינית ואני רק בדרג משני באותה מסגרת, בכל זאת יש לי שותפות איננו ההו ואינני רוצה להזדהות עם ההחלטה הזו. חשבתי שאין לי דרך אחרת להביע את אי הזדהותי עם ההחלטה מאשר להגיש התפטרותי" — אמר פרופ' נאמן בראיון בתכנית "היום הזה" ברדיו.

"בעיקר הדאיגה אותי בהסכם ההחלטה לוותר על שדות הנפט. אני חושב על כך לא רק מנקודת הראיה של נכס, אלא דווקא בהקשר המדיני של השנה הקרובה השנים הקרובות. אם עד כה הדרך ללחוץ עלינו היתה בדרך של "הערכה מחדש", שהיתה קשורה בנושאי רכש, הרי שעכשיו אנחנו נותנים בידי מי שירצה דרך ללחוץ יוצאת מן הכלל חדשה, שהיא לחץ ע"י כל מיכלית דלק, שתתעכב בדרך עד שנגלית ההכנה רצויה למישהו", — אמר.

"צריך לזכור — הוסיף פרופ' נאמן — שבלחץ בנושא הנפט הכניעו את אירופה כולה. הייתי רואה את הויתור על אבו רודס בפחות חומרה, אילו לא היינו נתונים במצב המדיני הנוכחי, אין לי שום ערבות שהתראיה של ארה"ב זהה לראיה שלנו לגבי הבעיות שיעמדו בפנינו בימים הקרובים, כגון הגולן, הגדה המערבית ורצועת עזה, הענין הדאיג אותי עד כדי כך, שראיתי את עצמי חייב להביע את אי הזדהות.

"אינני מכיר הבטחה אמריקאית, שלא יהיו לחצים עלינו. לארה"ב יש לה אינטרסים משלה, ויש לה את כל האופציות למעשה, הסיבה שבגללה בחרתי להתפטר לאחר שנגמר הפרק, היא שקיוויתי כי במסגרת הדיונים של הקבינט, נשיג למעשה מארה"ב הודעות או התחייבויות אמריקאיות עם עמדותינו, לי נראה שלא השגנו זאת", — אמר.

פרופ' נאמן הוסיף, כי הוא ימשיך לעסוק בנושאים שעסק בעיצובם במסגרת מערכת הבטחון, יחד עם שר הבטחון ולימים.

פרופ' נאמן נכנס לתפקידו במשרד הבטחון לפני תקופה לא ארוכה, לאחר פניית שר הבטחון אליו לבוא ולהצטרף לצוות המעורב בתפקיד מדען ראשי במערכת הבטחון ויועץ בכיר לשר.

הכנסת אישרה

המשך מעמוד א'

להסתייע בצורתה הרצופה של ארה"ב בתהליך התעצמותה והתבססותה של ישראל ברכישת אמצעי לחימה מתוחכמים הדרושים לצה"ל.

חשיבות מיוחדת הוסיף להסכמה מראש בנושאים מדיניים רבי ערך בהקשר אזורי ובינלאומי.

בהמשך דבריו עבר רבין לעניין איום מתקפי התראה באזורים האמריקאים והביע תקוה שהקונגרס של ארה"ב יסמוך ידו על נכונות הנשיא פורד לשילובה של ארה"ב במערכת ההתראה המוקדמת בסיני, שנועדה לשרת את שני הצדדים ולחזק את הרציפות והאמינות של ההסכם.

אף אחד מן הצדדים, לא ישראל, לא מצרים וארה"ב אינו מתכוון להתראת התערבות צבאית — הודיע מר רבין — ישראל לא ביקשה ואיננה מבקשת כי חיילים אמריקאים יילחמו להגנתה. ממשלת ישראל לא פנתה אל ארה"ב כי תציב אנשי צבא אלא הציע על ידי אזרחים אמריקאים מוגבל לחיזוק אמינות ההסכם. הנוכחות האמריקאית היא להצהו, עדות על שלום לשמירת השלום בפועל, אף אזרח אמריקאי אינו צריך להימצא באזור אם יתלקחו שם קרבות, הדגיש.

בעמדו על התגובה המצרית, הביע מר רבין תקווה לדעת עם נשיא מצרים, שאמר מיד לאחר חתימת ההסכם "יהיה נתכוון להקיפה חדשה עם מה שאני סבור שההסכם שהתגבש מהוה נקודה מפנה בסכסוך הערבי ישראלי". מימושה של ההתחייבות המקופלות בדברים אלה תלוי כמובן בשני הצדדים, מוסיף מר רבין אך "הצד הישראלי נחוש בדעתו לעשות למען השלום בפועל ואף הוכיח נכונות זו בסיכון שנטלנו על עצמנו".

בסיום דבריו חזר ראש הממשלה על נכונות ישראל לויתורים נוספים, בהדגישו כי "ישראל היא נכונה להמיר את ההסכם הנוכחי בהסכם שלום על כל השינויים הטריטוריאליים הכרוכים בו לרבות הערבית כיהות צה"ל בגבולות בני הגנה של קבע.

הדיון הכללי

בדיון הכללי שנפתח בעקבות הודעת ראש הממשלה לא הועלו כל נימוקים חדשים. חברי הקואליציה חייבו להצביע בעד ההסכם ואילו חברי האופוזיציה הצביעו נגד. בהופעתו של דיין נגד ההסכם לא היה חדש וכן בלטה ניכרה אופוזיציה בדבור אבן.

הראשון בויכוח היה מ. בגין מנהיג הליכוד שחזר על הצהרותיו של ראש הממשלה בעבר כדי להוכיח את חוסר אמינותה של הממשלה.

כן ציטט הבטחותיו של פורד נשיא ארצות הברית באוזני השליט המצרי סאדאת בערב שבו נולחם הסכם הביניים הישראלי שלא ייסבל קיפאון. זו ההבטחה הניתנת לך.

כן "הודיע גם סאדאת שאם לא יהיה הסכם ביניים מקביל עם סוריה יהיה המצב אז מסוכן מאוד, ואילו סגנו הודיע שאם ישראל לא תוסיף לסגת תתחדש המלחמה. "הממשלה לא הבטיחה את השלום" — טען בסיום דבריו. הוא דרש לא לסגת אלא הצהרת הצהרה של אי לחמה, שכן אין ביטויים עמדות מגן חיוניות לפני משא ומתן ישיר על חוזי שלום, כן הציע בגין לליכוד כל הכוחות בעם בארץ ובתפוצות הגולה וכל הכוחות הידידותיים לישראל, כדי להבטיח זאת.

ח"כ מ. דיין שר הבטחון לשעבר שהודיע על החלטתו להצביע נגד הסכם הביניים הקדיש חלק מדבריו כדי לנמק את הביצוע בהסדר ההפרדה הראשון עם מצרים, והדגיש כי בהסכם ההפרדה הקודם יש דבר מציאותי מדרגה ראשונה, שינוי ראדיקאלי בעמדתה של מצרים, לעומת עמדתה הקודמת.

דיין חזר על תמיכתו בנסיגה עמוקה יותר תמורת הבטחות ברורות יותר, "אינני מאמין שנוכל להגיע עם סוריה להסכם כזה רק בשינויים הקוסמטיים — המשיך והוא מוכן גם לוותר משברים קוסמטיים, שכן לדעתו הגידי המיתולה לא פחות הטובים מנקודות ישוב.

ח"כ א. אבן הודיע על תמיכתו בהסכם שכן ביטולו יגרום לתוצאות המסוכנות ביותר.

ח"כ י. נבון יו"ר ועדת החוץ והבטחון השתדל להוכיח שמכשרים אמנה בהבטחותיה להתקדם לקראת השלום.

שר הבטחון מר ש. פרס שעמד על ההיבטים הבטחוניים של הסכם הביניים ביותר הגבולות הוסיף שהמחבלים עלולים להכביד את פעולותם החבלניות.

"יש חשש שסוריה עלולה לחמם את החזית אולם לדעתו לא הצליח אסאד להזיז את סאדאת ממדיניותו. ההכרעה העומדת לפני חוסיין הוא אם ללכת עם חזית השלושה (מצרים סעודיה ופרס) או עם "חזית הסירוב" בהנהגת סוריה והמחבלים.

את דבריו סיים בהסבר התקציבים העצומים הדרושים לרכישת כלי הנשק כדי להגביר את כוחה ההגנתי של ישראל ולמטרה זו דרושה תמיכתה של ארה"ב.

ראש הממשלה שסיכם את הדיון אמר שעמדתה של ממשלת ישראל נקבעת מתוך הערכת המצב הכללי באזור ובעולם כולו, ואין לראות בכך קבלת הכתיב אמריקאי.

הודגם מתקן ניסוי לטיהור שפכים

מתקן ניסוי נייד לטיהור שפכים הודגם במתקני החימצון של גוש דן בראשון לציון.

הדגימה את המתקן חב' שטיין־וקס לטיהור שפכים עירוניים — חברת הנדסת התפלה לישראל.

המתקן מסוגל להפוך שפכים עירוניים למים מטוהרים המתאימים לשימוש חקלאי או להעשרת מי תהום.

המתקן הנסיוני מספק 20 ממ"ק מים מטוהרים ליום, נציגי חברת הנדסת ההתפלה לישראל אמרו שתוך שנה שנתיים יוכלו לספק מתקנים מסחריים.

התהליך מבוסס על אולטרה פילטרציה (סינון יתר) אותו יזם פרופ' גבריאל שטיין מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שהוא גם יו"ר מועצת המנהלים של החברה.

למוסד דתי מרכזי
דרושה
טלפוניסטית
רצוי עם ידע
בהדפסה במכונה
לפנות טלפונית
ירושלים 533-242

צה"ל נערך למבצע חגים בימים הנוראים

ס"ת, שופרות, חזנים ובעלי תקיעה ליחידות

צה"ל נערך בימים אלה למבצע החגים שהחל כבר מראש חודש אלול ויסתיים ביום הכיפורים.

הרבנות הצבאית אגף האפסנאות מרכז הקבלה האגודה למען החייל הכינו הכנות רבות לחיילי צה"ל בבסיסים לימי ראש השנה ויום הכיפורים.

הרבנות הצבאית הכריזה על מסע התשובה בצה"ל שהחל בראש חודש אלול ויסתיים ביום הכיפורים במטרה להביא את בשורת הימים הנוראים לבני ישראל ומשפחותיהם בבסיסי החיילים צה"ל, ולהחדיר בהם יהדות האמונה בערכי היהדות האמונה בעם ישראל.

אל יחידות צה"ל נשלחו ספרי תורה השים השופרות והוכשרו חזנים ובעלי תקיעה. כמו כן הוכנו לוחות של דינים ומנהגים לחגים ולשאר צ מה השנה חולקו ליחידות צה"ל.

ספרי שנה לענין מכנו מבזן לקראת החגים לאספקת המזון הדרוש לחג. לימי החג יחולקו מצרכים מבושלים המלולים: בשר דגים, דבש ורימונים חלה וביצים וחלות, ליחידות מרוחקות, ולמחיפות ללא אמצעי קרור יחולקו קרטונים במשומרים.

הצבאת שירות בחין מיוחדת בלילות לפני החגים על מנה להבטיח הגעתן בזמן ומניעת חלול החג.

בפני כן נעשו סידורים מיוחדים להכנת המזון לאיזורים מרוחקים.

בקשת החגים תחלק האגודה למען החייל חבילות שי אישיות לחיילים המשרתים ביחידות מיוחדות ובקוים הקדמיים כלל חיילי הבנראים בר ברית מעל.

כל חייל יקבל תיק פלסטיק לכלי רחצה ביתיה במתוקים, סבונים סיגריות ועוד.

החיילים הבודדים (ללא משפחה בארץ) יקבלו חבילות שי ביחידות. (ע)

בהן חלקו לבוש שתים ועוד פריטים שימושיים.

מפקדת מרכז הקבלה תקיים לקראת ראש השנה ויום הכיפורים הסעות מאורגנות, ההסעות יהיו בערבי החג ולמחרת החג בצירים שונים — קצרים וארוכים.

יהיו קוים שייצאו מחיפה צפונה עד ראש פינה רמת הגולן, מירושלים לתל אביב, באר שבע ובקעת הירדן. מתל אביב לצומת מלאכי ולבאר שבע. מפי גלילות לרמלה, באר שבע וירושלים.

בערבי החג תתקיימנה ההסעות בין השעות 10,30—14,30 ולמחרת החג בין השעות 06,00—13,00. בערב יום כיפור תקוימנה הסעות בין 08,00—12,30 זמני ההסעות הובאו לידיעת כל יחידות צה"ל.

תלונה בנמל אשדוד נגד מרדכי פרץ

משמר הנמל, המופקד על הבטחון בנמל אשדוד, הגיש תלונה ביום ד' נגד אדם שהפריע לשומר במילוי תפקידו.

התקרית אירעה ביום ד' אחר הצהריים באחד השערים של הנמל, כאשר 4 אנשים הגיעו לשם ב"פולקסוואגן" ונתבקשו להזדהות. הנהג הזדהה, אבל אחד הנוסעים התפרץ והתנפל כלפי שוטר — לדברי התלונה — הוא נרגע רק לאחר שהתערבו חבריו, אשר הסתלק מהמקום לאחר מכן. למשטרה התברר, כי האדם שנגדו הוגשה התלונה, הוא מרדכי פרץ, אחיו הצעיר של יהושע פרץ. (ע)

אנשי „גוש אמונים" נידונו למאסר וקנסות

יתחייבו לשנתיים שלא יחזרו על מעשיהם

בית משפט השלום בירושלים הטיל עונש מאסר ליום אחד וקנס על 12 אנשי „גוש אמונים" שנעצרו ע"י המשטרה בעת ההפגנות נגד הסדר הביניים.

12 הנאשמים, ביניהם ראש ישיבת חברון בקרית ארבע הרב אליעזר ולדמן (38), הורשעו בכך שהשתתפו בהתקהלות בלתי חוקית במרגש הדיור של מחה מכבירת ירושלים, וזאת לאחר ההחזה עם חבריהם שבעבר.

בבית המשפט הם הודו — אף במידה של גאוה — בעבירה בה הואשמו, והסניגור ביקש להתחשב בכוונות מניעיהם, אשר נבעו, לדבריו, באהבתם את המדינה.

הסניגור אף ביקש מהשופט לנקוט צדקה ערכית ולהתייחס להשקפות הנאשמים על הסדר הביניים.

השופט, ד"ר משה שלגי, שלל בקשה זו וקבע כי בשבתו לדין לא יהודר היפוט פני מפלגה אחת אי גוש אחד על פני אנשים במפלגה אחרת גוש אחר. זהו אבסורד גמור, היינת בית משפט במשמר המיקוד להעביד עצמו מחוץ להשקפה פוליטית. „השופט הדגיש עוד, כי כי "מכבנים את הלהק הא־לים למעתק הפוליטי", דהגר בזה על ההבנה ההדדית, כבסים להיינו בבצר תא כאן. אין מקום לפנות לבית משפט בבקשה להבנה כלפינו וכלפי עצמותיו".

לפיכך הטיל השופט יום מאסר בפועל על 12 הנאשמים, וכן קנסות בסך 200 ל"י, מלבד נאשם אחד, שנקנס ב־300 לירות.

כמו כן יצטרכו הנאשמים, עם שחרורם, לחתום לפי הוראות השופט על התחייבות למשך שנתיים על סכום של 800 ל"י, שלא יחזרו על מעשיהם. מי שיסרב לחתום על התחייבות זו ייעצר למשך 10 ימים. (ע)

תורנות רופאים בקרית שמונה

איגוד רופאי הילדים בישראל ומבמן קופת חולים הכללית נענו בחיוב לפנייתו של חבר כנסת יוסי שריד בקשר להסדרת תורנות רופאים מתנדבים ממרכז הארץ בקרית שמונה.

על פי הסיכום שהושג בין ח"כ שריד למוסדות אלה, ישלחו רופאים מתנדבים מבתי חולים במרכז הארץ לשירות בקרית שמונה. הרופאים יגיעו ברוטציה, כאשר בכל מחזור, שימשך שבוע יהיו שני רופאים. הרופאים ישרתו בהתנדבות, אולם הוצאותיהם יוחזרו ע"י מרכז קופ"ח.

מצב התעסוקה בדרום נסקר בסיור למודים

מחסור בעובדים מאיט קצב ביצוע תוכניות

מצב התעסוקה ותחזית התעסוקה לחדשים הקרובים בערי הפיתוח שדרות, נתיבות, אופקים ובאר שבע נסקר בסוף השבוע בסיור לימודי שערך שירות התעסוקה למנהלי לשכות העבודה האזוריות בארץ.

על המצב בשדרות, המונה כ־9,000 נפש, נמסר מפי מנהל לשכת העבודה במקום, מר חיים אביאס, וראש המועצה מר יעקב אלקבץ, כי כיום מועסקים בעירה ובאיזור 1,300 עובדים בתעשיה, 500 בחקלאות, 100 בבנין ו־500 בשירותים, לרבות מוסדות ציבור.

נוסף לכך, עובדים בתחומי שיפוטה של הלשכה, 1,500 פועלים מהשטחים, באמצעות הלשכה, וכ־800 פועלים מהשטחים שלא באמצעות הלשכות. תקן לשכת העבודה כולל מנהל סניף במשרה מלאה ועוד שתי פקידות השמה לנשים בחצאי משרות. במצב זה אין לשכת העבודה יכולה לטפל בפיקוח על עבודה בלתי מאורגנת.

מספר דורשי העבודה שפנו אל לשכות העבודה בתחילת השנה הסתכם ב־1,070, בכללם 220 עולים חדשים. מספר ההזמנות שלא נענו היה 147.

בשלבי הקמה שלושה מפעלים שיקלטו כ־200 עובדים. בשלבי בנייה כ־500 יחידות דיור, התחזית לשנה הבאה היא לתוספת בנייה של עוד 1,000 דירות.

האוכלוסיה בנתיבות מונה כ־8,000 נפש. מספר דורשי העבודה מתחילת השנה הסתכם ב־509. מספר המועסקים היה 1,489 בכלל זה 254 הגרים מחוץ לנתיבות והעובדים בה. מהם 515 עובדים בתעשיה, 115 בחקלאות, 181 בבנין, 628 בשירותים. בלשכה עובדים מנהל הלשכה וכן פקיד להשמה (מחצית המשרה) פקיד לנוער (מחצית המשרה) בתחומי שיפוטה של הלשכה עובדים 442 עובדים מהשטחים.

בתחזית הפיתוח — הרחבת מפעל הטיסים, מפעל לנגרות ומפעל לכבלים. כן מתוכנן מפעל להעסקת קשישים.

באופקים המונה 11,000 נפש, מועסקים 2,688 איש ובכלל עובדים 1,123 בתעשיה, 220 בבנין, 470 בחקלאות, 550 בשירותים. כ־200 מבני אופקים עובדים מחוץ לעירה.

מספר דורשי העבודה הוא כ־120 בממוצע לחודש. חסרים לעבודות נדרשות כ־200 פועלי יצור. מספר העובדים מהשטחים נאמד בכ־700 כאורגנים וכ־200 בלתי מאורגנים, והוא עולה בעונות החקלאיות עד ל־1,200.

בתהליך בנייה כיום כ־800 יחידות דיור התחזית לשנה הבאה נאמדת אף היא ב־1,000.

על התביעה החוזרת מצד מנהלי לשכות העבודה להגביר את הפיקוח על עבודה בלתי מאורגנת, השיב מנהל השירות, מר דב כוכבי, כי נעשית עכשיו פעולה להגברת פעילותן של חוליות הפיקוח ולניידן, אולם, כיום, אין אפשרות להגדיל את מספר חוליות הפיקוח עקב הקפאת התקנים.

גם בחבל אשכול יש תנופת־פיתוח גדולה, אולם המחסור בעובדים מאיט את קצב הביצוע של התוכניות.

מנכ"ל רשות הנמלים בפנייה לשר התחבורה:

מבקש אישור להפסקת פעולת נמל אשדוד

עקב השבתת העבודה הסדירה אתמול בעת משפט פרץ

לאור השבתת העבודה הסדירה אתמול בנמל אשדוד, פנה אהרון רמז מנכ"ל רשות הנמלים לשר התחבורה וביקש אישור להפסקת עבודתו של הנמל.

בפנייתו לשר התחבורה שנשלחה לאחר שעבודת הפריקה והטעינה הושבתה כליל החל משעות הבוקר, ציין מנכ"ל רשות הנמלים כי "בהתאם להחלטת רשות הנמלים מס' 38־75 שנתקבלה בדיון המיוחד מיום 11 ביולי 1975 ומכוח הסמכויות שהואצלו לי כדין, הריני מבקש אישור כבודו על פי סעיף 25(א) לחוק רשות הנמלים תשכ"א־1961 לפעול להתחלת עבודת נמל אשדוד וזאת על־מנת ליצור תנאים בנמל שיאפשרו מתן שירותים באופן אמין, מתמיד וללא הפרעות.

בכוונתי להפעיל סמכותי הנ"ל. לאור השבתת הנמל על ידי פועלי התפעול האחרים הבוקר, בניגוד לחוק ולהסכמי העבודה, במקרים דלהלן:

א. אם פניות מנהל הנמל למועצת העובדים ופניותי להסתדרות לא תגרומנה להחזרת העבודה התקינה בנמל עד מחר בבוקר.

ב. אם גם לאחר החזרת העבודה לתקנה שוב תשובש או תושבת העבודה בנמל בנסיבות דומות".

דובר במשרד התחבורה ביקש לציין בהקשר לכך כי שר התחבורה אישר קבלת המכתב והוא שוקל בקשתו של מנכ"ל רשות הנמלים.

תוכן הפניה לשר הועבר ע"י מנכ"ל רשות הנמלים גם למר מ. לוי מחזיק תיק עובדי הנמלים בועה"פ של ההסתדרות. במכתבו למ. לוי ציין מנכ"ל הרשות כי פנייתו הנזכרת לשר התחבורה, באה בהמשך לשיחותיו עם מר א. אברהמוביץ — יו"ר המרכז לאיגוד מקצועי ולאור העובדה כי העבודה בנמל טרם חזרה לתיקנה. א. רמז הביע תקותו כי ההסתדרות תנקוט מיד בצעדים ע"מ למנוע מיד את יושב ראש מועצת העובדים המשכיות שיבושי העבודה בנמל, המסכנים את אפשרות הפעלתו האמינה הבלתי מופרעת של הנמל. העתק המכתב נשלח לי. וישצינא וא. אברמוביץ וכן לר. כהן מ. כ. פ. אשדוד.

לפנייתו הנ"ל של מנכ"ל רשות הנמלים קדמו מגעים שנמשכו במשך כל שעות הבוקר. מנכ"ל הרשות קיים מגעים עם כל הגורמים הנוגעים בדבר, ופנה בין היתר ליו"ר המרכז לאיגוד המקצועי בהסתדרות תוך בקשה שיפעל להחזרתם המידית של העובדים לעבודה. מנהל נמל אשדוד הזהיר את העובדים על חזרת המעשה ועל המשמעויות העלולות לנבוע מכך על המשך עבודתו הסדירה של הנמל והביע, כי העובדים יחזרו מיד לעבודה תקינה.

כאשר כל הפניות הללו לא נשאו פרי והעבודה בנמל לא חודשה שיגר מנכ"ל הרשות את מכתבו לשר, כאמור.

דורשים לפטר את ראש האופוזיציה בתעשיה האוירית

הנהלת התעשיה האוירית פנתה ביום ד' לועד העובדים, וביקשה את הסכמתו לפיטורי אלי בן שמואל, ראש האופוזיציה בקרב העובדים.

ביום ג' התכנסה מועצת העובדים והחליטה להשעות את בן שמואל מחברותו בועד העובדים ומכל תפקידיו הציבוריים בשם עובדי התעשיה האוירית.

ההנהלה טוענת, שאליהו בן־שמואל עבר על סעיפי ההסכם הקיבוצי, בכך שהפיץ שמועות, המשמיצות את המפעל וגרם נזק מוסרי לחברה.

בהודעת ההנהלה נאמר, שזה מספר חודשים גורם בן שמואל להפרעות בעבודה הסדירה על ידי החתמת עובדים על עצומות בשעת העבודה. בהודעה נאמר כי "הנהלת התעשיה האוירית רואה כצורך חיוני את הבטחת השקט ביחסי העבודה במפעל על הדרישה כי האיש יפוטר.

אליהו בן שמואל עובד בתעשיה האוירית למעלה מ־10 שנה. לפני כמספר חודשים החל בפעילות ציבורית נמרצת נגד ההנהגה של מועצת העובדים.

ועד העובדים יזדקק לאישור הועד הפועל של ההסתדרות, בטרם יתן ידו לפיטורי העובד. (ע)

בית כנסת ספרדי נחנך במזכרת בתיה

בית כנסת לעדה הספרדית נחנך אתמול במושבה הוותיקה מזכרת בתיה. עד כה היה במקום רק בית כנסת אחד, לעדה האשכנזית.

בבנין בית הכנסת, הנמצא במרכז המושבה, הושקע סכום של רבע מיליון ל"י. בית הכנסת נחנך בנוכחות ראש המועצה המקומית, מר רפאל סיוונסא, חבר הועדה המרכזת, מר שאול בן שמחון והרב המקומי אפרים ולמנוביץ. (ע)

תלונות הדדיות של תושבי שגב

תלונות ותלונות־נגד הגישו אתמול למשטרת מבקך תושבי שגב הוותיקים והמתיישבים החדשים אנשי תנ"לה (תנועה להפצת תורה).

שני הצדדים התלוננו על תקיפות ומעשי אלימות. המשטרה חקרה את החשודים ונגד אלה שנמצא חומר מרשיע נפתחו תיקים והם שוחררו בערבות.

כידוע קיים סכסוך בין שני הפלגים בכפר שגב שהיו לו גם גילויי אלימות. ועדת הפנים של הכנסת צריכה להחליט על גורלו של ישוב זה. (ע)

יאסאר ערפאת בטוח "בנצחון הסופי"

ביירות — מנהיג המחבלים יאסאר ערפאת חזר והטעים בביירות כי הוא משוכנע כי במאבק המתנהל עתה יזכו המחבלים "בנצחון הסופי".

ערפאת אמר כי הציונים והאימפריאליזם האמריקאי טועים, כשהם חושבים ש"הקשר האמריקאי יוכתר בהצלחה". הם משלים עצמם. בחשבם "שהצבא המצרי לא יפעל במקרה של מעשה תוקפנות נגד כוחות ההתנגדות הפלשתינאית".

יאסאר ערפאת השמיע דברים אלה בנאום שנשא כמה שעות בלבד לאחר חתימת הסכם הביניים המצרי־ישראלי.

כהנא קיבל טיפול רפואי דחוף

ניו יורק — מאיר כהנא, מנהיג הליגה היהודית להגנה, נלקח בשבת לבית חולים במנהטן, לאחר שהתלונן על כאבים בחזה.

דובר בית החולים סנט קלייר אמר, כי כהנא קיבל טיפול רפואי במשך כשעה ולאחר מכן שוחרר. הוא אמר כי הטיפול ניתן לו בגלל קשיי נשימה וכאבים בצד השמאלי בחזה.

כהנא חזר אל מקום הנופש — שם הוא מרצה את מאסרו.

✶ שני בנקאים בריטים נודעים הצטרפו להנהלה של הבנק הסעודי הבינלאומי החדש המוקם עתה בלונדון על ידי אנשי כספים סעודיים ומספר בנקים בינלאומיים גדולים.

✶ קרע פרץ בין שניים ממנהיגי החזית העממית לשיחרור פלשתין, לגבי שיטות הפעולה בשלב הנוכחי. — מסר העתון הכוויתי „אל־ראי אל עם", בהסתמך על מקורות מקורבים לארגון.

נמל אשדוד שבת בעת משפט פרץ

30 עדי תביעה הוזמנו לבית המשפט

בהיפתח ביום ד' משפטו של יהושע פרץ יו"ר מועצת עובדי נמל אשדוד, כפר הנאשם בכל שהרשות האישומים הכלולים 8 סעיפים, המשך המשפט נדחה ל־3 בספטמבר.

לפני פתיחת המשפט הורגשה תכונה ליד בית משפט השלום באשדוד, עם הופעתם של מאות עובדי הנמל ש"לקחו חופש" ובאו לעקוב אחרי המשפט. כח משטרתי מוגבר, בפיקודו של סגן מפקד מרחב המרכז, סגן ניצב בן ציון אביבי, שמר על הסדר. הם נעזרו ע"י סדרנים מקרב עובדי הנמל.

בתחילת המשפט טען סניגורו של פרץ עו"ד אורי רון, שלבית המשפט אין סמכות לדון את יהושע פרץ, בטענה שפעל בתוקף תפקידו כיו"ר מועצת העובדים וכל התגרויות מקורן בסכסוך עבודה.

השופט ששון דחה את הטענה, באומרו, שהאשמות נגד פרץ מהוות עבירות פליליות טהורות, ואין להן ולהן על ענייני עבודה.

קצין התביעות הראשי של המשטרה סגן ניצב יורם נוגן ויתר על הצגת סרט שצולם ביום המקרה, כיון שהטלוויזיה לא יכלה להמציא את הסרט למשטרה. נגד פרץ הוגשו כמה אישומים בקשר לחסימת שערי נמל אשדוד ב־9 ביולי השנה. שערי אישומים הם: אי הצגת רשיון כניסה לנמל לפי דרישת שוטר, גרימת מפגע לרבים, גרימת נזק לציבור, שימוש בדרך שלא כדין והנחת דבר בדרך.

התביעה הזמינה למעלה משלושים עדי תביעה, ביניהם מנהל הנמל קצינים, שוטרי משמר הנמל ועובדי נמל אשדוד.

בכתב האישום נטען שכאשר נתבקש יהושע פרץ על ידי קצין משמר הנמל להזדהות, סירב ונשאר בתחום הנמל, בלי להציג תעודה. סמוך לאותה שעה הורה למפעילי הציוד הכבד לחסום את השערים הראשיים של הנמל. כתוצאה מכך נפסקה פעילות הנמל, פועלי הנמל שבתו מלאכתם וגרמו נזק כבד לציבור.

בין הנוכחים באולם בית המשפט היה הח"כ זק אמיר, שאישר לאחר מכן שהיו צריכים להעביר את הדיון לבית הדין לעבודה. כמו כן התפלא שאם עם פועלי קצ"א הגיעו להסדר, מדוע לא יגעו כך עם פרץ.

רציפים בעבודה, לאחר שכל פועלי התפעול העסוקים במספנים אחרי הפסקה שפתחנו, לאור הזדהות עם פרץ. הנהלת הנמל הודיעה את העובדים שמפני שביתה זו דרושה מהם לחזור מיד לעבודה תקינה.

השביתה הסתיימה בשעה 2 אחה"צ כאשר הופיעו לעבודה פועלי המשמרת השניה. (ע)

נדחתה עתירה בענין פיצויים למלון „סבוי"

השופטים: העותרת לא מיצתה את כל הדרכים

בית המשפט הגבוה לצדק דחה אתמול את עתירתה של בעלת מלון „סבוי" בתל־אביב בענין קבלת פיצויים על נזקי הפצצת המחבלים במלון.

גב' בן־צבי ציינה בעתירתה, כי היא שוכרת 30 שנה את הבנין, בו היא מנהלת את מלון „סבוי". בעקבות הנזקים, שגרמה התקפת המחבלים במקום, פנתה העותרת למנהלה האזורי של מס רכוש וקרן פיצויים בתל־אביב בבקשה לשלם לה את הפיצויים על הנזקים. אולם, לדבריה, סירב המנהלה ולא נענה לבקשה. במקום זה נאמר לה, כי הפיצויים ישולמו לבעל הבנין, ברוך חרוביציק.

השופטים מ. לנדוי, ח. כהן וי. קיסטר לא קיבלו את העתירה, וקבעו כי העותרת לא מיצתה את כל הדרכים העומדות לפניה. השופטים ציינו, כי גב' בן צבי יכולה לפנות לועדת הערר להקבות מס רכוש וקרן פיצויים, אשר מוסמכת לברר, אם המנהל אכן צדק בהחלטתו. (ע)

הפגנה למען ההסכם ערך המערך בירושלים

רבין: למען שלום מוצדק ליטול סיכונים

בירושלים נערכו אתמול עצרת תמיכה ומצעד התמיכה במדיניות הממשלה. העצרת נערכה בסימוכי שער הממשלה ובמען הסדר מדיני, על ידי המערך.

בעצרת השתתפו כ־10 אלף איש. ראש הממשלה מר יצחק רבין אמר בעצרת כי ההסדר הוא צעד שנעשה בהכרה צלולה. "לא קיבלנו תכתיבים עשינו מה שהתחייבנו לעשות כלפי בוחרינו, והוא — לעשות מאמץ לחתור לקראת שלום. חיפשנו כל נתיב כדי להתקדם בר צעד אחד לקראת השלום המיוחל... אני מאמין שאם נוכל למצות את הסיכויים ולהערך לסיכונים יש בהסדר זה סיכוי אמיתי להסדר לקראת שלום. הדבר יחייב ערנות היחלצות ומאמץ, אך אני מאמין שגם למען השלום מוצדק ליטול סיכונים".

מר רבין עמד בדבריו על החיוב שבחידוד העמדות ותחימת התחומים בתוך הציבור הישראלי. "המאבק הזה יתן אפשרות לגיבוש מחדש, לתנופה מחודשת להגעת הצבהה, כגורם מדריך".

ראש הממשלה הוקיע את הנטיות של אלימות ברחוב כדרך פוליטית, כדרך לאיים על הממשלה ומניעת ביצוע מדיניותה.

שר החוץ יגאל אלון אמר כי יש בהסכם הביניים סיכויים טובים לארנית תקוה. אך יש גם בו סיכונים. "בצד המאמצים המדיניים נעשה כל הדרוש כדי לפגוע כל תוקפנות מחודשת. אם חלילה תתחדש. אבל גם אם זה יקרה, מצפונינו כלפיכם יהיה נקי שכן עשינו כל שניתן לעשות, כדי למצות כל אפשרות להליכה בדרך שלום...". עלינו להיות מאושרים מן ההסכם, אם כי איננו יכולים להיות עדיין מאושרים".

הפתעת העצרת היתה הופעתו של שר הבטחון מר שמעון פרס אשר סירב תחילה להופיע ושוכנע לעשות כן על ידי חבריו בממשלה.

בהתחלת דבריו אמר שר הבטחון כי הוא מודה שאין לבו שלם עם העצרת. לעניין ההסדר אמר שר הבטחון, כי אין לזלזל בכוחה של ישראל מאחר ואנו עם צבאי יותר מכל מדינה מזרחית או מערבית התיכונה בסכנת קיום. "על אדמתנו אין צבא זר, ויש לנו אחד הצבאות הטובים המשובחים שבעולם כולו...". אני מאמין שאם ישראל לא תוכל לומר "לא" לאמריקה היא תאבד את עצמאותה אך לא "לאו" המידי אלא תוך התחשבות הדדית.

החלו בהקמת גנים לקרית גור בב"ב

במקום יוקם גם בית מדרש למשתכנים

הקמתם של מוסדות ציבור ולימוד עבור תושבי קריה חסידי גור בקרית הרצוג בבני ברק הוזרו, פרי שהמשתכנים יכלו לקיים במקום פעולות קהילתיות ללא קשיים.

דבר זה סוכם אתמול בעת שראשי ועד חסידי גור בבני ברק, הרב יצחק מאיר — ראש העיר, הרה"ח ר' מאיר לוין הרה"ח ר' אריה דייכבורד, ערכו ביקור במקום יחד עם המהנדסים והקבלן ר' יהושע ורטהיימר.

בעת הביקור נוכחו אנשי המשלחת כי במקום הוחל כבר בבניית שני גני ילדים עבור תושבה של הקריה. כן הוסבר, כי בהתאם לתכנית יוקם גם במקום בית מדרש עבור המשתכנים. לאנשי הועד הובטח, כי בתוך חצי שנה יעמדו המוסדות לשרותם של משתכני הקריה החדשה.

בינתיים הועמד לרשות המשתכנים מקום תפילה ארעי, שבו יתפללו בימים הנוראים ובחגים.

זנבר בועידת הבנק העולמי:

מציע שרק לקרן המטבע יותר למכור זהב בשוק

ואשינגטון, יום ד' — נגיד בנק ישראל משה זנבר קרא אמש למנהיגים הפיננסיים של העולם להעניק לקרן המטבע הבינלאומית בה חברות 127 ארצות, את הזכות הבלעדית למכור זהב בשוק המסחרי.

משה זנבר, שנשא את דברו בכנס השנתי של הבנק העולמי ושל קרן המטבע הבינלאומית אמר, כי על ידי הענקה לקרן המטבע הבינלאומי את הזכות הבלעדית למכור זהב בשוק, נוכל למנוע את ההשלכות השליליות הן של ההתחרות בין המדינות החברות המוכרות את זהבן והן את ההתחרות ביניהן לבין קרן המטבע הבינלאומית בשעה שזו מנסה למצוא מימון לקרן הנאמנות באמצעות מכירות זהב.

על פי הסכם שהושג, ישמשו מכירות הזהב במימון קרן הנאמנות עבור ארצות מתפתחות. בסוף השבוע הפעירה קבוצה של 10 ארצות העשייתיות לא קיימוסבסיות גדולות קפאון שנמשך שנים בשאלת הזהב, בהסכימה לכך שקרן המטבע הבינלאומית תורשה למכור זהב מעל למחיר הרשמי של הבנק המרכזי — 42.22 דולר לאונקיה.

הסכם זה גם סלל את הדרך לבנקים המרכזיים של הארצות התעשייתיות למכור ולקנות זהב בינן לבין עצמן ובשוק הפתוח.

מר זנבר אמר, כי אפשר יהיה למצוא נוסחה לחלוקת הרווחים של מכירת הזהב, על פיה יוחזר חלק מן הכסף למדינות החברות, באורח יחסי לזכויות ההצבעה שלהן בקרן המטבע הבינלאומית, ואילו היתרה תושקע בקרן הנאמנות.

קנסות ע"י אי־הגירת הנורות בפיחות

משפטים ראשונים בדרום נגד נהגים שהשפיעו שלא הגרו הנורות במוזהה התקיימו ביום ד' בבאר־שבע.

שופט השלום יצחק בנאי הטיל קנסות של 75 עד 100 לירות על 6 נהגים ונוספים שלא צייתו לחוק.

ברכת מזל טוב
לידידינו הדגולים
הרה"ח ר' יעקב ברנשטיין הי"ו
מנהל ת"ת וישיבת חיי עולם
ולבנו הרב אלימלך ברנשטיין הי"ו
לאירוסי הנכדה—הבת תחי' בשעטו"מ
יהא הקשר קשר של קימא, ויזכו לראות מכל צאצאיהם
רב נחת לתפארת בית אבות
מרכז אגודת ישראל
ירושלים ת"ו
המועצה והמזכירות

אחרי ניו-יורק פריס ולונדון...
להשיג גם בישראל את פאות היוקרה
Glamour Tress
made of elura. Monsanto
מעוצבות ב-10 דגמים אקסקלוסיביים
בקנותך פאה Glamour Tress הזהרי מחיקויים
הקפידי לבדוק אם התוית והאריזה הם אורגינליים
פאות Glamour Tress ופרוספקט 75/76 להשיג בחנויות המובחרות בלבד
יבוא ושיווק: מנדל, בני-ברק. טלפון 79 42 16

مكذا من الأصل

לשון ה'
בגיל

שיפוץ המוסד החרדי לבנות עולות „בית נאמן"

השבוע הוחלה המחלקה על הקבצה מיוחדת הכבודה בתו של בנין המוסד החינוכי הידוע „בית נאמן" בבני אהרהנה עשרות בנות עולות מרוסיה ומבוכרה.

בבנת, הנמצא במרכז „זכרון מאיר" שבבני ברק, יאפשר הקליטה עבור עשרות בנות נוספות המבקשות לקבל אמת בין כותלי המוסד, המתנהל בהצלחה ובמסירות שיק.

...ד קרן מילגות לתלמידים מצטיינים מעולי בוכרה

...ע"י המחלקה, קרן מילגות לעידוד תלמידים עולי בוכרה ...חדיהם בישיבות ובמוסדות תינוך תורניים בארץ, ההחלטה ...בעקבות משאלה של עסקנים ופעילים מקרב העדה הבוכרית, ...שיבותו המיוחדת של הקרן לאור הפעילות המתנהלת של ...לונים להענקת סטיפנדיות ותמיכות לצעירים עולי בוכרה.

...ע הבטאון „קול היהדות" בשפה הגרוזינית

...ית תוכן על הימים הנוראים והחגים הבעל"ט, הופיעה בימים ...הגרוזינית, בהוצאת אגף ההסברה במחלקה, והחוברת שהיא ...ע הכותנו של אביו הדגול החכם המפורסם רבי עמנואל ...לי המנהיגים הרוחניים של יהדות גרוזיה.

...ולק בימים אלה בכל ישובי העולים מגרוזיה באמצעות ...לקה המבקרים בין העולים במסגרת המבצע המיוחד לקראת

...ז שהגיעו מבלגיה יועברו לריכוזי עולים

...נה הגיעו ארצה ארבעה ספרי תורה, תרומת הקהילה ...הדתי" באנטוורפן, עבור בתי כנסת של עולים מביית ...תורה והבאו לא מכבר על ידי עסקנים אגודאיים מאנט־ ...שלמה קלסבלג יו"ר התנועה בבלגיה, שהשתתפו במושב של אגודי בירושלים.

...סרו להגהה ולתקון, יועברו בקרוב לתעודתם בבתי כנסת במקומות שונים בארץ, ברוב פאר והתרגשות רבה.

...ם להרחבת רשת „תלמודי תורה" לילדי העולים בשעות אחה"צ

...לקה מקיימת עתה דיונים מעשיים להרחבת מסגרתם של ...לנוער שלה בשעות אחה"צ, לאחר תום לימודיהם בבתי ...ר גמסר. הכוונה לאפרגנה והושיבותה של פעולה ...נות עונג הצלה לחוני לצאת בני עולים הממלאים את ...במסגרת חינוכית־תורנית ובהתאם לפעולת מצד מחנכים ...חים סוכם לגשת לביצוע תכנית פעולה מקיפה דוחבה.

...מרות לעולי גרוזיה שנפתח לא מכבר ע"י המחלקה בירושלים.

...נסיסה בשכונת העולים ...ירושלמית „נוה יעקב"

...חוגי העולים מגיהים תושבי השכונה הירושלמית ...בימים אלה עם נציגי המחלקה בדרישה נמרצת לפעול ...קת הסחבת הבלתי נסבלת בהקמת מקוה טהרה במקום. ...ר על סערת הרוחות השוררת בין משפחות העולים, ...השתקעו באזור מהעדר מקוה, למרות ההבטחות הבלתי ...ו צילוניים לתקון המצב, הם ציינו בזעם ובצער את ...באחורי מסך הברזל שמרו בתנאים חמורים ובמסי"נ ...משפחה ואילו כאן בארץ הקודש, הם נתקלים בקשיים ...ה לצרכי הרוח.

...שקיע השבוע דיון נוקב בנושא, הוחליטה לפעול ...לחיים ומוניציפליים ולהעמידם על חומרת הענין, ועל ...הרווחניות החמורות של פרשה זו.

...ות נשי אגודת ישראל בני ברק

...לקה למעונות ובני ילדים טל. 788539

לציבור ההורים על האריכה הפתיחה של מעונות ...ילדים לשנת הלמודים תשל"ו הבע"ל.

...רח' סוקולוב־ יפתח עם גמר השפחים בס"ד ביום ... 3 ארוחות ליום.

...רח' בן פתחיה פנת חתם סופר יפתח בס"ד ביום ... כתות נפרדות לבנים ובנות, 2 ארוחות ליום.

...ים ברח' הרב קאליש 8 יפתח בס"ד ביום ראשון ... ארוחות ביום.

...רח' ירושלים 14 הוקמה כתה נוספת ויפתח בס"ד ... אלול.

...ין אגודת ישראל ע"י רח' עזרא יפתח בס"ד ... אלול.

... בית הלל 19 יפתח בס"ד ביום ראשון י"ז אלול ... 4—3 חנוך לדרוש שהמורי מרוחה ואחבת ... בת מאורות ואמנות. הנבנו שיפוצים ושפורים. ... ורחות־צהרים, משפחות פרוחות ילדים ובני יעודים ... לשנת האסף, גם הגדים והתיקה בריבים לדרוש ... והתבודה להשקה הולדים.

בטל. 788539 אך בבנים

... בית הגן והעודות החנוך גובה להאפיל רוח טהורה ... והתקנו

בברכת כתיבה וחתימה טובה
ושנת גאולה שלמה
ההנהלה

זכרון להולכים

הרה"ח ר' מאיר שמעון רייכמן ז"ל

(ליום השנה לפטירתו)

ביום שני, יום השנה לפטירתו של הרה"ח ר' מאיר שמעון רייכמן ז"ל שוב יעלו ידידיו ומעריציו המרובים את זכרו של העסקן הדגול ורב פעלים זה, את למותו הפתע והאצילה, שהשאיר אחריו חלל ריק בפטירתו.

נצר למשפחה מיוחסת ומכובדת מאד בפולין, ממנה באו חסידים ואנשי מ־ עשה, אישים בעלי שיעור קומה. רבי מאיר שמעון רייכמן ז"ל המשיך בגא־ מנות ובמסירות את המסורת היפה של משפחה זו.

במשך שנים פעל בלהט, בירת התע־ שיה בפולין ומרכז לתסידות ותסידים, התבלט בשורה הראשונה של עסקני אגודת ישראל, פעל ועשה ללא ליאות וללא תמורה, כאגודאי נלהב המסור לתנועתו בכל לבו ונפשו. במשך שנים שימש כנציג היהדות החרדית במועצת עירית לודז' בשומרו על מש־ מרתו זו בהצלחה רבה, לבו וביתו ה־ יו פתוחים לכל איש, מוכן לכל ב־ קשה ומשאלה, שליח ציבור רב הנ־ שיה.

נמלט בעדן השואה האיומה מ־ פולין שעלתה בלהבה והגיע עד ל־ ארגנטינה הרחוקה. למרות עסקיו ה־ מרובים והמייגעים לא זנח אף ליום את פעילותו הציבורית. נמנה על מ־ יסדי ועמודי התווך של „אגודת יש־ ראל" בארגנטינה, להדרה ולדגלה, פ־ על ועשה בכל שטחי החיים הדתיים, עמל למען החינוך הדתי במקום ול־ העמקת שרשיו, יגע יום ולילה לבי־ צור ואמנת הדת היהדות בישוב הא־ רוך הגיודה למעשה, פעל ועשה ל־ החזיר אחים תועים למקור מחצבתם, בראש רב כשרון היה, בר אבהן ובר אוריין שידע תמיד להשכיע את המלה הנכונה במקום הנכון.

ביתו של הר"ר מאיר שמעון רייכמן ז"ל בבואנוס איירס בארגנטינה היה פתוח לרווחה לכל שליח מצוה, לכל עסקן שבא למקום, כשעבר רייכמן תבלהוסיא שמה תמיד במסירות ותוך הקריבה לימין בעלה המנוח, אין מוסד ואין מפעל, ישיבה ומרכז תורני ש־ הר"ר מאיר שמעון ז"ל לא תמך בו מכספו ולא עשה למענו במסירות מ־ בלי ליאות.

איש התוכן היה המנוח הדגול, מרא־ מנוי נאמני בית „אגודת ישראל", איש ההשקפה התורנית המעולה ד' הישרה, עסקן נאמן שראה במסו־ רותניה של תנועת יהדות התורה את החזון המקודש שיש להתגר להשגתו בעקשנות המסירות נפש, אולם מ־ עולם לא גרס אידיאולוגיה ללא מע־ שים, הגין מעשים מבלי עיקרים שר־ וגידים, הוא לא גרס את המלל המ־ חוסר מעש, את השיחות בלי כל תוכן מעשי.

בדרכו הציבורית והפרטית של הר"ר מאיר שמעון רייכמן ז"ל התבלט האיש ביושרו וכנותו, במתינות וה־ תרומיות הבעלות; בבישנות העדי־ נה והמאופקת, ביחסו הלבבי לכל א־ דם שפנה אליו, בשאיפתו הכנה לא להתבלט, לשמור בדיסקרטיות על מ־ עשיו הטובים, אציל רוח ונפש אמיתי מימים עברו שבאגד מכל רבב ועמל לא לפגוע באיש ולא להכאיב לאדם, שמר על כבוד חברו ועל בבודו של כל אדם.

מבואנוס איירס הרחוקה שבארגנ־ טינה עלה לארץ ישראל והתיישב בתל אביב, אחרי שחיסל את עסקיו ב־ גולה הרחוקה, בארץ אמר לחדש את פעילותו הציבורית, לפעול שוב ב־ תוך ציבור הקרוב ללבו ולנפשו, ל־ היות שוב מעורב בעניני תנועתו „א־ גודת ישראל", להקדיש לה ולמפעליה ממיטב זמנו ומוחו, הוא נתקבל בל־ בביות ובחיבה על ידי ידידיו ומערי־ ציו הרבים אולם אחרת רצתה ההשי־ גחה העליונה, אך נכנס לביתו ה־ חדש, אך סיים את כל שלבי העברת עצירתו לישראל ומהלתו פקודתו הוא נתבקש לשמי רום, למגינת לבם של ידידיו ומעריציו הרבים, לכאבם של בני משפחתו האבלה והאלמנתו שנשארה גלמודה ובודדה.

ביום השני יתכנסו ידידיו ומעריציו לאסיפת אזכרה, שתיערך בהיכל הק־ דושים של ישיבת חסידי גור בבני ברק משם יעלו לקברו בבית העלמין בזכרון מאיר ויתייחדו עם זכרו. תנצב"ה.

א. סולני

לוח המודיע

דירות ובתים

בירושלים

דירות למכירה

✱ דירות, בתים למכירה, להשכרה בלכנר, שטראוס 23, מ־10 עד 12. 527689 בבית 228320.

✱ תיווך דירות 2 וג' חדרים בקניה ובדמ"ש השקעה %28–24 בהיתר־ עיסקא. אפשרות לערבות בנקאית בעניה 37 02-286786 9-8 בערב.

✱ קרית משה 3 חדרים נחדרים קומה אמצעית 285,000.

✱ גבעת־שאול 3 חדרים וחשים 90 מ"ר 285,000 „החוץ" 02-5333597 02-527367.

✱ 3 חדרים 275,000, 4 חדרים 350,000, ועד „החוץ" 02-533597 02-527367.

✱ קוטג'ים ודירות לוקסוס מלא 5־3 חדרים, שכונה דתית במעלות־דפנה, ירושלים. בא לבקר באהר הבניה, או לטלפן „אדרי הבירה" 272863, בשעות 9.00־13.00. לפגישה אחה"צ בא לק־ בוע מראש.

✱ למכירה דירה מפוארת בנות 3 חדרים בסנהדריה, רחוב הרב בלוי פנת שאול המלך, פרטים במשרדנו, מ. ליפשיץ, מלך ג'ורג' 43, 02-69822.

למכירה

✱ 3 חצי באבל האול ק"א צדדים מצויינים ושכלולים, הזדמנות מיר חזרה 260.000 02-521249.

✱ מיידית! 3 עם מטבח גדול ארו־ נות, 3 מרפסות, תל־ארזה, 523512, 2818905.

✱ למכירה בירושלים, דירת 2 עם מטבח גדול, קיב בתל־ארזה בר־ אילן. 02-287947, 02-231295.

✱ בירושלים בסנהדריה, למכירה ב־ הזדמנות, 3 חצי מרוחות, קיר, מר־ פסת לסוכה. 288426.

✱ בירושלים, בקרית צאנז למהיר החלטה! בהזדמנות מיוחדת! דירה טנסטטית, שלושה (1 קטן) והול גדול, מרפסות (אחת גדולה לסוכה), פ"א, ארונות קיר — 230,000 02-532648.

✱ למכירה דירת 5 חדרים בקרית־ אסיר סקור שבת —335,000, טלפונים: 30024, 30827.

✱ דירת 3 חדרים ארונות־קיר המ־ קה בגבעת־שאול למכירה, להתקשר 535743.

✱ למכירה בשכון־חב"ד דירת 3 חד־ רים (83,5 מ"ר) עם ארונות קיר, כור־ גים דרום־מזרח, 240,000 02-527875.

✱ בימק"ה 2, 3 חדרים עם פ"א עם ארונות קיר עם הסקה, קיב טלפון 533032.

✱ בהזדמנות! למכירה בגבעת־שאול 2 חצי עם הול מאור, כתנים מצויינים, 02-536568.

✱ לזוגיים בלבד, 3 חדרים, כל הפנ־ ימות קיא, חצר וגינה, בהזדמנות 175,000, פינוי מיידי, רח' רש"י 64 טל. 532854.

✱ למכירה דירה בקרית־בוכב, 3 חדרים והול שימושי בשטח של 4 חדרים טל. 02-534620.

✱ למכירה בהזדמנות דירה בת 2 חצי חדרים ברחוב קוטלר טלפון 02-536384.

✱ 5 חצי — 4 חצי חדרים למכירה מרווחים מאוד, ארונות, קיק 335,000 — 440,000 בקרית־משה 02-525238.

✱ בהזדמנות למכירה במרכז, דירת שלושה חדרים ק.א. גינה 285375 מ־17.

✱ בסנהדריה המורחבת, למכירה, 3 עם הול, —230.000, אפשרות למש־ כנתא, מיידית, 271498.

✱ למכירה בירושלים דירה 3 חד־ רים הול גדול ק. ב. הסקה, כניסה מיידית טלפון. 03-787998.

בדמי מפתח

✱ בירושלים, בדמ"פ, דירת 2 חדרים רח' בית־ישראל 4 טל. 02-413464.

✱ בדמ"פ 2 חדרים עם מטבח גדול חצר, רח' הרב צדוקי 7 280762 בערב.

✱ למהיר החלטה בתל־ארזה 2 חצי קומה ב'.
4 חדרים בדמ"פ בגאולה 02-286786 שעות 9—8.

✱ בדמ"פ 3 בגאולה קיב, כותנים מצויינים, הסקה, 140,000 02-286355.

להשכרה

✱ להשכרה בית קטן 3 חדרים בב־ אילה עם מעמים עם ריהוט מושלם עם טל. —900 לחודש 68557.

✱ להשכרה בירושלים, ברמת אש־ כול, 4 חדרים, מרוהטת, טלפון צמוד חדיש. לחודשים טל. 02-281871.

בירושלים, בסביבת גאולה לתקופת החגים, להתקשר טלאביב 03-905787.

✱ 2 חדרים מרוהטת ק. א. בשכ"ח טבריה 21 283463.

✱ דירת פאר להשכרה לזמן ממושך בסביבת גאולה טלפון 283334.

✱ לשנה דירת 3 מרוהטת יפה בסב־ הדריה לצלצל 02-31110 8—7 בבוקר.

✱ בשכ"ח בסנהדריה המורחבת 114"14, דירת 4 חדרים ריקה טלפון 02-65465.

✱ חדרים להשכיר 1—4 משנת טל. 02-223620.

בבני ברק

למכירה

✱ בהזדמנות דירה במצב 4 חדרים, חדשה עם פינת אכל 4 מרפסות ק.א. צ"ע השומר 27 בני־ברק גדלואבי"ץ 704218 — 704605.

✱ למכירה 2 וחצי חדרים עם מר־ פסות סגורות ברחוב הרצל 45 בני־ ברק, גולדשטין, מ־8 בערב.

✱ בזמרן־מאיר בני־ברק 6 חדרים גדולים 220 מ"ר עם ארונות־קיר עם מרפסות עם מזגנים 650,000 790635.

✱ בבני־ברק 2 עם חצי חדר מרוחות וזית למכירה משפי שמיר גרשטנקורן 13 בסביבות הצירייה).

✱ למכירה ברח' בוומיה 3 חדרים גדולים עם פינת אכל ק.ג. 3 כוונים ר"ב מרפסות 788976.

✱ למכירה דירה 3 חדרים עם הול גדול ברח' מגחם ב"ב 780196.

✱ למכירה דירות 4 וחצי חדרים של שמורים 3 כותנים במרכז בני־ברק תיווך צמרת ר' עקיבא 102.

✱ למכירה דירה 3 חדרים קומה ב' 3 כותנים, חדשה בבני־ברק, תיווך „צמרת", ר' עקיבא 102.

למכירה דירת 4 חדרים באיזור ה־ וילות ברמת אהרן, לפנות תיווך „צמרת", ר' עקיבא 102 טל. 786046.

בדמי מפתח

✱ בבני ברק בהזדמנות בדמ"פ ב־ שכון מוניבר 2 חצי חדרים עם הול מאור מרפסות גדולות ג' כיוונים תש־ לומים נוחים 790608.

להשכרה

✱ 2 וחצי חדרים בשכ"ח מרוהטת, ארונות קיר זהרשמש פרידלנדר אלישע, פינת עקיבא 145 1700 טל. 794439.

✱ בבני־ברק בתפנו 6 חדרים גדולים להשכרה, מתאים לישיבה ומוסד, טלפון 786698.

✱ בבני ברק דירה מרוהטת 3 חדרים יפים עם הול בן זכאי 782794 אחר הצהריים.

✱ להשכיר חדשית שלושה חדרים מרוהטים עם טלפון בבני־ברק, להת־ קשר 799616 בקיוש הצעות עכשיו.

בקוש דירות

✱ דרושה דירת 3 חדרים מרוהטת מלא עם סוכה לתקופה קצרה מיום הכפורים הבעל"ט בסביבת רח' בלו— בן זכאי, בני־ברק לפנות טל. 798778.

✱ דרושה דירה לראש השנה בס־ ביבת „היניק" בני־ברק טל. 290370 תל־אביב.

בערי הארץ

✱ באיזור שקט למשפחות מסורתיות דירות 4—3—2 חדרים, משכנתא ות־ נאי תשלום, קרקע פרטית, מרכז מס־ חרי וסופרמרקט „אפריקה ישראל ל־ השקעות בע"מ" 751540 50281.

✱ למכירה 2 וחצי גדולים חדשה, 73 מ"ר 98.000 בקרית־קאליב ראשון־ לציון (03)783033.

✱ דירת 3 חדרים מרוהטים להשכרה רח' ר"ג 11 גבעתיים 763460.

✱ בנתניה בשפת הים דירה וחדרים עם מטבח גם לחגים, טל טלפון. 053-92226.

✱ בפ"ת להשכרה דירה 2 חצי חד־ רים בלי ריהוט, סביבה דתית טל. 796003.

✱ למכירה בית ולול במושב תרזי ארוגסון בית חלקה ד"ב עמק־שורש.

עבודה

בירושלים

✱ למוסד תורני דרוש נער שליח עם קטנוע. לפנות ת. ד. 10142 ירו־ שלים.

✱ דרוש עובד לחנות צופות משנה 3 עד 8 אחה"צ משכורת טובה להתק־ שר 02-287181.

✱ למוסד תורני בבית־וגן דרושה מבשלת ערב לשעות 4,30 8,00 טל. 02-532598.

שירותים

✱ ביטוח חיים ב־30 ל"י לחודש? כן זה אפשרי! מנה עוד היום אל מת גיל 03-786321.

בערי הארץ

✱ דרושה עוזרת לגננת בקרית בא־ בוב להתקשר 868514 לפנה"צ.

בבני ברק

✱ 1) דרוש עובד בחנות לחמרי בנין בבני ברק בא להתקשר בשעות העבודה טלפון 792563.

✱ דרושים מורים ללימודי חול ב־ בני ברק לשעות אחה"צ לפנות ב־ טלפון בשעות 1־10 לפנה"צ מס'. 781878.

✱ ליוטקס בע"מ רח' ז'בוטינסקי 7 בני־ברק דרושות תופרות מקצועיות ועובדים/ות לביקורת טיב וגורנים/ות לפנות טל. 789191 או במקום.

✱ ביטוח חיים ב־30 ל"י לחודש? נת גיל יטביר כיצד. טל. 786321.

מכירות וקניות

בירושלים

✱ בהזדמנות נדירה! למכירה, אורגן חשמלי „אשיאגה", גדול, חדש. טל. 02-527025.

תשמישי קדושה

✱ טליתות, תפילין, כתונות, ספרים, ותשמישי קדושה, מחירים זולים, בי־ יותר להשיג אצל משה אונגר, חנות חדשה בחצר בית הכנסת הגדול בתל־ אביב אלנבי 110.

✱ אתרוגים משתילי ודיגיץ — ר' ברוורמן אצל הרב שפירבלט בני־ ברק רח' בן פתחי' 16 כל יום בין השעות 2־4 אחה"צ וביום ששי 3־12.

בבני ברק

✱ בהזדמנות למכירה מכונת כביסה אוטומטית אמקור במצב טוב טל. 786418.

✱ למכירה ריהוט מספרה כעולה עם ציוד רבי עקיבא 102 בני־ברק טלפון 786549.

✱ לקראת סוף העונה מבחר של שמלות חליפות חצאיות וחולצות ב־ מחירים נוחים כל הקודם זוכה עד 1.9.75 חנות מאורם ר' עקיבא 90 בני ברק.

✱ בידירה „לדוגמא" בני ברק, רבי עקיבא 133 קומה ב' 1—9, 7—4 אחה"צ, תצוגה מהממת של חדרי שינה ארונות קיר ומטבח, סלונים חדרי אוכל ומסות במחיר הנחות לבני תורה.

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל — המרכז
רח' רבי עקיבא 29 בני ברק

במוצש"ק פ' הבא ט"ו אלול בשעה 9 באולם בית הכנסת
רח' רבי עקיבא 79 התקיים אי"ה
מסיבת מלוה דמלכה
וסיום מסכת ביצה
מהם המסבה ההדרן:
הרב יצחק זייבסקי שליט"א
מגיד השיעור
ציבור לומדי תורה מוזמנים

תקעו שופר בציון קראו עצרה
הסתדרות נשי אגודת ישראל בני ברק

ביום ראשון כ"ד אלול בשעה 7.30 בערב באודיטוריום של אור החיים רח' עזרא 51 בני ברק תיערך בס"ד עצרת התעוררות עבור מורות נשים ובנות על הנושא:
שובה ישראל עד ד' אלקיך
ישאו דברים: ראשי ישיבות מירושלים
הרב ר' א. וקף שליט"א
הרב ר' י. ל. גודלבסקי שליט"א
הרב ר' י. יוספי שליט"א

לרגל המצב בו אנו נמצאים הבעיות והיסורים ר"ל שעברו עלינו ומצבנו הלוטה בערפל ה"ך הקוקים אנו לרחמי שמים מרובים, כשופר נרים קולנו אל אבינו שבשמים להצילנו מכל רע ויבטל מעלינו ומעל כל עמו ישראל כל גזרות קשות ואכזריות. ויגזור עלינו גזרות טובות. ד' יראה בתקון מצבינו וישמע שועתינו הנוכה בקרוב ממש במהרה דידן לשמוע קול שופר של משיח צדקנו אכי"ר.

נשים מורות ובנות מכל החוגים נקראות להשתתף בהתוועדות ובמבות נשים צדקניות נושע תשועת עולמים. — הכנס יפתח באמירת פרקי תהלים נא להביא ספרים.

כמו כן יערכו כנסי התעוררות בחדרה, ראשון לציון וכחיפה פרטים יבואו בש"ד
בנשי אגודת ישראל בני־ברק יערך שוק בזר בימים שני ושלישי כ"ה וכ"ו אלול — פרטים יבואו
בברכת כתיבה וחתימה טובה
ההנהלה

המועצה הארצית לחיזוק החנוך והדת בארה"ק

היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו
ביום שלישי י"ט אלול בשעה 8.30 בערב באולם בלומנטל רח' הושע 14 ירושלים תיערך
אסיפת התעוררות מרכזית
עבור נשים ובנות לקראת ימי הרחמים
הנושא: „ננו משגב אמהות"
ינאמו: הרבנית רחל גודלבסקי תחי' מברוקלין
הרבנית רבקה צישינסקי תחי'
מרת גפנר תחי'
מרת צפורה פרידמן תחי'
שתרצה על הנושא: ירושלים של תפילה

בשעה זו שזקוקים אנו לרחמים מרובים נקראות אחיותנו הנשים והבנות להשתתף בהמוניהן ולעורר רחמים על בית ישראל הנמצאים בצרה ומצוקה לבטל כל גזירות קשות ורעות ר"ל ונזכה בקרוב ממש במהרה דידן להיוושע תשועת עולמים ויושפע שפע ברכה ושפחת מירושלים קרתא דשופרא לכל בית ישראל
בברכת כתיבה וחתימה טובה
ההנהלה

משפחות

בירושלים

✱ למשפחה דתית דרושה אשה ל־ טיפול בילדים שכר טוב 272069 אחר הצהריים.

✱ דרושה מטפלת לשני ילדים ב־ שעות להשגיח בבית וגן רצוי עם עזרה בעבודות בית לפנות טלפון: 02-524239.

✱ דרושה מטפלת ל־2 ילדים עם עבודות בית תנאים מיוחדים טלפון: 02-271394 אחה"צ.

✱ דרושה מטפלת ועוזרת 536058 ירושלים, בין השעות 3־4 אחה"צ.

✱ דרושה עזרה אשה ועוזרת 536058 ועזרה בעבודה בית קלות ברמת־ אשכול. טלפון: 283060.

בבני ברק

✱ דרושה מטפלת בבני ברק ברח' וסרמן תנאים טובים מאד טלפון. 705721.

✱ דרושה מטפלת ארבע ימים בשבוע רח' זכריה 9 בני־ברק טל. 728863.

✱ דרושה מטפלת אחראית ומנוסה לתינוקת בת 9 חדשים לשעות אחה"צ בבני ברק טל. 789189 או 781370.

✱ דרושה מטפלת לתינוק בסביבת רח' רש"י בני ברק נא לפנות לטל. 763460.

✱ דרושה מטפלת לטיפול בתינוק 5 פעמים בשבוע בבני ברק טלפון: 783979.

✱ דרושה בהורה דתיה לטיפול ב־ ילדים למשק בית. לביא באר' 3 בני־ ברק.

עסקים

✱ במרכז גאולה מסעדה עם אוכל מוכן, למסירה מיידית טל. 02-288820.

נסיעות

✱ 2) סיסות במחירי נוער קבוצתית ואינדבידואלי לניו יורק ומונטריאול סידור ויזות ומס נסיעות במקום לד־ קטנבורג סורס בני ברק ר' עקיבא 46 טלפון 784148.

הד חזק!!! בקרב קוראינו למודעתך ב„לוח המודיע"

בקור חולים

✱ חברה ביקור חולים ע"י אגודת ישראל תל־אביב—יפו
חולים הזקוקים או המעוניינים בבי־ קורים בבי"ח או בבית, או עזרה אי־ חרת מתבקשים לפנות לחברת ביקור חולים שע"י אגודת ישראל תל אביב יפו בתחנות דלהלן:

א. בית אגודי רח' ברדיצ'בסקי 5, ב. ר' משה אונגר בחנות לתשמישי ק. טל. 235844, 222152.
קדושה בחצר בית הכנסת הגדול — רחוב אלנבי 110.
ג. ר' א. ג. ביבלה, דרך שלמה 142, טלפון 33032.
וכן ניתן להשאיל כלים לחולים הז־ קוקים לכך, בימים שני וחמישי ב־ שבוע בין השעות 7—8 בערב. במש־ רדנו רח' ברדיצ'בסקי 5 ת"א.

שונות

✱ למשפחה מרובת ילדים הזקוקה למקרר משומש מוסרת אמצעים. לפנות 02-286670. צבור מקרר

שידוכים

✱ בן־ישיבה גיל 22 מעוניין במתי־ אימה ת. ד. 5667 ירושלים.

✱ תייר מניו יורק מחפש בת־זוג אשכנזיה עד 35 למטרת נישואין טל. 02-228971.

✱ אלמן בן 43 מעוניין בשידוך לפ־ נות ת. ד. 2081 בני ברק.

נרשמו לנישואין

בלשכת הרבנות ראשון לציון

מנחם יעקב בן אלברט בולגרי־ה ראשון לציון־גרוש — מנחם בירה קסלין בת לסלי בואה אנגליה ראשון לציון.

לוח היום

ביום, יום ו' ט"ו אלול תשל"ה
הדף היומי: ברכות מ"ו
משנה יומית: טהרות ד' נ—ד
הלכה יומית: ראש השנה תקפ"ו ב—בב

זמני היום

סוף זמן ק"ש	8,34
זמן שקיעת החמה בהר	7,19
זמן עמוד השחר	4,39
זמן נץ החמה	605

תורנות בתי מרקחת

ירושלים

ליל שבת: מאיר, יפו 44.
שבת: פרקש, הפלמ"ח 28. מוצ"ש. אופלסקה, יפו 110.

תל־אביב

ליל שבת: פרנקל, המלך ג'ורג' 28. שלמה המלך, שלמה המלך 78. יאני, יהודה הלוי 67.
שבת: גורדאו, בן יהודה 183. יאני, יהודה הלוי 67.
מוצ"ש: הנביאים, המלך ג'ורג' 72. צפון, יהודה המכבי 33.

בני ברק

ליל שבת: רפואה, רבי עקיבא 62.
שבת ומוצ"ש: אסותא, ז'בוטינסקי 41, רמת גן.

רמת גן

ליל שבת: גנבה, דרך גנבה 38.
שבת ומוצ"ש: אסותא, ז'בוטינסקי 41.

חיפה

ליל שבת: בלפור, מסדה 1.
שבת ומוצ"ש: הנשיא, הנשיא 33.

פתח־תקוה

ליל שבת: רסל, רוטשילד 89.
שבת ומוצ"ש: בריאות, וחובבי ציון 13.

נתניה

ליל שבת: הנשיא, ויצמן 36.
שבת ומוצ"ש: מרכז, הרצל 36.

בת־ים

ליל שבת: יונה, מרכז מסחרי רמת יוסף.
שבת ומוצ"ש: רמת הנשיא, אלי הכהן 1.

חולון

ליל שבת: אסותא, טרומפלדור 4.
שבת ומוצ"ש: שיינין, סוקולוב 70.

באר שבע

שבת: רמבים, שכון ד' מרכז.
מוצ"ש: אסותא, מרכז גלעד חדש, דרך הנשיאים.

הרצליה, רמת השרון רעננה, כפר סבא, רמתיים

ליל שבת שבת ומוצ"ש: ככר ריבלין, רינג"ש 142, הרצליה פיתוח.

תורנות בתי חולים

ירושלים

שבת: ילדים, פנימית — „שערי צדק"; נשים כירורגית, עיניים — „הדסה".
מוצ"ש: ילדים, נשים — „ביקור חולים"; פנימית, כירורגית, עיניים — „הדסה" — א.א.ג., התקפות לב ר' הכשות מוח — בית החולים הקרוב.

תל אביב

שבת: כירורגית, א.א.ג. — „איכילוב" — פנימית — „ריקה—הדסה".
מוצ"ש: פנימית, כירורגית וא.א.ג. — „איכילוב".

חיפה

שבת: „רוטשילד".
מוצ"ש: „רמבים".

תורנות רופאים

ירושלים

משעה 8 בערב ועד שעה 7 בבוקר — תחנת מגן דוד אדום, רוממה. מרפאה עם רופא פתוחה במקום למקרים דחו־ פים במשך כל שעות היממה. טל. 101.

תל אביב

ליל' הר אבן רח' אפשטיין 6. טל. 443281; ד"ר סגל, רח' בלזק 12 טל. 247860; רופא תורן במגן־דוד אדום טל. 101.

חיפה

תחנת מד"א חיפה. טל. 101.

עזרה

משטרה: ירושלים, תל אביב, חיפה, רמת גן, בני ברק, חולון, פתח תקוה, הרצליה, אשדוד, אשקלון, באר שבע, נהריה נתניה, נצרת, — 100
ראשון לציון — 942333; אשדוד — 22222; אשקלון ובאר שבע — 333;
מגן־דוד־אדום: ירושלים, תל אביב, חיפה — 101; אילת — 102; יפו, פתח תקוה, הרצליה, אשדוד, חולון — 843133; פתח־תקוה—912333; נצרת — 54333; הרצליה — 981333; רמת־גן, בני ברק, גבעתיים—781111; אילת — 2244 חדרה — 22444; טבריה — 20444 קרית שמונה — 40444.
מכבי־אש: ירושלים, תל־אביב, אשקלון, רחובות — 102; רמת גן — 23333; רחובות — 951333; נתניה — 742222: בני ברק — 781133; גבעתיים — 723333; ראשון לציון — 942222; חולון — 842112; אילת—2222; 22222; טבריה — 20222; נהריה — 2222; חדרה ותתניה — באר שבע — 92222; נצרת — 5522; קרית שמונה — 40133.

מטוסים

ממספר הטלפון כדי לוודא מועדי המראות והנחיתות במטוסים — 03—614656.

המודיע
עתון יומי — ירושלים

מוציא: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — מוסף: „המודיע"
העורך: יהודה לייב לוין
המערכת: „יעקב פנחס ורואי"
שערי חסד 5, ת.ד. 1306, טלפון 222258

— O —

מערכת לילה הדפוס: אחוזת המעשים, מקום, השוקי ירושלים — דפוס המודיע, טלפון 528005, 222258

— O —

סניף ת"א: אלנבי 132 ת.ד. 1989 טלפון 624358
משעות הערב: טלפון 629941

— O —

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולסגנונן

— O —

סוכנויות „המודיע" בחו"ל לקבלת מנויים ומודעות בארצות הברית:
Y. A. ZISHINSKY
1672 - 53rd Street
Brooklyn, N. Y. 11204
Tel. 851 - 5100
851 - 5016

באנגליה:
S. HECHT
93 Fairholt Road
London N. 16 5EP.
England
Tel. 01-800-6246

עוגות ראש השנה

משפחה באגם

مكان الأصل

הד היום

ההפגנות נגד קיסינג'ר

ב—ה. ההפגנות הסוערות בירושלים נגד מזכיר המדינה, עשויות בראשי להזיק את מר רבין, כשאמריקה חש לא מנוח לנוכח הגשושים החריפים שנשמעים מפי אנשי האופוזיציה וגם מפי חלק מאנשי הקואליציה. אין להניח שיש בהפגנות אלה כדי להרתיע את מזכיר המדינה המגובה בהפגנות בארצו, וזה הלך מן הפגם שמשלמת על דיפלומטיה בעד הכוח האלטרנטיבית של הנפש הפנימי. אולם, לא תהיה זו שום הפרזה אם נאמר, שהפגנות אלה מחזקים את ידי צמרת השרים בהתנגדות האחרונה על פרטי ההסכם, שלפי כל הסימנים נראה במנחה בלבו של ד"ר קיסינג'ר.

אין לדעת, אם הממשלה זקוקה לאותו סיוע בלתי מוזמן מצד חוגים שמאליים שבראשם עומדת מפ"ם, שהוציאה קבוצות לעלות על הבאריקדות בירושלים, בכוונה ליצור דעת קהל בעד ההסכם. בכנסת צפוי רוב בעד ההסכם גם אם פה ושם יהיו הצבעות חריגות במקצת לא רק במפד"ל, כי אם גם במפלגת העבודה, על כל פנים, בדת הסיוע שמעוות הממשלה לקבל בידי המפגינים נגד ההסכם, יהיה ללא ספק מעטי יותר מאשר כדת הסיוע שמתאבצת להגיש מפ"ם. לא נרחיק לכת אם נאמר, כי דוקא התערבות זו של מפ"ם למען הסכם, עשויה להפחיד כמה וכמה מן האזרחים, אשר מקבלים את ההסכם כמעשה של דיעבד, או של מעשה בחוסר ברירה.

אין התחושה של שמחה בלב לקראת חתימת הסכם, גם אצל מחייבי הסכם. שום בר דעת, אינו רשאי להתעלם מן התוצאות המתלוות להסכם זה שכמעט ובפה על ישראל "יחר בגיגית", אם מותר להשתמש בהשאלה זו כדי הרגשה, שישראל הולכת לקראת הסכם עם ארצות הברית, הסכם שמטרתו להזק את כוח עמידתה בעקרה של מבחן חריב במלחמת, שהוא נראה צפוי בכל אופן, בין אם הסכם יחתם בשעה טובה ובין אם לא תהיה ישראל חותמת. אמנם, שרי הממשלה המחייבים את ההסכם, מדגישים כי זהו ניסוי חריב, אין כל בטחון שהניסוי יצליח להעלות את האיזור על דרך השלום. אך האלטרנטיבה היא הרבה יותר קשה והרבה יותר מסוכנה.

ההבדל בין שאפשר לומר, מצבר הוראה המלחמה הבאה בין נסיון יותר שמה שאפשר לומר, מצבר הוראה המלחמה הבאה בין ישראל למצרים או לכל בריתה ערבית אחרת, מחזיק שעשין קבוצה הפוך בינינים נעשה אינטרס אמריקני מובהק, אינטרס שאי הילוס החזה מידי וקיסינג'ר עיקרים הכו"לים, נשללה בישראל מה העמידה שלה. אין להתעלם מכמה אלמנטים חיוביים שבאפייניה ההסכם זה כי מיעוט הוא לעיסוקה. אלא, שדיעה זו אין בה הבהיר ולו להניע את הצללים הגלויים את הסכם. ההמונים, שהיא לא יאריך ימים, ויש הרבה סיבות שקשיות לגרום לפירוקו של ההסכם בשלב זה או מאוחר יותר, יש כי לעמוד הזהה, אולם, באשר אנו יודעים שהאלטרנטיבה היחידה שנותרה היא מלחמה נוספת, קשה להתבונן לניסיון זכר שמטרתו העיקרית ליצור סיכוי, העובדה שישראל מפקידה בכיסים אסטרטגיים חשובים לשמחתה, שהם עלולים להיות מכריעים בסיבוב הבא, מוסיפה רק מכאב על הלב. ההתלבטות בין האלטרנטיבות, אינו צריכה להקהות את הוד הרבון הישראלי לפרוץ מן המעגל, גם על ידי נסיון נואש.

איש באתנו אינו רשאי לזלזל בגורמים האמוציונאליים המדריכים אנשים אל הרחובות כדי להפגין נגד ההסדר ולהגדירו כאסון לאומי. אלה הם שיקולים רציניים המדריכים בחרדות אמיתיות שכולנו יכולים להיות שותפים. חרדה זו מבליטה את הדאגה שהיא נחלת חלקו של כל בר דעת. היא מדגישה את גדות הקרבן שישראל נתבעת להקריב על מזבח השלום. אין זה דבר של מה בכך, שכלי התקשורת במצרים נותנים מקום רחב לידיעות על הפגנות בירושלים כהוכחה שישראל היא הנותנת ומצרים המקבלת, שכה שמצרים נותנת אינו ניתן להיראות על פני הטעות.

הלבטים שבהם מתלבט היום האזרח בישראל הם טבעיים, אין להניח שהם מטרידים את האנשים אשר עליהם להכריע, אולם כאשר שוקלים מכך מאזני הנדרים החיוביים והנדרים השליליים הכרוכים בהסדר הביניים, אסור להתעלם מן העובדה המרכזית, שעם כל ההסתייגות והחרדה, יש כאן כמה וכמה סימנים המעידים שמצרים הוגרה להתלהבות מן הקיפאון, מן האלטרנטיבה של מלחמה. שגם היא הגיעה לכלל מסקנא, שכל מלחמה לא תביא להכרעה בשאלה העיקרית, זכות קיומה של ישראל במדינה באיזור. הרבה מלמדות צפייתה להסדר בעליל הקרוב והרחוק. אולם יש גם סיכוני, והרי לכל הדעות מוכנה ישראל לשלם מחיר גבוה בעד הסדר שלום עם שכנותיה, לכן סבורים המחייבים שיש לתת הזדמנות לסיכוי, גם כאשר כרוך בו סיכון. במצוקה ובמבוכה שמעיקות את ישראל, גם זה שעה השובים.

כאמור, אין אנו מזלזלים בגורמים הרגשיים של המפגינים, הם נותנים ביטוי למחשבות המטרידות את האזרחים. התועלת היחידה שיכולה לצמוח מן ההפגנות, שכוח עמידתה של הממשלה בשלב האחרון של המשא ומתן יתחזק והיא תוכל להציג, לפחות אותן נקודות שהיא רואה אותן כחיוניות לכל הסדר. לכן, גם אם ההסדר נראה גמור ובשל, מוטב לא להסתבך יותר מדי ולומר שאפשר כבר לברך עליו. כנותה של מצרים תיבחן בנקודות אלה ויש לקוות כי תגלה יותר רחב לב כדי להרים תרומה משלה, נכבדה יותר להסיר בלבם של רבים בישראל את ההרגשה, שאכן היא רוצה לפרוץ דרך חדשה אל השלום, שלום שבו לא יהיה ערך לכמה ק"מ ולא לעמדות איסטרטגיות.

החזית השניה

מ/ה אם יש משהו המעיק על הלב לקראת החתימה על הסכם הביניים, היא השאלה, מה תהיה התגובה של ארגוני החבלה. האם תוכל מצרים להבטיח את השלום באיזור, כאשר עומדים ארגונים אלה כקוץ הרודר באיזור.

מהודעת דובר החזית העממית לשחרור פלשתין על מסירות החדירה של הכנופיות ליד חניתא, אנו למדים שארגונים אלה מבקשים בכל מחיר לטרפד את שליחותו של מזכיר המדינה האמריקאי. מן האיום שהשמיע מנהיג אש"ף, יכולים אנו ללמוד, מה עוד צפוי גם לאחר הסכם, כאשר ארגוני החבלה ירגישו את עצמם נטושים.

ישראל כמו ארצות אחרות באיזור עלולה להיקלע למצב מסובך וקשה, נתונה למלחמת טירור אכזרית אשר לדברי יאסר ערפאת יכבוש את האיזור לזעזועים קשים בכל הדרגים. אלא, שגם כל ההשמצות לקראת הבאות, יש מקום גם לתקוה. כי בדרך זו אפשר להוכיר את הקוץ, כאשר גם מדינה כמו מצרים תתחיל להבין, שארגוני החבלה אינם גורם למשא ומתן, שהם מהווים גורם הרסני באיזור. בחזית השניה הזאת צפויים מאבקים קשים ואיש מאתנו אינו הולך לקראתם בעינים עצומות.

מיתקפת־הנגד הקומוניסטית בפורטוגל נתקלה בהתנגדות

כשלון חרוץ לקומוניסטים שניסו לארגן שביתה

ליסבון — כל הסימנים מעידים כי מיתקפת הנגד של הקומוניסטים נגד גל האלימות האנטי קומוניסטי המציף את פורטוגל ניתקלת בהתנגדות תקיפה.

הדבר בא לידי ביטוי בולט בעת שקריאה מצד הקומוניסטים לשביתה כללית סימלית של מחצית השעה נכשלה כשלון חרוץ. הקריאה לשביתה נועדה להוות מחאה נגד האלימות המשתוללת בחבלי פורטוגל נגד המפלגה הקומוניסטית. ברוב חלקי המדינה התעלם הציבור כמעט כליל מן הקריאה לשביתה, ורק במרכזה של ליסבון עוררה יוזמת השביתה התנגשויות אלימות בין פועלי בניין פרו קומוניסטיים לבין אנשים שהתנגדו לשביתה.

בינתיים נאלצה המפלגה הקומוניסטית גם לבטל עצרת המונים שהתכוונה לערוך בעיר פורטו שבצפון המדינה. בעצרת זו עמד לנאום מנהיג המפלגה הקומוניסטית, ד"ר אלווארו קונהאל. הסוציאליסטים הודיעו כי ביטלו את האסיפה "מטעמים טכניים". אולם נודע כי הביטול בא דקות ספורות לאחר שהמפקד הצבאי של האיזור הצפוני נאלץ להתפטר לפי דרישת חייליו.

בינתיים התפשטה האלימות האנטי קומוניסטית גם לאיים האזוריים. אנשים רבים נפצעו בעת שהמונים נסערים בזזו את משרדי המפלגה הקומוניסטית ואת משרדיהן של שתי קבוצות פוליטיות קרובות לה, באי סאו מיגואל — שהוא האי הראשי באיים האזוריים. המוני המפגינים הפליאו את מכותיהם ב־30 קומוניסטים אשר נמלטו ממשרדם בעיר הראשית פונטה דל גאדה. לאחר מכן הוגלו משדה התעופה באש.

נשיא פורטוגל, פרנסיסקו קוסטה גומש, פירסם נוסח של קריאה מאת המנהיג הפורטוגלי הבורח אנטוניו דה ספינולה. הנוסח הופץ באמצעות משרדו של הנשיא לכל אמצעי התקשורת בליסבון. זהו מכתב גלוי המופנה אל הנשיא גומש על ידי קודמו בתפקיד הנשיאות, ספינולה, הנמצא עתה בגלות בברזיל. במכתבו קורא ספינולה לכל הפורטוגלים להתאחד נגד הקומוניזם ולהעניק את תמיכתם לתנועה הדמוקרטית לשחרורה של פורטוגל. (יופ"י צ"ר ע"צ).

שלישיה נולדה בירושלים

בירושלים נולדה אמש שלישיה למשפחת קורח. האם היא מורה במקצוע "בית יעקב" בירושלים והאב משרת בצבא הקבע.

המשפחה מתגוררת בדירה שכורה בת חדר אחד והיא מתלבטת עתה איך ליצור את האפשרות לאכלס את המשפחה שגדלה.

[illegible] היום בקורות יודעי דבר.

פייסנות כלפי אש"פ?

על שום מה יאמר ההודו היהודים בציונות מה יגיד יעיל את מבוית שנאת עמלק? אמנם כן.

העם הגיד היה מיפש ספר מאיפו ביותר, אשר בחר לשבם חקלת לבני מהנה שונאי ישראל. כי שקפו להוך קלות המים הייחודים והיכה שהתפיר בה אפשרית, היא שאמר מלחמה של יוצאי מצרים עצה מחוז בשוא במבדים אחרי גם קריעת ים סוף, והפילו הוהמם על צור הארגונות. אבל האם יש הנודעה בכך לשיטנו של חמוזר על מחית זכר עמלק? האם לא די היה בסיפור התנהגותו הנורית של עמלק לישראל כדי ליתביה כסיפור [illegible] בקרב העם האם לבן יהודיה הבאים? בדרע, איפוא, לא הסתפקה בכך התורה אלא השתמשה כלפי העמלק בלשון החריפה ביותר שהיא נוקטת כלפי מי מבתאי ישראל הרבים. כי די על כו... "מבתם הקבלה שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק כולו" (רש"י) [illegible].

את התשובה לכך ניתן אולי למצוא באופי הלאומי שלנו — נטיתו הטבעית לפייסנות ולולתן לשלום עם של אויבי ישראל. כיום יבש כם המבוהים, כיום צבת העשא על קבריהם של המוחים אנו כבר הוסכים להיודים בלב ובסבשם של הירבים. אין ספק שיש בחולשה לאומית זו גם מידה ברכה. אלמלא היא לא היינו מסוגלים להמשיך התנגדו יהדות בקרב כל מגוי הארצות. אילו היינו מכלכלים לשמור איבה בפועל לדורות לכל עם שהתנכל לנו ויחצה באבותינו ובאחינו אילו היינו ניזונים מנקמות [illegible] אילו היינו נוטלים הים מלפלי על כל איבה שהר [illegible] הייינו מיגאם עצמנו [illegible].

ליס יהולו קיום בנירת, שבן א' ו' ל' גר במלים שבפר ההיסטוריה [illegible] בפיל בבה ברקים פיסים במה שנשאו יחסו עם היהודים, לפיכך היתה לנו ההסתיגות. אבל לסבונים אנו נישאים את הבית הגלויה הכבובה כנגד לאבד היהודים מישולים כל כך עד שהבלכה הופכה לקלולה "אבד התיחות בין לאומות".

כד לשנית אפילו בבני דור הבדור [illegible] את התוצאות הגבוה של שנאת ישראל של במלק, בלהנק באירופה הגליתה, נראה די כי היה הצריך בהזהר ובלשון הקשה שנוקטת התורה בפרשת עמלק.

על מנת להבין עוד יותר את משמעותה של הפרייה הבאה בפקום [illegible] בפרק הר־צבים של יהודי ישראל [illegible].

[illegible]

האירופית של הלובדים הגבורים על ספר נכיונם העשיר להבליט המוצחים? אילו כבר שיציני את ארגנם — מאגר עשיר של רוצחים בפועל לשטם שפן בסיונה להפצות הסלקום או הריפי בעיסוק במאגר ובביצה בסיכוליגי הנטיית הפעם של הצבריונים? לא הצלחנו לרדת לכרסי הסיבות המבחנית בהזמנת אש"ף וניחוש אותה לצבריעת הבינלאומית —הפולה ופרחות, אבל המזה יותר בתבוהת התמהגותה של ישראל בפרישה.

קנה נבחה לשכן את ההתכנסות הנבבדה, ישיבה מישים שלא רצתה לשמש אבסבא לבינום כי מי־פיצים הועור אש"ף בשתים בין עוויים עם מרבבים האנשי רוח בכבדים. שעייין בתה את הסכבתה ברוח המסירת הו ישראלית הצבירה שהיא אבינת עליה, אבל ישראל מה היא עושה שבה צבה עצמה לצהות הללצג בעקה מדה בין לאומי? מה עושה נציג ישראל? בייר של —התודיה הזאת? מה היא עושה בדיון על הפשע בברביפה אחת עם הבטיפים המודרנים של תיאורית ההשמדה של עם ישראל? הויה, הלוא היא פרופסור יאום, לא נרתע מלפרסם ברבים תתולי הלים של תיורצים והתוקים לצורך הרצינו של ישראלי לשבת ראש בוועידה לטיפול בפושעים בנוכחות רבי הפשע. עד היכן יכולה להביא אותנו האבסורדיות שבתפלה הלאומית?

אנחנו יכולים להיות סמוכים ובטוחים שפרישתנו מהועידה כמו ועידת הקרימינולוגים עם כל הסיבותיה המקרביות לא תגרום כל נזק בעצבי למדינת ישראל. לא נבצא עצמנו קרבנות בנקיצה בין לאומית, אם נפיש, לא נשלם על כך בבחינה כלכלית או בטחונית, לא נפגע ביחסים הגיגיים עם ארה"ב, ואפילו הקרימינולוגים הישראלים המבלים בה ענין באופן כבעי יוכלו לעקוב אחר כל החידושים החשובים שיתגלו בה באמבציה הצהונות המקצועית הבין לאומית. למה אנו מחכים? במה אנו נרתעים? — הלא זו הזדמנות של פז להפגין מצע גאוה לאומית תוך התפסרות הפגנתית של יו"ר הועדה, ופרישה מסוקרת היטב בכלי התקשורת העולמית של משלחת ישראל לפני שבעסות התוצה, מדוע אנו מפחדים כל כך מן האפשרות לישרר — קמצה את קימתנו השפופה והמכנעת?

אלא שגם בנו בני מושלת בכיפה אותה תבונת פייסנות ארורה שהביאה את הקב"ה להתרות בעם א־לוקי, כי אין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק, למען נצליח בניגוד גמור לאופיינו לשאת עמנו את שנאת עמלק מדור לדור.

עתונים פרו־לוביים בביירות:

קשר בין ההסכם לנסיון ההפיכה בלוב

ביירות, — העתונות הפרו לובית בביירות טוענת כי יש קשר בין הסדר גות על נסיון ההפיכה נגד שליט לוב, קולונל מועמר קדאפי, לבין ההסכם העומד להחתם בין מצרים לבין ישראל בחצי האי סיני.

העתון הפרו לובי "א ספיר" כותב, כי הידיעות על נסיון ההפיכה נועדו להסיח את תשומת הלב מההסכם הביניים החלקי ומן המצב בלבנון. מסתבר, כי בכך מתכוון העתון לטבור הערבי, נוכח שעכנותיה של מצרים כי להם מסיתה את ההסכם באזור זה נגד קהיר.

העתון הלובי "אל ניהר" כותב באותו ענין, כי כוחות עויינים אספו כוחות בכוונה להלום בהפיכה, כדי שתלך עם הזרם ולא תתייצב נגדו. מסתבר, כי בכך מבקש העתון לרמוז לעמדה הקיצונית שנוקטת לוב בהתנגדותה למדיניות המצרית על הידברות עם ישראל לשם השגת הסכם באמצעות ארה"ב.

יש לציין, כי עמדתה הקיצונית של לוב מעוררת מורת רוח בכוונה וכבה מדיניות ערבית רבות, ואינה זוכה לתמיכה מלאה אפילו באלה מבין בירות ערב המתייחסות בהסתייגות המרובה ביותר כלפי הסכם הביניים הצפוי כך. למשל, כותב העתון העירקי "אל פאוראה", כי את עיקר הביקורת יש לכוון כלפי ארה"ב. הדבריו של עתון זה אינם משקפים את הסגנון התקיפה [illegible] הצהרות הלובית כלפי הנשיא סאדאת בשל נכונותו להידבר עם ישראל. (צ"ר)

הסדר לא טוב :

ח"כ משה דיין, שחזר כשר לקראת הבגבלת בפגישה, אמר שהסדר כפי שהוא ידוע לו כיום הוא הסדר לא־טוב, שמכרתו המצב ישראל את עצמה חלשה יותר הן בבחינה מדינית והן מבחינה צבאית.

"הסדר זה אולי יחזק את ד"ר קיסינג'ר אך הוא יחליש את ישראל", אמר ח"כ דיין. "הוא יחליש את ישראל מפני שאנו מוסרים עמדות כוח ומיקוח — את המעברים ואת הנפט — ובתהרים המו"מ בשלב מאוחר יותר יהיה לנו פחות להת ונמצא את עצמנו במצב קשה יותר מבחינה צבאית.

מר דיין אמר כי נשיא מצרים, אנואר סאדאת, עדיין אינו מוכן להתחייב לגמר מצב המלחמה, ולכן היה על ישראל לעמוד על שלה ולא להגיע להסדר־הביניים המוצע.

בתשובה לשאלה הצהיר דיין, כי אם לא ישמע דברים חדשים, אתקשה מאד לראות את עצמי מצביע בעד הסכם שאני מתנגד לו".

קיסינג'ר רומז על ביטול אמברגו הנשק האמריקאי

שר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר רמז עם צאתו מוואשינגטון כי ארה"ב תסיים בקרוב את האמברגו שלה על כלי נשק חדישים שהבטיחה לישראל.

בהודעה שפרסם קיסינג'ר עם צאתו בנמל התעופה אנדרוס בוואשינגטון אמש, נאמר, כי הוא בטוח כי בקשתה של ישראל לקבלת טילי קרקע־קרקע חדישים מדגם לאנס וממטוסי קרב אפ־15 תיפתר לשביעות רצון שני הצדדים.

לבנון התלוננה במועצת הבטחון

ביירות, — לבנון הגישה תלונה למועצת הבטחון בעקבות ההפצצה הישראלית שנערכה אתמול באיזור בעלבק בעמק מזרח לבנון — הודיע היום שר החוץ הלבנוני פיליפ טאקלה.

טאקלה הכריז בביירות כי "לישראל לא היתה הואנה כל שהיא לבצע תקיפה זו בעומק שטחה של לבנון".

החזית העממית לשחרור פלשתין של ג'ורג' חבש, מסרה כי מלבד הפצצה על מחנה אימונים תקף חיל האוויר הישראלי גם "מרכז" של החזית הצבאית. בתקיפה זו נהרגו 4 אנשים ונפצעו 6, מלבד 12 ההרוגים, לדברי הודעה צבאית לבנונית רשמית . (צ"צ)

ראש מדור במשרד הבטחון חשוד בשוחד

פקיד במשרד הבטחון, [illegible] שוחרר אתמול בבית משפט השלום [illegible] בת של 5,000 לירות.

החשוד, יעקב ישראל, בן 63, משמש כראש מדור התשלומים בחלקה החד־בורה ואחזקה במשרד הבטחון. הוא הובא במהירות בפני השופט אהרן כהן, בהלויית רס"ר עזרא הדראווי.

ב"כ המשטרה טען, כי המשטרה חקרה פרשה לכירת שתי מכוניות בר הנחה ע"י חברה [illegible] אחר [illegible], אשר נעצר ונחקר כבר. (ע)

המוצץ

שלושה סוגים של מצצים ישנם.

האחד: מצצים הרבה לבכות ללא כל סיבה, כלומר, הסיבה אינה ידועה ואינה נראית לעין, שבא יש לו באביונ, שבא ההלב שכן מדאי וגורם לו כאבים. בכל מקום, המצצים צווחה בקולא ריאותיו המצמאת עדיין בהרמה, ואף ברופאים מרפאים, כי טוב לו להמניק לצריה, וזהי בענין ההתפבלות של הריאות, אבל האם המטפלת אינה עוצבת עין, והיא מחפשת עצות כיצד להרגיע את התינוק.

הסוג השני הוא התינוק רעבתן, לפני שעתיים הוא אכל לשובע, ועלולו לאכול רק כל ארבע שעות והנה הוא מתחיל לצריה בקולי קולות, מבקש לאכול, אבל עדיין לא הגיע הזמן. לפעמים האם עוברת על ההוראות ונותנת לו לאכול בסוף חלוף ארבע השעות במילואו, אבל כל מעודדים!

והאם מחפשת עצה כיצד להרגיע את התינוק.

ויש תינוק צוהגני, רופאים טרם עמדו על תופעה זו, תינוק צווח, האם המפוחדת רצה אל הרופא; הלה בודק אותו מכף רגל ועד ראש, אינו מוצא שום סיבה והוא פוסק: הניחו לו לבכות, הוא יצרח וצרח עד שירדם, ואחר כך שוב יצרח ושוב ירדם.

לפעמים צריחת התינוק עובר ולפעמים אף שלושה חדשים, אחר כך נפסק. גם אז ללא סיבה, כשם שהתחיל לצריה ללא סיבה.

גם במקרה כזה מחפשת האם עצה, כיצד להשתיק את התינוק הצרחני.

ויש לזה עצה בדוקה ומנוסה שכל האמהות בכל העולם, ללא הבדל גזע, דת והשקפת עולם, משתמשות בה: —המוצץ!

ישנם ילדים בני שלש, המתהלכים ברחוב כשמוצץ בפיהם ויכול להבחין כיצד המוצץ מתנועע בפיו כאשר הילד מוצץ אותו, הוא משחק עם המוצץ בפה, לפעמים שוכח ומתחיל לבכות והמוצץ נופל לו, ואז הוא נוטל אותו, תוחב לתוך הפה ונרגע.

המוצץ הוא קרש הצלה אחרון לאמהות נטולות שינה החושות, שצריחת הילד מוציאה אותן מהכלים. הכל שלא ידוע כי המביא את המכשיר הנפלא הזה, הוא ראוי לכל הפרסים הניתנים עבור כל מעשה גדול.

אולם נדמה לי. כי רק מעטים עמדו על העובדה, כי זהו רמאות. אמנם רמאות באהבה, שיש בה הרבה מחמלה נפשית, ולפעמים אף הסכנת שלום בין איש לאשתו אבל בודאי היא מציל הרבה תינוקות ממכות מצד האם המתוסכלת או מצד האב המובד כל היום קשת והתינוק אינו נותן לו לישון בלילה. אבל זאת הרי זו רמאות, כשתוחבים לתינוק את המוצץ, הוא מתחיל למצוץ אותו, אף שאין בו כלום, מרמים את התינוק הצוחה כאילו הוא מוצץ חלב אמו, או לפחות, או כאילו נותנים לו בקבוק עם חלב, ולאמיתו של דבר אין אתרי ולא כלום לא בקבוק ולא חלב.

אמנם ציניים. לציניקית בהחלט, כי התינוק עדיין איננו יודע להבדיל בין מוצץ המורכב על גבי בקבוק, לבין חלב אם, ובין מוצץ עקר, אם מותר לכנותו כך, אבל בכל זאת הרי זו אחיזת עיניים.

ולמבוגר, מן המוצץ של התינוק למדו הרבה מנהיגים, הרבה פוליטיקאים, הרבה ממשלות, כיצד יש לנהוג אם התינוקות שלהם צורחים.

הם למדו מאפשר להרגיע תינוקות כאלה. [illegible] הסוגים הפוליטיים לכ"ל, באמצעות מוצץ, שאלים אינו נותן להם כלום, אבל ההרגשה שמשהוא נמצא בפיה, כי קבלה משהוא, אף שאין בו מאומה, הרגשה זו בלבד מרגיעה מיליוני או מילאוני"ם תינוקות כאלה.

שלטון החושש מפני ההמונים, הוא מחפש לו מוצץ באיזו צורה שהיא. לפעמים תוחבים לתוך פי הערבים מוצצים שמייחו אותם בטיפה קטנה של דבש, כפי שהנוהג גם לגבי פעוטות, הערבים תופסים את המוצץ, מרגישים את מתיקות הדבש ונרגעים, בינתיים כהארגן השלטון ושאר הללו טוענים את הדבש והערבים כי לישו אותם, כבר עורך השלטון לקראתם.

אי לפעמים נתין השלטון או הממשלה במצוקה, היא הבטיחה משהוא, כדי לעלות לשלטון, כדי לקבל הרבה קולות, וכאשר קבלה את הקולות, יושבת על הכסא ואין היא כמובן, מסוגלת לקיים את ההבטחות, היא מחפשת מוצץ. היא מחפשת אותו בצורות שונות. לפעמים בצורה של רפורמה במיסים, הקהל הרחב, כלומר, עולם התינוקות, היפס ברעבתנות את המוצץ, אף על פי שאין אחריו ולא כלום, עולם התינוקות, על מיליוניהם מוצצים בתאוותנות את המוצץ שנתחב לתוך פיהם, ונרגעים.

נמצאים כאלה שאף מחייכים בהנאה: הוי, כמה טעים החלב שאנו מוצצים מן המוצץ.

והמוצץ, כאמור, עקר, אין בו מאומה מלבד רוח וריח רע.

אבל אנשים, כאותם תינוקות, אוהבים שידמו אותם. אוהבים לראות את המוצץ כאלו הוא נוטף חלב ישר לתוך הפה, אוהבים להתהלך ברחוב כשהמוצץ שנתחב להם בפה, מתנועע מחמת המציצה המתמידת שלהם. ההורים, כלומר, הממשלה והשררה השונים, נרגעים גם הם, בלבם אמנם צוחקים על התינוקות שניתן לרמותם ללא כל קושי, אבל מן השפה ולחוץ הם מלטפים את התינוקות, הוי, איזה מותקים אתם, שוללים שלנו, ילדים טובים, אינם צורחים, אינם מבקשים, הרי הם תינוקות למופת.

ואפשר בקלות לנהל את המדינה.

אתה רואה אותם לאלפיהם, למאות אלפיהם, התינוקות הללו, המתהלכים ברחובות העריה והמוצצים בפיהם, מוצץ שחותמת הממשלה עליו, הפעוטות הללו יושבים בהרבה מקומות מכובדים, והמוצץ בפיהם, זה המוצץ שאינו נותן כלום, רק התחושה, ההרגשה כי נבצא כשהוא בפה שלך, הוא אמנם אינו משביע ואינו מרווה, שאתה ממשיך לרעוב, ממשיך להיות צמא, אם תישאר כך עם המוצץ העקר בפה, תגווע מרעב ומצמא, אבל ההרגשה נפלאה זו שיש לך משהוא, מרגיע אותך.

את התינוק שבך.

כי רק מעטים מן התינוקות אינם נותנים לרמות עצמם ומבקשים חלב, חלב ממש, אם חלב־אם או חלב מן השוק, אבל אינם מסתפקים במציצה בלבד, הם רוצים לא רק למצוץ, אלא גם לראות את הבקבוק מלא חלב. שאר התינוקות, הרי אתה רואים אותם יום יום בביתכם או ברחוב שלכם מתהלכים ברחוב שעות רבות כשהמוצץ העקר בפה, והם כבר מורגלים ויראות כי אין בו מאומה, וכי אין כל תקוה שיהיה בו משהו. ובכל זאת הם שמחים בחלקם, משחקים כל היום במוצץ, ובלבד להרגיש כי משהו נתחב לתוך הפה.

וההורים מנצלים את המצב הזה, משתמשים בכל הצילם במכשיר הנפלא הזה, הגאוני המיוחד. כאמור, לא רק לתינוקות, אלא לכל העם כולו.

בברית המועצות וביתר המדינות הקומוניסטיות משימשים במוצץ, כדי להרגיע את הערבים, המוצץ במקרה זה האנטישמיות, הריאקציוניזם, הרביזיוניזם, אלה הם שכות שאינם אומרים כלום, מלבד מתוחם המובטח לכל, — המוצץ!

יראו כמה זה עוזר למאות מליונים בארצות אלה. הם שותקים. אי אפשר לדעת עד מתי, אבל בינתיים מתהלכים שם כל העמים כשהמוצצים בפיהם, ושותקים.

כאן, בארץ, משתמשים במוצץ ששמו: "תוספת יוקר". ההבו אותו לפיך, אתה מוצץ ומוצץ ובלבד אחיזת הלוציים לא נשאר לך מאומה.

או מוצץ מתוחכם יותר והוא: הפסיכוסיקה, או יותר נכון: המהדר. אומרים לך, קח את המוצץ לפיך ותראה כמה היא נעים. הראו את הפלא: זה עוזר להרגיע את התינוקות בכל רחבי המדינה. אף על פי שאין זו אלא אחיזת עיניים, כידוע.

מוצץ אפשר לקנות בכל בית מרקחת.

ממשלת פורטוגל על סף התמוטטות

ליסבון. הממשלה הפרו־קומוניסטית הפורטוגלית ניצבה היום על סף התמוטטות, על רקע סיבוב המשברים על כך כי כבר נבלה [illegible] להקים ממשלה חדשה.

עתון פורטוגלי ציטט "מקורות יודעי דבר בדרך כלל" שאמרו, כי ראש הממשלה הגנרל ואסקו גונזאלווש יוחלף ע"י הרמטכ"ל הגנרל קרלוס פאבריאו.

הממשלה אישרה היום, תחת לחץ בהגדיר רבים, תקנות חדשות לגבי השקעות זרות בפורטוגל, ונמסרה כי בורסת ניירות הערך של ליסבון תיפתח בחודש הבא.

(יופ"י צ"ר צ"צ)

רחוב המסילה בת"א נפתח לתנועה

רחוב המסילה בתל־אביב, המקשר את רחוב המסגר (בהמשך להגרדיה) עם דרך פ"ת בגבול הצפוני של אזור התחנה המרכזית — נפתח לתנועה.

בשלב זה מתאפשרת כניסה כלי הרכב הפרטיים מרחוב המסגר ומרחוב לה־גרדיה למסלול הצפוני של רחוב המסילה (לכיוון מערב) וכן פניה ימינה בלבד לדרך פ"ת.

חלק גדול מהתחבורה הציבורית קוי "אגד" ו"דן" שנכנסו עד כה לתחנה דרך רחוב ראש־פינה ומשם בפניה ימינה לאזור התחנה, מופנים למסלול הדרומי של רחוב המסילה, שהוא בלעדי לתחבורה ציבורית. משם הם פונים שמאלה לרחוב סלומון ולרציפי ההורדה.

כדרך פ"ת אפשרית פניה ימינה בלבד (בכיוון דרום) לרחוב המסילה (לכיוון מזרח) וזאת לתחבורה ציבורית בלבד. הסדרי התנועה החדשים אלה הם שלב ראשון בשיפור הכניסה ממזרח אל מרכז העיר לרכב פרטי ובשיפור הגישה של התחבורה הציבורית אל ומהתחנה המרכזית.

עוד חשוד באי־הסדרים בבנק הפועלים בחיפה

פקיד בכיר חשוד במעורב בפרשת אי־הסדרים שנתגלו בסניף העיר התחתית של בנק הפועלים בחיפה. החשוד [illegible], הובא בפני שופט שלום בחיפה.

בפני השופט טען בא כח המשטרה רס"ר משה דיין כי ב־1974 קנה החשוד יחד עם פקידים אחרים המעורבים בפרשה זו מטבע זר בשוק השחור וקיבל בחלקו ברווחים סכום של חמשה אלפים לירות. בא כח המשטרה הוסיף כי המטבע הזר נרכש מלקוחות הבנק וללא ידיעתו של הבנק. המשטרה לא התנגדה לשיחרורו בערבות של החשוד השופט ראובן בן חורין שיחררו בערבות של 5000 לירות.

בקיצור נמרץ

✦ אוסטרליה מכרה רבע מיליון טון חיטה נוספת לבריה"מ, הודיע אתמול יו"ר מועצת החיטה במלבורן. (צ"ר)

✦ אחד מאנשי הנספח הצבאי הסובייטי, אנדרי קיסלוף, שחוזר בשבוע שעבר לבריה"מ, אשם במעשה ריגול, אמר היום דובר משרד החוץ ההולנדי. (יופ"צ)

מיום ליום

שגריר וגישתו

שגריר ישראל החדש הוזמן בארה"ם הלא הוא מר חיים הרצוג, ומאלף לציין שינוי־גישה עקרוני שהכניס מיד עם בואו לתפקיד. כאשר היה בטכס הגשת כתב־האמנה שלו לידי מזכיר האו"ם, השמיע הצהרה כי התנ"ך הוא פספורט־היום של עם ישראל, מה שלא עשו לפניו השגרירים הקודמים.

מר הרצוג אמר, בין השאר, כי בא לאו"ם "כדי לייצג אומה, אשר שמרה במשך תקופה רצופה של ארבעת אלפים שנה על זהותה הלאומית, על מורשתה התרבותית ועל שפתה, ורצתה לקיים את זיקתה היחודית־במינה לארץ ציון וירושלים תוך שמירת אמונתה הדתית". ועוד אמר: "אני גאה לייצג אומה, אשר התנ"ך שלה משמש לה לא רק כבסיס למעמדה כאומה וכתורת חיים, אלא גם כבסיס מוסרי לחלק גדול של אנושות".

זוהי נימה חדשה של שגריר ישראלי, בבואו לייצג את מדינת ישראל בפני הארגון הבינלאומי של האומות. בעבר היתה התנגדות להשמיע מלים הקושרות את עם ישראל בעברו האמונתי־יהודי. כאשר נשאל מי שהיה בעבר שר חוץ של ישראל, למה אין אומרים באו"ם כי התנ"ך הוא ה"קושאן" שלנו על אחיזתנו בארץ־ישראל, השיב שאי־אפשר להפוך את האו"ם לבמה "תיאולוגית", כאילו יכולות אומות אחרות לעמוד אתנו בויכוח תיאולוגי על הזכות לארץ ישראל, וכאילו יש בפיהו נימוקים אחרים ומשכנעים בענין זה.

יש לציין לשבחו של מר הרצוג, שהוא בנו של מי שהיה הרב הראשי הגרי"א הרצוג ז"ל — כי לא העתיק את מנהגי קודמיו אלא החל בנימה חדשה. רבים מקווים כי יצליח בתפקיד הקשה שהוטל עליו.

✦

משחק כפול

רק לפני שבוע היה "חידוש" שצעירי המפד"ל יצטרפו לממשלה, שכן עליהם "להציל" את המצב; בנימוק זה קיבלו את הברכה של הרב צ.י. קוק ואחר־כך את ה"היתר" של הרב גורן, ובינתיים הם מנהלים מסע כבד נגד הממשלה, מארגנים התנגדות למהלכיה ומנסים לגבש רוב בכנסת נגד הסדר־הביניים.

רבים תוהים ושואלים: מה הוא המשחק הכפול הזה? איך אפשר לנהל בעת ובעונה מגעים להצטרף לממשלה שאותה מאשימים בכניעה, במחדל ובשאר האשמות, ואיך אפשר להתנגד ולהסכים בבת־אחת? איך אפשר לומר שאסור להצטרף לממשלה כזו, וזמן מועט אחרי זה לרוץ לבקש "היתרים"?

דו־פרצופיות שכזו אינה מקובלת אפילו בלהטי הפוליטיקה המפולפלים ביותר. אם מנהלים אופוזיציה, אי־אפשר לרוץ ולבקש להיכנס לממשלה, ואם רוצים להיכנס — ישנו מושג של אחריות משותפת שאינה מתבטאת בהפגנות־רחוב. אכן, הנסיון להציג את עצמם "אידיאליסטים" ושאר צורות של תדמית "קדושה" הופרך בעיני הציבור, באמצעות משחקים חסרי־עקביות אלה.

✦

המותר והאסור

יש בהחלט מקום שיהיו תומכים ומתנגדים לכל הסדר מדיני שמדובר עליו ומוצע לקבלו בין ישראל לבין מצרים. אילו עבר הכל בשקט ובדממה, היה זה דוקא ציון רע לממשלה ולמדינה שאפלופיה הם כה קודרים, עד שאינם מתעניינים בנושאים כאלה שאין גורליים מהם.

משום כך, המארגנים הפגנות נגד בואו של ד"ר קיסינג'ר ונגד ההסדר המוצע, אינם עוברים על שום כללים מקובלים בחברה דימוקרטית, אלא שהשאלה היא איך וכיצד מאורגנות ההפגנות הללו ומה האמצעים שמשתמשים בהם. אפשר להפגין נגד שר החוץ ואפשר למתוח עליו ביקורת, אך דומה שההפרצות לביתו, על־ידי הצבת סולם ליד חלון הבית — זו עוברת כל מידה וגבול של מה שמותר בהפגנות פוליטיות. רצו המפגינים לעורר תשומת־לב, אך לא זו הדרך. היא בודאי אינה הולמת מי שמציגים עצמם כדואגים לבטחון.

בהפגנות מסוג זה, תמיד מבקשים אמצעי שימחיש את עוצמת ההתנגדות, דבר שבלט במעשה שעשה מר אסא קדמוני, בהחזירו לשר הבטחון ולראש הממשלה את עיטור אות־הגבורה שבו זכה בעד לחימה ומסירות־נפש במלחמת יום־הכיפורים. זו אינה פגיעה באף אחד, ועם זאת ממחישה את רגשותיו והשקפותיו נגד ההסדר המוצע. אולם פריצה לחלונות ביתו של שר החוץ, או כל אישיות אחרת — זו פעולה חמורה שאין להשלים עמה.

✦

מגיני הערבים

אילו ידעו הערבים כמה מגינים יש להם בחוגים השמאליים בישראל, יתכן והיו יכולים לוותר על כל מנגנוני־התעמולה שלהם ועל הרבה מאמצים שהם עושים כדי לשכנע אנשים ב"צידקתם". הדבר הזה בולט ביותר על רקע [illegible] שנעשו ע"י שר הבטחון במערת־המכפלה בחברון, המאפשרים ליהודים להתפלל בלי הפרעה, וזאת בלא לנשל את הערבים ממה שיש בידיהם.

על הסידור החדש הזה קמו מקטרגים רבים מקרב חוגי השמאל, המלבים עתה שנאה ומסיתים למעשה את הערבים לתבוע את "זכויותיהם", שאולי קודם לכן לא היה עולה על דעתם לעשות מכל זה ענין, אך בודאי שהם מוצאים עידוד מן התגובות הללו של אנשים שאינם מאמינים בזכויות היהודים על ארץ־ישראל ומעניקים את מלוא התמיכה והגיבוי לערבים.

הערבים היו אלה שחסמו כל גישה ליהודים במערת־המכפלה במשך הרבה מאות שנים. בתוקף הכוח השתלטו על המקום והשפילו יהודים שביקשו להתפלל ליד קברי האבות. כאשר נכבש המקום במלחמת ששת הימים, לא שללו מהערבים גישה וכניסה, ניתן להם הכל, ובכל זאת בעטו ורטנו וגרמו פגיעות וחילול־קודש לתשמישי־קדושה יהודיים. האמנם צריכים לשתוק על הכל? האמנם אסור להנהיג סדרים אשר יאפשרו ליהודים כניסה למקום בלא הטרדות? אכן, מגיני הערבים הללו בתוכנו, עושים את מלאכתם של אויבינו אולי ביותר יעילות משיכלו הערבים עצמם לעשות זאת.

✦

אין כניסה

מיסיונרית שביקשה להיכנס לארץ והציגה עצמה כבעלת־התעודה באמיתות הפקידה, — רשות־הכניסה נשללה ממנה, בצדק, ע"י שר הפנים, שכן אין מקום בארץ לגוי שבא לכאן לעסוק בהסתה והדחה של יהודים לאמונות ודתות זרות לנו.

למרבה הצער, ברוב המקרים לא מאתרים מיסיונרים, מסיתים ומדיחים, כאשר הם נכנסים לארץ, אלא רק כאשר הם מצויים כבר בעיצום־פעולתם ומסבים נזקים כבדים. לא מכבר היו פרסומים מרובים על מיסיונרים העושים מלאכה תבלנית בהדחת יהודים לרדת מן הארץ כדי למצוא את אושרם בחיק האמונה החדשה שמוכרים להם. אין, איפוא, שום סיבה ששר הפנים לא צריך היה לעשות מה שעשה בעת שהורה על גירושה של אותה מיסיונרית.

אלא שאצלנו לא חסרים אנשים של איפכא־מסתברא. הואיל ומדובר בענין של גישה דתית, הרי מיד צץ־השפה הוא להיות נגד, ובמיוחד כשעשה זאת שר פנים דתי, כי אז בודאי שצריך לומר ההיפך מזה, וכך אנו שומעים וקוראים קטרוגים קשים של "יפה־נפש", הפורסים על נימות מזויפות של "פגיעה בדימוקרטיה", של "שלילת זכויות", של עשית מעשים שאילו נעשו ליהודים בארצות אחרות היינו קוראים וצועקים על זה "אנטישמיות". מה כאן ההשוואה? איפה לנו מיסיונרים יהודים שהולכים לארצות אחרות להסית ולהדיח אזרחים שיסורו מעל דת אבותיהם, שיעזבו את מדינותיהם ויבגדו בהן? איזו מדינה תרשה למחבלים לדרוך על אדמתה? איזו מדינה תתיר למרגלים להיכנס לתוכה? וכי אלה אינם גרועים ממחבלים וממרגלים?

אפילו בלי הנימה הדתית היהודית, ולו רק מנקודת־ראות אזרחית־לאומית — האין זה פוגע במדינה, הנאבקת על עליה, שאינה מוצאת את הדרכים הנאותות איך לבלום ירידה, — האם זה מוגזם אם אוסרים על כניסתם של כאלה הפוגעים בה בצורה שכזו? אכן, שנאת הדת מעבירה אותם לגבורי מעל הדעת, עד שאינם מסוגלים להבחין לאלו ממדים של טירוף־דעת הם מגיעים.

✦

מפונקים בעקשנותם

השביתה בבנק ליפקנט מהווה דוגמה של מפונקים במשבר ובתנאי־עבודתם שמרקי־קלה וא יודקים [illegible], בבחינה של יש לו מנה רוצה מאתים. הללו הזעיו את "פס־השמע" נגד הרפורמה, אמנם לא בצורה מפורשת, אך אין משמעות אחרת להעביר את המאבק שהם מנהלים עלולים להיות מיקורים לענפים אחרים, אם אכן יוחזר להם מדרישותיהם.

פקידים אלה הורגלו לתנאים משופרים ביותר ברוב השנים, כל דרישה שהעלו כלפי מעבידיהם — נענתה ברוחב־לב ובהכנעה. הפעם השביתה אינה נגד מעבידיהם כמו נגד חוקי־הריפורמה, כי יתכן כאן שאילו היה הדבר רק נגד המעביד היו כבר נענים לתביעה שהעלה. בעלי הבנקים לא הקפידו הרבה מלשלם טוב יותר, שכן הרווחים הגבוהים, העלאת מחירי השירותים, הריבית המגבלה בדי־פעם — איפשרו להיענות לתביעות העובדים, על חשבון הציבור שהוא תמיד טוב ונדיב־לב, כי לא שואלים אותו וחורשים על־גבו.

עתה, כאשר נכנס המאבק לפסים כאלה, מן הראוי שהממשלה תתגבר בעקביות בקו של [illegible] על כל דרישה חורגת בעד לשמ שהוחלט ונקבע. עמידה בתוקף תשבור את אופנת המפתקים השובתים; כניעה רק תעמיד ותחשוף את המדינה כולה לציוויף של שביתות.